



UNIVERSITETET I  
NORDLAND

# MASTEROPPGAVE

Master i personalledelse HRM HR310S

## Northugs store avbikt – Veien tilbake

En studie av Northugs omdømmeforsvar

Marianne Kristine Hansen  
Kurt Setsaa Høgetveit  
Februar 2015



## **Forord**

Vi bestemte oss i grunnen tidlig for at vi hadde lyst til å skrive en masteroppgave om omdømme. Forelesningene i faget var svært interessante og vi hadde etter hvert svært spennende, engasjerende og lange diskusjoner med vår professor Turid Moldenæs.

I utgangspunktet hadde vi tenkt å skrive om "Place-branding", eller stedsomdømmebygging om du vil og vi så for oss kampanjen "Bodø i Vinden" som et aktuelt og interessant case. Selv om Bodø er en spennende og interessant plass, fikk vi imidlertid ikke riktig tenning på oppgaven. Det var svært vanskelig å komme i gang med arbeidet. Plutselig skjedde det imidlertid noe helt uforutsett og vi så snart at teoriene vi hadde gjennomgått og diskutert i omdømmeforsvar faktisk ble benyttet i praksis. Dette var knapt mulig å overse, da aviser og media for øvrig nærmest var tapetsert med oppslag om saken, nemlig Petter Northug og hans heller famøse og skjebnesvangre kjøretur 4. mai 2014. Vi kan vel derfor, for å være ærlige si at om ikke temaet kom "rekende på ei fjøl", heller at det "eksploderte i ansiktet på oss". Valg av tema var derfor gitt.

Marianne og jeg bor på hver vår side av Vestfjorden, noe som ga en del praktiske utfordringer i forbindelse med skrivearbeidene. Vi måtte utarbeide rutiner for gjennomføringen av arbeidene, som ga tilstrekkelig sikkerhet og som var entydige. Disse fant vi relativt hurtig frem til og vi har fulgt disse helt til oppgaven nå foreligger i endelig utgave. Samarbeidet oss i mellom har vært aldeles upåklagelig. Om ikke det alene har foranlediget hendelser underveis i arbeidsprosessen, som at vi valgte å forlove oss i januar 2015, underbygger det i alle fall at samarbeidet også om dette prosjektet, har vært svært godt.

Vi vil med dette få rette en hjertelig takk til vår veileder, professor Turid Moldenæs ved UiT, som har inspirert og rettleidet oss i våre arbeider. Videre må Marianne's sønner, Sigurd og Trygve Hansen få en takk for at de har utvist forståelse og har holdt ut med oss og gitt oss arbeidsrom og -fred.

Bodø, februar 2015

Marianne Kristine Hansen og

Kurt Setsaa Høgetveit

## Innholdsfortegnelse

Forord .....	i
Innholdsfortegnelse .....	ii
Kapittel 1: Innledning.....	1
1.1 Tema, problemstilling og case .....	1
1.1.1 Tema .....	1
1.1.2 Problemstilling .....	2
1.1.3 Case .....	2
1.2 Bakteppet.....	3
1.2.1 Petter Northugs omdømmegrundlag .....	4
1.2.2 Samspillet med media og presse.....	12
1.2.3 Petter Northugs omdømmestatus før fyllekjøringen.....	13
1.3 Oppgavens oppbygging.....	16
Kapittel 2: Teori om omdømmeforsvar.....	17
2.1 Image, omdømme og identitet.....	17
2.2 Storytelling (historiefortelling) .....	18
2.3 Omdømmeforsvar.....	20
2.4 Krisekommunikasjon - Coombs teori om crisekommunikasjon.....	23
2.4.1. Definisjon av krise.....	23
2.4.2. Krisetype.....	24
2.4.3. Ansvar.....	24
2.4.4 Respons.....	26
2.4.5 Tilpasset respons .....	28
2.5 Oppsummering .....	28
Kapittel 3: Metode.....	30
3.1 Kvalitativ forskning.....	30
3.2 Casestudie.....	30
3.3 Dokumentanalyse .....	31

3.4 Datagrunnlag og gjennomføring .....	31
3.5 Skriveprosessen .....	32
3.6 Reliabilitet, validitet og overførbarhet .....	33
3.6.1 Reliabilitet .....	34
3.6.2 Validitet .....	34
3.6.3 Overførbarhet/Ekstern validitet .....	35
3.7 Etske dilemma .....	36
 Kapittel 4: Presentasjon av hendelsesforløp.....	 38
4.1 Første akt: Krisen .....	38
4.2 Andre akt: Etter tilbaketrekingen .....	43
4.2.1 Natt til mandag 5 mai .....	43
4.2.2 Mandag 5. mai.....	43
4.2.3 Tirsdag 6. mai .....	44
4.2.4 Videre sentrale hendelser.....	44
4.3 Straffeprosess .....	52
4.3.1 Tiltale .....	52
4.3.2 Rettsak.....	53
4.3.3 Domfellelse.....	54
4.3.4 Soningsbetingelser .....	57
 Kapittel 5: Petter Northugs omdømmeforsvar .....	 58
5.1 Analyse av krisesituasjon .....	58
5.1.1 Krisetype.....	58
5.1.2 Ansvar.....	58
5.1.3 Krisehistorikk .....	59
5.1.4 Tidligere omdømme.....	59
5.1.5 Responsstrategi .....	60
5.2 Anvendte forsvarsstrategier.....	61
5.2.1 Pressemelding 4. Mai 2014 .....	62
5.2.2 Pressekonferanse 05. mai 2014.....	66
5.2.3 Boklanseringen "Northug – en familiehistorie" .....	77
5.2.4 Pressemelding etter tiltalebeslutning .....	77

5.2.5 Pressekonferanse etter domsavsigelsen .....	80
5.2.6 Intervju med VGTV etter domsavsigelsen .....	82
5.3 Historiefortelling – omdømmebygging som forsvar? .....	85
5.3.1 COOP (medlemsbladet) .....	86
5.3.2 Sirkus Northug (TV 2's "dokumentar") .....	86
5.3.3 Northug – en familiehistorie .....	89
5.3.4 Oppsummering Storytelling .....	91
5.4 Statistikk og meningsmålinger .....	93
5.5 Var forsvarsstrategiene hensiktsmessige og vellykkede .....	96
5.5.1 Forsvarsstrategienes hensiktsmessighet .....	96
5.5.2 Anvendelse av strategiene .....	97
5.5.3 Andre muligheter .....	99
5.5.4 Sammenligning med meningsmålinger .....	99
Kapittel 6: Avslutning .....	100
6.1 Oppsummering og konklusjon .....	100
6.2 Northug-saken versus Harding-saken .....	104
6.3 Videre forskning .....	112
Litteraturliste .....	115

#### Vedlegg:

Vedlegg 1 – Tidslinje, hendelsesforløp med merknader

Vedlegg 2 – Transkripsjon av pressekonferanse avholdt den 05.05.14

Vedlegg 3 – Tiltalebeslutning

Vedlegg 4 – Domsavsigelse

# Kapittel 1: Innledning

## 1.1 Tema, problemstilling og case

### 1.1.1 Tema

Da vi hadde fullført den teoretiske delen av vårt studium av Human Resource Management (HRM) ved Universitetet i Nordland (UiN) våren 2014, var vi fast bestemt på at vi hadde lyst til å skrive en masteroppgave vedrørende et av de emnene som hadde interessert oss mest gjennom studiet, nemlig omdømme.

Vi fant snart ut at vi hadde lyst til å skrive en oppgave om Northugs omdømmeforsvar etter fyllekjøringen 4. mai 2014. Det foreligger ikke mange studier av idrettsutøveres omdømmeforsvar. Vi fant imidlertid fram til en artikkel vedrørende Tonya Hardings omdømmeforsvar (Benoit og Hanczor 1994) etter overfallet på Nancy Kerrigan i forbindelse med OL på Lillehammer i 1994, som vi har sammenlignet vår analyse med. I vår analyse av Northugs omdømmeforsvar har vi benyttet teoriene til Coombs og Benoit. Deres teorier står ikke alene, men bygger på, sammenstillter og viderefører resultater av forskning utført av en rekke andre internasjonalt anerkjente forskere innen fagområdet. Deres teorier fremstår som anvendelige til analytisk generalisering og gjelder derfor enten det er snakk om omdømmeforsvar av en enkeltperson eller en organisasjon. Vår analyse og våre funn vil derfor ha generell relevans for kunnskap om omdømmeforsvar.

Vi har funnet tre masteroppgaver innenfor temaet omdømmeforsvar utført av studenter ved Universitetet i Nordland. Disse er:

- *"Er angrep det beste forsvar? En studie av Valla-saken"* av Grethe Endresen (2012).
- *"Svin i Storfedrakt. En studie av Narvikbedriften Kuraas sitt omdømmeforsvar i svinekjøttskandalen 2013"* av Anne K. Fagervik og Vigdis Granli (2013).
- *"I sentrum av en storm? En analyse av et sykehus' omdømmeforsvar"* av Beathe K. Karlsen og Siw J. Lauritsen (2013).

Selv om felles tema er omdømmeforsvar, og alle har basert mye av sin analyse på Benoits og Coombs teorier, mener vi at vår studie skiller seg fra de andre på flere områder. Vi vil spesielt vektlegge to forhold. Det første er den plassen vi har gitt kartlegging og analyse av tidligere omdømme (omdømmestatus), som viste seg å ha svært stor betydning for funnene i vår studie.

Vi mener å se at det for å oppnå et godt resultat med sitt omdømmeforsvar kan være vel så viktig å være tro mot sin tidligere etablerte omdømmestatus, som det er å ha et generelt godt omdømme i utgangspunktet. Det andre forholdet er at vi ser på Storytelling som element brukt i omdømmeforsvar. Så langt vi har kunnet fastslå, har ikke akkurat denne vinklingen blitt benyttet tidligere.

### ***1.1.2 Problemstilling***

Med dette som bakteppe har vi valgt følgende todelte problemstilling for vår oppgave:

1. Hvilke strategier for omdømmeforsvar benyttet Petter Northug og hans stab seg av etter at han ble arrestert for å ha kjørt i beruset tilstand 4. mai 2014?
2. Var disse strategiene hensiktsmessige og vellykkede i forhold til den aktuelle krisen?

### ***1.1.3 Case***

Selv om knapt noen av oss kan sies å være spesielt ski-interesserte, har vi likevel følt en varm glød om hjertet når Petter Northug på nasjonens vegne har gjort det godt i internasjonale skirenn. Det er unektelig flott å se det norske flagget vaie friskt fra den høyeste posisjonen ved premieutdelinger. I så måte har vi følt oss litt stolte over å være norske og hatt litt eierskap i en felles fest, om ikke –rus, så i alle fall –stemning, under premieutdelingene.

Northug har fra sin spede inntreden i den internasjonale skieliten i 2006 stadig overrasket. Han har gått forrykende fort og slått så vel nasjonale som internasjonale skihelter og rekorder. I så måte har han mer enn tilfredsstilt de forventninger vi har hatt til ham. Det ble imidlertid snart klart at denne Petter Northug ikke var helt som våre tradisjonelle, trauste og fåmælte ski-idealer og helter. Han ertet på seg konkurrenter, presse og publikum med uskyldige pek, påfunn og freidige og slående replikker. Samtidig kunne han terge på seg de samme aktører ved oppførsel som nok mange av oss klart vil oppfatte som usportslige ved uhøflig, udannet, frekk og uforutsigbar adferd og oppførsel. Han fremsto snart som kontroversiell, kan hende ”frisk og ny” – i alle fall uvanlig i forhold til det vi tidligere hadde sett og vært vant til.

Northug fremstår på mange måter med samtidige opptredende polariteter, en ganske unik egenskap. Han tilfredsstiller våre ønsker om at nasjonen skal gjøre det godt i internasjonale konkurranser, samtidig som han kan sjokkere med usportslig og frekk opptreden. Han synes i det i det hele tatt å gjøre det ”skikkelig”, enten det nå er i positiv, eller i negativ retning. Så også når han plutselig, uten bistand fra andre, setter seg selv i en situasjon hvor han

øyeblikkelig får behov for å mobilisere et solid, presist og kontant forsvar av sitt omdømme. Hele hans videre karriere og liv som forbilde, toppidrettsutøver og som nasjonens representant i internasjonale konkurranser ble truet. Den selvskapte krisen vi snakker om er selvsagt fyllekjøringen med den etterfølgende kollisjonen.

## 1.2 Bakteppet

Northugs fyllekjøring var godt stoff for pressen da den ble allment kjent. Pressen gikk imidlertid først meget forsiktig ut. De visste at Audi'en i millionklassen ble benyttet av Northug, de visste at det hadde vært to personer i bilen, de visste snart at det var mistanke om promillekjøring og de visste at den ene av de to, bilføreren, hadde rømt åstedet før politiet ankom ulykkesstedet. Likeens visste de hvor rømlingen hadde blitt pågrepet, nemlig i Northug's bolig på Byåsen i Trondheim og de visste rømlingens fødselsår. Likevel gikk altså ikke pressen ut med Northugs navn før senere. Spekulasjonene gikk og media været blod, men trådte forsiktig. Når Northug sendte ut pressemeldingen søndag 4 mai kl 21.02 og innrømmet at han hadde vært fører av bilen, ble han og hans støtteapparat utsatt for et voldsomt press fra presse og media – et mediadrev.

I boken "Skandalens Markeds plass" av Sigurd Allern og Ester Pollack beskrives metaforen "mediadrev" som resultatet av at forargelse vekker reaksjoner og at reaksjonen krever et offer. Henvisningen til "drev" viser her direkte til drevet/sporjaget man har ved jakt på vilt med hund, hvor hunden sporer viltet på vegne av jegeren. De har definert metaforen "mediadrev" på følgende måte:

- 1 *Et mediadrev er en omfattende, intens og kritisk rapportering rettet mot én eller flere personer, organisasjoner eller institusjoner*
- 2 *med personifiserte anklager om normbrudd som karakteriseres som skandale*
- 3 *der flere dominerende redaksjoner og nyhetsmedier deltar over en viss tid*
- 4 *med samme perspektiv, journalistisk hovedvinkling og dramaturgi, og*
- 5 *der utgangen av saken er uviss*

(Allern og Pollack 2009:11)

Det var derfor særdeles viktig for Northug, om mulig, å komme et gryende mediadrev i forkjøpet, for å kunne ha noen grad av kontroll med saken og dens utvikling. Hele hans videre



karriere og eksistens som toppidrettsutøver og nasjonens representant var avhengig av ekspedit og presis håndtering av media – ikke bare ovenfor publikum og tilhengere, men ikke minst ovenfor sponsorer. Northugs potensiale som sponsorobjekt er direkte knyttet til hans oppslutning og popularitet i det brede lag av befolkningen.

Som vi skal se senere i oppgaven, ble det tidlig i saken koblet inn en profesjonell kriserådgiver (Nyrønning 2014). Denne kriserådgiverens fremste oppgave var å bistå Northug og hans støtteapparat, da i første rekke hans manager Are Sørum Langås, ved å forutse hva som nå ville skje i forhold til reaksjoner fra media/presse, tilhengere og øvrig publikum, samt fra sponsorer. Dernest bistå med å legge opp en strategi for å møte kommende angrep på en slik måte at skadepotensialet mot Northugs omdømme ble så lite som mulig. Skadepotensialet mot hans omdømme, ved de handlinger han erkjentlig hadde begått, var svært stort. Derfor var det viktig å legge opp til en strategi for omdømmeforsvar som fungerte så hurtig, presist og sterkt som overhodet mulig. Behovet for å ha noe å ”helle på bålet” var svært stort, timingen var viktig og det var av avgjørende betydning å vite forskjell på vann og bensin.

For å kunne si noe om hvordan truslene mot og forsvaret av Northugs omdømme har forløpt, er det imidlertid nødvendig å ha en formening om hva som faktisk var hans omdømme på tidspunktet for hendelsen som forårsaket krisen – hans omdømmestatus på ulykkestidspunktet, om du vil. Vi vil derfor i det etterfølgende forsøke å beskrive hva vi oppfatter som hans omdømmestatus tidlig i mai 2014.

I gjennomgangen av situasjoner og hendelser vi mener har vært med på å lede frem til Northugs omdømmestatus frem til mai 2014, har vi holdt oss til et tidslinjeperspektiv. Dette har vi også gjort senere i oppgaven, når vi konkret har tatt for oss forsvaret av hans omdømme i lys av den tidligere omtalte ”kjøreturen”. Det skyldes at en reaksjon ofte kommer som et direkte resultat av en bestemt aksjon og at de derfor er relatert hverandre.

### ***1.2.1 Petter Northugs omdømmegrunnlag***

Petter Northug har helt siden sitt gjennombrudd i 2006, vært kontroversiell. Få norske idrettsutøvere har vel gjennom tidene vært så mye omtalt i media, og framkalt så sterke følelser. Hans opptreden både på og utenfor idrettsarenaen har vært omdiskutert. Han har vært tiljublet og kritisert, elsket og hatet. Få har vært likegyldige til ham. Han er kontroversiell og har utfordret publikum, så vel som media, konkurrenter, lagkamerater, støtteapparat og de

nasjonale skiidealene gjentatte ganger. Likevel har han forsvart nasjonens ære et utall ganger og i så henseende vært en av våre fremste nasjonale ambassadører. I dette ligger det også en tvetydighet i forhold til Northugs krisehistorikk, som det kan være interessant å se nærmere på, fordi det danner grunnlag for den omdømmestatus han hadde inntil i mai 2014.

For media har Northug vært kjærkommen. Ofte har både hans opptreden og uttalelser før, under og etter konkurranser tilfredsstilt viktige nyhetskriteria som: vesentlighet, identifikasjon, sensasjon, aktualitet og ikke minst, konflikt (Allern og Pollac 2009). Zlatan Ibrahimovic (2011) har i sin biografi ”Jeg er Zlatan” karakterisert Northugs medialiv som en sammenhengende *kalabalikk* (Nyrønning 2014) som strekker seg fra hans gjennombrudd i 2006 og helt frem til fyllekjøringen. Hans framfuser, klare, konsise og provoserende tale har gjennom årene gledet mang en nyhetsredaksjon.

På hans egen hjemmeside (desember 2014) framstilles han slik:

*”Petter er kjent for å gå nye og egne veier, på leting etter motivasjonen som kreves for å kunne prestere på høyeste nivå over tid. Hans personlighet, egenskaper og prestasjoner har gjort han til en person alle kjenner – og de fleste har en mening om. Petter Northug jr. er langrennssportens ubestridte superstjerne.”* ([www.northug.no/om-petter/](http://www.northug.no/om-petter/)).

I 2006 ble det oppstyr da 19-åringen Northug ble vraket fra OL-troppen til Torino. Selv aksepterte han ikke avgjørelsen. Etter at han hadde vunnet sitt andre NM-gull skrek han da han kom til mål *”og æ ska faen itj te OL, æ ska faen itj te OL?”* ([www.dagbladet.no/2010/02/09/sport/ski/langrenn/ol\\_i\\_vancouver/10311437/](http://www.dagbladet.no/2010/02/09/sport/ski/langrenn/ol_i_vancouver/10311437/)). Dette året var Northugs siste år som junior og han hadde vunnet Skandinavisk cup. Det hadde gitt ham friplass til å representere Norge i verdenscupen, i tillegg til de som på ordinært vis skulle plukkes ut til landslaget. Landslagsledelsen hadde gitt ham inntrykk av at om han også gjorde det godt i NM på Kongsberg i februar, ville han få plass på landslaget til OL i Torino. Den 21. januar 2006, ble det imidlertid kjent at OL troppen allerede var tatt ut – og at han ikke var på listen og følgelig ikke ville få plass på laget, selv som vinner av Skandinavisk cup. Han ble heller ikke gitt noen sjanse om han plasserte seg godt i NM på Kongsberg om lag en måned senere. Selv har Northug kommentert dette slik:

*”Jeg ble offer for et kompisuttak, oversett og ydmyket, og har aldri fått noen forklaring, beklagelse eller unnskyldning. Det som skjedde virker fortsatt som uforståelig og ligger i uoppklartmappen min. Ydmykelsen tenner meg også i dag, er en motivasjonsfaktor. Jeg sto alene, klar til dyst, visste at familien min var der for meg, men forsto også livets krefter selv”* (Nyrønning 2014:140).

Northug var på dette tidspunktet topp trent, topp motivert og hadde i lang tid trent målbevisst for nettopp å bli tatt ut til OL-troppen. Skuffelsen opplevdes tilsvarende sterkt. Han følte at han hadde blitt sviktet av Norges Skiforbund (ibid). Selv om Northug har vært fast representert på landslaget fra 2007, til han selv brøt med landslaget i 2013, har han etter denne hendelsen aldri hatt tillit til skiforbundet og langrennsledelsen. Han følte seg sviktet av et maktapparat som falt ham i ryggen og som deretter verken ville nedlate seg til å forklare hvorfor han ikke fikk plass i OL troppen eller ville be om unnskyldning for den urett som var begått (ibid).

I boken ”Northug, en familiehistorie”, skriver Nyrønning (2014) at sviket fikk frem den kulturelle ballasten Petter Northug hadde med seg hjemmefra; ”*under-dog mentaliteten*” som ble konfrontert med formell makt, rettferdighetssansen som gjerne tok de utstøtte og outsidersnes parti, hvor et menneskets verdi primært lar seg avlese i viljen til å gjøre et ærlig arbeide, til å snakke rett fra levra og ikke tuske i skjul med argumenter som ikke tåler dagens lys. Opp gjennom årene har Northug har flere konflikter med Norges Skiforbund: *”De andre konfliktene som har vært senere, er gått i glemmeboken. Men det som skjedde i 2006, vil jeg ikke glemme. Aldri!!”* (Nyrønning 2014:143).

Petter Northugs oppførsel har til tider blitt omtalt som både unorsk og usportslig. Unorsk fordi han har så stor tro på seg selv, på at han er og skal være best, og at han ikke er redd for å si dette høyt. Usportslig fordi han ofte har triumfert hemningsløst på konkurrentenes bekostning etter seire – men også fordi han ved dårlige resultater har gått rett forbi et samlet pressekorps og nektet å snakke med noen eller rett og slett har beinflydd til skogs.

Etter å ha vunnet stafetten i ski VM 2007 i Sapporo var det første han sa til media etter målgang *”Baanskirenn! Lætt! Dæm hadd itj sjans!”*(Nyrønning 2014:198). Dette er vel kanskje den kommentaren som oftest har blitt sitert og som han kanskje vil bli husket lengst for. Ski-VM i 2009 var også en stor suksess for Northug, og hans uttalelser fulgte i samme

spor som i 2007. Eksempler på dette er ”*Kor va dæm hen!?*” etter å ha rykket fra konkurrentene like før mål på jaktstarten og ”*Det e sånn man gjør det vettu, det e sånn man gjør det!*” etter å ha knust Teichmann i siste bakke før mål på stafetten ([no.wikiquote.org/wiki/Petter\\_Northug](http://no.wikiquote.org/wiki/Petter_Northug)).

I neste ski-VM i 2011 hadde Northug også en opptreden han vil bli husket for. I herrestafetten, der Norge vant, gikk Northug avslutningsetappen. Like før mål hadde Northug god ledelse foran svenske Marcus Hellner. Northug stoppet da opp, ventet litt, og gikk sidelengs over målstreken. Svært mange reagerte på dette, blant dem den svenske kommentatoren som kalte Northug ”en gris”. Northugs kommentar til dette var ”*Jeg har snakket med kona hans, og han er visst en gris han også*” (ibid). Da Northug passerte målstreken under stafett på Sjusjøen i november 2011, snudde han seg og pekte nese mot konkurrentene. Dette fikk på nytt opp temperaturen – og svenskene til å rase. Journalist i Aftonbladet Kristoffer Bergström skrev:

*”I tre år har spurten din vært det dødeligste våpenet. I seks år har du tilhørt verdenseliten. I hele karrieren har du spredt om deg med spøker, hån og støtende utspill. Men Petter Northug, du fyller snart 26, når skal du vokse opp?”* ([www.abcnyheter.no/nyheter/sport/2011/11/21/petter-northug-nar-skal-du-bli-voksen](http://www.abcnyheter.no/nyheter/sport/2011/11/21/petter-northug-nar-skal-du-bli-voksen)).

Konkurrentene har også kritisert Northug. Tyskeren Axel Teichmann har anklaget Northug for å si dumme ting etter målgang, og sier:

*”I oppvarmingsløypene går han rundt og later som han er sliten, men vi vet jo at han spiller. Det er bare dumt. De første årene han var med, tenkte jeg at han bare var en liten gutt. Men han har ikke forandret seg”* ([www.vg.no/sport/langrenn/langrenn/knusende-overlegen-igjen/a/555154/](http://www.vg.no/sport/langrenn/langrenn/knusende-overlegen-igjen/a/555154/)).

Northug har også havnet i fysisk basketak med konkurrenter. Under Tour de ski i januar i Asiago i 2008, etter målgang i semifinalen i stafett, havnet han i basketak med Georgio Di Centa. Til denne episoden kommenterte Northug:

*”Han snakket så dårlig engelsk at jeg ikke skjønnte hva han sa. Det så ut som om han skulle kysse meg, så jeg tenkte at jeg måtte holde avstand. Jeg klarte heldigvis å beherske meg”* (Nyrønning 2014:200).

Ikke rart at pressen flokker seg om Northug når han er i ”slag”. For slagferdig er han absolutt, om ikke akkurat alltid like taktisk.

Under OL i 2010 i Vancouver lyktes ikke Northug helt, og hans opptreden overfor resten av verden ble igjen et tema. Etter 15-kilometeren nektet Northug først å snakke med pressen, inntil landslagsledelsen presset ham til å gi noen få kommentarer om løpet sitt. Under 30 kilometer skibytte brakk Northug staven da svenske Marcus Hellner ved et uhell trakk på den. Northug kom i mål som nummer 11, gikk på ny rett forbi pressekorpsset uten å ville snakke med noen, og satte seg på en stol for seg selv bak mål ([www.vg.no/sport/ol-2010/hellner-knakk-northugs-stav-ikke-meningen/a/593498/](http://www.vg.no/sport/ol-2010/hellner-knakk-northugs-stav-ikke-meningen/a/593498/)).

Trykket fra pressen etter denne hendelsen var massivt. Et stort norsk pressekorps prøvde flere ganger å få noen ord om stavbruddet og dagsformen, men Northug holdt tett. Etter dette ble han også refset av landslagsledelsen og sportssjef Åge Skinstad ([www.abcnyheter.no/sport/vancouver-ol/100221/northug-blir-refset](http://www.abcnyheter.no/sport/vancouver-ol/100221/northug-blir-refset)) uttalte:

*”Petter sier at han ikke orker å snakke med pressen fordi han er så skuffet. Jeg er skuffet og hadde ikke forventet dette. Vi skal sette oss ned og ta en skikkelig prat om dette. Dette er ikke slik vi vil ha det”.*

Presse og publikum oppfattet muligens dette som ekstra dårlig oppførsel av Northug fordi det definitivt ikke hadde manglet på kommentarer når det gikk bra. Landslagstrener Morten Djupvik måtte svare på en strøm av spørsmål om tausheten til Northug:

*”Vi ønsker det absolutt ikke slik. Store idrettsmenn snakker i med- og motgang. Nå får vi sette oss ned med Petter og diskutere dette. Vi er flere som har prøvd å få ham ut til dere (journalister). Men det har ikke nytte”,* sa Djupvik (ibid).

Etter den hendelsen manglet det ikke på kommentarer i avisenes kommentarfelt, som:

*”Hva f... er det som feiler fyren? Han oppfører seg som en arrogant drittsekk, som tror han er guds gave til skisporten. Send over en psykolog, som kan få han ned på jorda igjen, for det er tydelig at han har mistet alt som heter bakkekontakt. Oppfører seg som en rampete 6-åring, som nettopp har gått BARNESKIRENN!!!! ”. ”Nei få frem gleden og smilet..bann og kjeft hvis det ikke går så inni hampen bra hver gang, men vis oss storsinn OG GOD SPORTSÅND!” (ibid), og:*

*”Om man skal representere en nasjon og gjøres til nasjonens ikon, da bør kanskje andre menneskelige kvaliteter også vektlegges, og ikke bare ens fysiske prestasjoner? Hva med å vise litt elementær folkeskikk, som å hilse sitt publikum, når de i tusentall hilser ham før start.” (ibid).*

Etter all medieomtalen som Northugs oppførsel fikk under OL i Vancouver kom også PR-ekspertene på banen. *”Det Petter gjør er med på å bekrefte inntrykket folk flest har; at han er en egenrådig, sær fyr som kun tenker på seg selv,”* uttalte Svein Tore Bergestuen, rådgiver i Geelmuyden Kiese. Han påpekte at Northug likevel hadde stor sympati i den norske befolkningen, som helst ville at man skulle la gutten være i fred. Bergestuen mente det tidligere var blitt akseptert at Northug oppførte seg som en primadonna fordi han var så god, men at slik oppførsel ikke lenger ville bli godtatt når han ikke vant ([www.vg.no/sport/ol-2010/pr-eksperter-northug-oppfoerer-seg-som-en-sutrete-tenaaring/a/593532/](http://www.vg.no/sport/ol-2010/pr-eksperter-northug-oppfoerer-seg-som-en-sutrete-tenaaring/a/593532/)).

Seniorrådgiver i Dinamo Thorbjørn Laundal uttalte på sin side at Northug:

*”...oppfører seg som en sutrete tenåring, han må begynne å vise ydmykhet. Jeg forstår at han opplever en enorm skuffelse, men han bør kunne gi folket et par ord etter løpene” (ibid).*

Blant andre aktiviteter Northug har drevet med er kanskje pokerspillingen det som har vært mest omtalt og omstridt, blant annet sommeren 2010 da Northug deltok i en stor turnering i Las Vegas. Pappa John Northug forsvarte da sønnen slik:

*”Han trenger å oppleve noe annet. Han synes det er artig å spille poker og gjør det han har lyst til når han har ferie. Han trenger å reise bort og oppleve noe annerledes. Han trives med å være et sted der han ikke blir gjenkjent. Han lader batteriene og det er viktig”* ([www.gd.no/kultur/article5185529.ece](http://www.gd.no/kultur/article5185529.ece)).

Northug har flere ganger deltatt i pokerturneringer i Las Vegas, i Dublin og i Monte Carlo. Ved et par anledninger har han også spilt mot sin rival i skisporet, Marcus Hellner. Ifølge Hellner, blir Northug ”jævlig sur” når han taper ([www.side3.no/3383339.html](http://www.side3.no/3383339.html)). Man kan kanskje tenke seg at dette er utslag av samme konkurransementalitet som vi har sett eksempel på, når det har gått dårlig i skisporet og Northug har nektet å uttale seg til presse og media for øvrig.

Ukebladet *Vi Menn*, en av Northug’s sponsorer, tok i 2011 med seg en sliten Northug til Las Vegas for at han skulle få ”*slappe av*” mens han representerte ukebladet ved pokerbordene – og deretter i ukebladets spalter (Nyrønning 2014).



Bilde av Petter Northug under NM i poker i Latvias hovedstad Riga i 2010. (Foto: T. Meek/Scanpix)

I OL i 2013, var resultatene så dårlige at Northug ikke ble tatt ut til 15-kilometeren. TV2 kunne da fortelle at det førte til at han spilte nettpoker og tapte hele kr 127.000,- fordelt på 246 spilte pokerhender, i løpet av 24 timer etter vrakingen ([www.tv2.no/a/5318450#.VJWgYrCcBg](http://www.tv2.no/a/5318450#.VJWgYrCcBg)). Landslagssjef Vidar Løfshus syntes dette var uproblematisk i forhold til Northugs OL deltagelse og sa:

*”Det er uproblematisk for meg. Poker er noe Petter har drevet med hele sitt liv. Det er en del av hans livsstil. Så lenge det ikke går ut over resultatene i løypa, så har vi ingen restriksjoner mot dette under et mesterskap” (ibid).*

At Northug kobler av med nettpoker var imidlertid ikke noe nytt, det gjorde han også under OL i Vancouver, som han selv sier:

*”Jeg spilte litt poker da jeg var i Vancouver. Det er ikke mye å gjøre på når man er i OL og i deltakerlandsbyen. Noen ganger prøver vi å slappe av med å spille litt kort” (ibid).*

Sponsoravtalen med energidrikkprodusenten RedBull var kontroversiell. Avtalen ble inngått i november 2009. Det ble på det tidspunktet ikke ansett som passende for en norsk idrettsutøver å reklamere for et slikt produkt. Det var heller ikke sikkert at Norges Skiforbund ville la Petter Northug inngå en slik personlig sponsoravtale ([www.idrettsforum.org/articles/eid/eid100901.html](http://www.idrettsforum.org/articles/eid/eid100901.html)). Skipresident Sverre Seeberg truet med å inndra Northugs startlisens som langrennsløper, idrettspresident Tove Paule engasjerte seg sterkt mot avtalen og generalsekretær Inge Andersen i Idrettsforbundet kalte sågar drikken for ”umoralsk” (Nyrønning 2014), hva nå det måtte bety. Også Bjørn Dæhli løftet en advarende pekefinger mot Northug og mente at det å reklamere for produktet ikke var bra, da:

*”Folkehelsen advarer mot bruk av RedBull for unge under 15 år”*

([www.nettavisen.no/sport/2765374.html](http://www.nettavisen.no/sport/2765374.html)). Årsaken til advarselen mot RedBull var det høye innholdet av koffein. Av den grunn ble produktet heller ikke lovlig å omsette i Norge før i 2009 (ibid). Talsmann Kristian Kjellmann fra RedBull sa følgende om avtalen:

*”Vi er lykkelige over det utfallet saken har fått til slutt, og ikke minst glade for å ha en så unik personlighet og framifrå idrettsutøver på laget. Petter og Red Bull er perfekt match. Vi ser fram mot et langt og fruktbart samarbeid” (ibid).*

Alpinisten Aksel Lund Svindal hadde på dette tidspunktet allerede en sponsoravtale med RedBull, uten at det syntes å sette sinnene til de ovennevnte i kok (ibid). Motstanden mot sponsoravtalen av representanter fra idrettens prinsipaler førte da også til at inngåelse av kontrakten med RedBull ble grundig vurdert av Northug og hans team, før avtalen ble signert. At sponsoratet til Northug har vært verdifullt for RedBull fremgår blant annet av en uttalelse fra RedBulls talsmann Kristian Kjellmann til Hegnar.No den 11 oktober 2014, der han sa:



*”Petter har utvilsomt hatt stor betydning for kjennskap til merkevaren Red Bull gjennom sponsor sakene i 2009 og 2010, og gjennom dette vært med på å legge et grunnlag for økningen i salget”* (www.hegner.no/okonomi/artikkel521411.ece). I samme artikkel fremgår det at *” Godt hjulpet av sponsorobjekter som Petter Northug jr. og Aksel Lund Svindal, solgte Red Bull Norge energidrikk for 253 millioner kroner i fjor”* (ibid).

Sponsoravtalen med RedBull var kanskje ikke den største for Petter Northug, men det var likevel viktig å inngå avtalen med RedBull fordi produktet *”passet hans profil”* (Nyrønning 2014). De sponsoratene han har inngått har følgelig alle hatt en profil som passer til det omdømme som han planmessig og intensjonelt har bygget.

Northug har gjennom sine prestasjoner møtt dignitærer fra inn- og utland. Noen spesielt underdanig rolle synes han imidlertid ikke å innta ovenfor disse, ei heller ovenfor kongelige. Etter generalprøven før VM i Val di Fiemme i 2013, uttalte svenskekongen Carl Gustav at den norske skikongen ikke så helt bra ut. Til mediens store begeistring svarte Northug da at han i hvert fall så bedre ut enn svenskekongen (ibid). Svenskekongen ble i etterkant spurt om en kommentar til svaret, men kongen hadde ikke fått med seg svaret på tiltalen og hadde ingen merknader til det.

### ***1.2.2 Samspillet med media og presse***

Petter Northug var den norske idrettsutøver som fikk desidert mest oppmerksomhet i media i forbindelse med OL i Vancouver i 2010. I en undersøkelse av medieanalysebyrået Retriver Norge, utført på vegne av NRK, kom det frem at han figurerte i 4.987 medieoppslag i den perioden OL pågikk. Marit Bjørgen ble nr to med 4.234 oppslag (idrettsforum.org/articles/eid/eid100901.html). Analysesjefen i medieanalysebyrået Retriver, mente at årsaken til suksessen på eksponerings- og mediafronten var at Northug bevisst, eller ubevisst, var ekstremt dyktig på selv-iscenesettelse (ibid). Videre uttalte hun:

*”Northug er i en egen klasse når det gjelder å skape oppmerksomhet rundt egen person” og *”...det ikke bare er prestasjonene, men også det utenomsporslige, som har ført til oppslagene”* (ibid).*

Når Northug, ved sin selv-iscenesettelse, bevisst eller ubevisst, spiller opp på lag med og ovenfor media, bidrar han til å bygge opp sitt omdømme.

I sin bok "Sport og medier" (2008) skriver Peter Dahlén at mediene i økende grad bidrar til å skape stjerner av idrettsutøverne. Videre skriver han at det ikke bare er de idrettslige prestasjonene som kjennetegner den moderne idrettshelten, men at det også er de tingene de foretar seg utenfor arenaen som gjør dem kjent (Dahlén 2008). At det er et symbiotisk forhold mellom mediene og idrettsstjernene kommer klart til uttrykk, når han skriver:

*"Mediene utgjør her lenken mellom idrettshelten og det allmenne kollektiv identifiserer seg med denne – en identifikasjon som i høy grad konstrueres gjennom ulike tekstuelle representasjoner av den aktuelle idrettshelten. Det gjør massemediene gjennom sine narrativer, som alltid har en særegen språklig utforming (f.eks anvendingen av adjektiv og visse typer av metaforer og lignelser), gir de nasjonale følelsene mening, som omtolker det som i realiteten bare er en kroppslig handling til en heltedåd med nasjonal eller annen betydning"* (Dahlén 2008:402/403).

For våre idrettshelter er det med andre ord viktig å ikke ukritisk bare bli brukt av, men også planmessig gjøre bruk av media for å bygge opp om et tjenlig bilde av seg selv og sitt omdømme. Dette omfatter både idrettsaktiviteter og det de foretar seg på "privaten".

### **1.2.3 Petter Northugs omdømmestatus før fyllekjøringen.**

Hvem er så denne Petter Northug?

Hvilket omdømme hadde han å ta vare på før fyllekjøringen i mai 2014?

Mange adjektiver er brukt for å karakterisere Northug. Vi har gjennom arbeidet med vårt materiale sett negative beskrivelser som: *egenrådig, sta, opportunistisk, sær, furten, barnslig, selvsentrert, egoistisk, sutrete tenåring, primadonna, umoden, flåsete, brautende, breial, mangler elementær folkeskikk, osv.* På den positive siden har vi sett beskrivelser som: *fysisk og mentalt sterk, innovativ, ungdommelig, ambisiøs, uredd, sprek, kjapp i replikken, besluttsom, målbevist, fokusert, sentrert, taktisk (i løypa vel og merke) osv.*

Northug bryter med dette den klassiske og tradisjonelle oppskriften på den norske skihelten, bildet av den staute, stoiske "elgen" som i ensom majestet skrider frem gjennom de store

skoger og over de åpne vidder i Amundsen og Nansens ånd. Den store, staute og ikke minst tause og tenksomme idrettshelten som synes å være bildet av vårt ski ikon. Han passer ganske enkelt ikke inn. Han har utfordret presse/media, tilhengere og observatører og sågar ”nikkersadelen” med sine provoserende uttalelser, holdninger og handlinger. Han representerer derfor noe friskt og nytt innenfor den trauste norske nasjonalsporten. Samtidig må han innenfor rammen av normal oppfatning være ”spiselig” for folk flest og ikke minst for sine sponsorer. Han lar seg ikke styre av janteloven (Aksel Sandemose 1933) og når noen forsøker å presse han, svarer han gjerne spontant på utfordringen – kanskje ikke alltid like veloverveid, men likevel alltid friskt - til en sensasjonshungrig presses store forlystelse.

Dette gjør at Northug ikke enkelt lar seg plassere inn i et etablert og stringente regimet. Han representerer kanskje ”den nye tid” og våger sågar å tro at ”han er noe”, i strid med jantelovens forordning. Han har ingen autoritetsfrykt og tør å tro på seg selv og sine egne ferdigheter. Han har vært en provoserende rabagast, som har skapt sensasjon og konflikt.



En av de beskrivelser som har vært brukt på han, og som han også har benyttet seg av selv er ”The Thug”, eller ”Bøllen” (Nyrønning, 2014). Et fiffig ordspill på Northugs etternavn. Han har brukt dette selv og Team Northug har sågar solgt T-skjorter gjennom nettstedet Team Northug ([www.northug.no/produktkategori/t-skjorter/](http://www.northug.no/produktkategori/t-skjorter/)), påtrykt ”The Thug” og ”Who the fuck is Northug” osv. Det er imidlertid interessant å se at T-skjorten med påskriften ”The Thug” nå er fjernet fra sortimentet i WEB-butikken. Kanskje kommer T-

skjorten tilbake i sortimentet når forholdene har roet seg litt mer ned og omdømmetrusselen ikke lenger er like påtrengende?

Petter Northug har med sin uredde holdning, sin ertende og provoserende framfusenhet, representert noe nytt og veldig unorsk i den kanskje ”norskeste” av alle idretter, nemlig langrenn, noe som nok også har bidratt til å gjøre han enda mer outrert og ”enestående”. Han har fremstått som nyskapende, frisk og sterk. En outsider med evner og tro på seg selv – en

som samtidig har bevist at han ikke bare har det i kjeften, men som også har evnet å levere varene til sponsorer og tilhengers store tilfredshet, dog ikke alltid.

Northugs vil være en vinner og bryr seg ikke om sølv. Kun gull teller. Rundt dette har han bygget sin identitet.

Northug har med sin oppførsel, sine uttalelser og sine seire, samt ved sine tidligere sponsorater og de assosiasjoner disse har bidratt til å gi, bygd opp et omdømme som innovativ, frisk, ungdommelig, offensiv, uredd og sterk, en rebell og en vinner – noe som han da også beviselig har lyktes med, siden han fikk dratt i land storavtalen med sponsoren COOP, 22. mai 2013.

I boken ”Northug – en familiehistorie”, sier Nyrønning at Petter Northug ikke alltid har vært så opptatt av at sponsoravtalene hans har hatt det største fortjenestepotensialet, men at det hele tids har vært svært viktig for han at sponsorene har passet hans image og at han har vektlagt å bli assosiert med det ungdommelige, det offensive og innovative i de produktnavn han har profilert. I så henseende kan det synes merkelig at sponsoratet med COOP ble inngått. Selskapet har vissevis noe mer sedat over seg enn bladet ”Vi Menn”, sportsdrikken ”RedBull”, bilmerket ”Audi” og fabrikant av sportsklær og accessories ”Oakley” for å nevne noen. Men COOP har som Northugs største sponsor lagt grunnlaget for hans private satsning og gitt han muligheten til å bryte med skiforbundet. COOP på sin side, har hatt behov for å bli assosiert med det litt frekke, nyskapende og friske da de vel ellers oppfattes som noe sidrumpa og treige (Nyrønning 2014). I så henseende kan det se ut som om Northugs tidligere satsning på sponsorater som skulle bidra til å gi han et image og et omdømme som frekk, nyskapende og frisk nå virkelig har båret positive frukter i form av klingende mynt. Det COOP og andre seriøse sponsorer imidlertid ikke kan tillate seg er å bli assosiert med kriminelle handlinger som fyllekjøring og moralsk forkastelige handlinger, som å stikke av fra skadde kamerater, angiveri, falske forklaringer, fyll og festing mv. Støtten i det norske folk kan Northug absolutt ikke tillate seg å miste. Forsvinner denne, forsvinner grunnlaget for hans videre karriere. Denne gjennomgangen viser at behovet for et hurtig, presist og kraftig omdømmeforsvar var stort etter fyllekjøringen. Omdømmeforsvaret måtte komme umiddelbart – og det måtte gjøres riktig fra første stund!

### 1.3 Oppgavens oppbygging

Vi har valgt å dele oppgaven opp i seks kapitler.

I kapittel to har vi presentert og drøftet teoretiske modeller for omdømmeforsvar og krisekommunikasjon representert ved Coombs og Benoits teorier. Videre har vi sett på bruk av storytelling til omdømmebygging.

Kapittel tre omhandler den forskningsmessige delen med gjennomgang og drøfting av metode. Vi sier også noe om hva vi har valgt som grunnlagsmateriale for vår analyse og hvorfor vi har valgt akkurat dette.

I kapittel fire presenterer vi selve saken, fyllekjøringen. For å få en oversikt over hva som skjedde i saken har vi satt sammen en tidslinje over hendelsene fra 3. mai 2014 og frem til februar 2015. Vi har sett på hva som faktisk skjedde i forbindelse med kollisjonen, i forbindelse med avhørene, i perioden da Northug trakk seg tilbake og frem til første pressemelding og pressekonferanse etter ulykken, også omtalt som den ”*store avbikten*” (Nyrønning 2014). Videre har vi sett på sentrale hendelser frem til og med tiltalebeslutning og domfellelse. Hendelsestidslinjen presenteres som vedlegg til denne oppgaven (vedlegg 1).

Kapittel fem omhandler selve analysen av Northugs omdømmeforsvar, hvor vi forsøker å sette navn på hvilke omdømmestrategier han og hans team benyttet seg av og om bruken av disse var hensiktsmessige og vellykkede. Vi har lagt hovedvekt på analyse av pressemeldinger og pressekonferanser, men har også tatt med andre hendelser vi mener er sentrale for sakens forløp og utvikling av omdømmestatus.

I vårt avsluttende kapittel seks har vi med oppsummering av saken og avslutning. Vi har sammenlignet omdømmeforsvaret i vårt case, med Tonya Hardings omdømmeforsvar etter overfallet av Nancy Kerrigan i forbindelse med OL i 1994. Avslutningsvis har vi sagt noen ord om hva vi mener det kan være interessant å forske videre på i forhold til omdømmeforsvaret til Northug.

## Kapittel 2: Teori om omdømmeforsvar

I dette kapitlet presenterer vi de teoriene som vi har basert vår oppgave på. Vi gjør rede for begrepene image, identitet, omdømme og teorier vedrørende omdømmeforsvar samt krisekommunikasjon. Vi benytter Benoit's strategier for omdømmeforsvar og Coomb's teorier om krisekommunikasjon for å besvare vår oppgaves problemstilling.

### 2.1 Image, omdømme og identitet

En identitet skal ha basis i de grunnleggende verdier og si noe om hva man står for. Identiteten gjenspeiler det som er sentralt, unikt og varig, selve essensen (Brønn og Ihlen 2009). Identiteten er altså en oppfatning av hvem en er og er således et internt orientert begrep, men den kan også i enkelte tilfeller være et uttrykk for hvem en ønsker å være, eller hvem en ønsker å bli. En definert identitet er det som ligger i bunnen for arbeidet med å skape seg et omdømme, og denne identiteten må så profileres og kommuniseres ut til omverdenen. Jo tydeligere og mer særegen identiteten er, jo enklere vil det være å få oppmerksomhet rundt personen/organisasjonen slik at en blir synlig i det offentlige rom. En sterk identitet kan imidlertid være til hinder i endringsprosesser der man må tilpasse seg nye forhold i omgivelsene (Bouchiki og Kimberly, gjengitt i Brønn og Ihlen 2009) og kan i så henseende faktisk være en hemsko i omstillings- og endringsarbeid.

Begrepene "Identitet" og "Image" kan være vanskelig å skille fra hverandre. Identitet representerer de varige og interne kjerneverdiene i den man er og ønsker å fremstå som og er distinkte trekk ved ens karakter, som gjør at man skiller seg ut. *"Identitet er framfor alt idear og førestellingar som gir meining, med andre ord: gir ei forståing av verkelegheita og gir orden til verda"* (Kvåle og Wæraas 2006:14). Identitet er likevel ikke noe uforanderlig og statisk og påvirkes av de inntrykk organisasjonen eller personen påvirkes av som følge av så vel eksterne som interne krefter: *"Identities are sources of meaning for the actors themselves and by themselves, constructed by the process of individualiation"* (Castells 2004:7, gjengitt i Kvåle og Wæraas 2006:14). Image er bildet som blir skapt sammen med og i møte med eksterne parter, som for eksempel gjennom media, i reklamekampanjer (Brønn og Ihlen 2009) osv og er derfor av mer flyktig karakter. Man kan ha mange ulike image som blir synlige i forskjellige situasjoner og sammenhenger.

*”Image er derfor foranderlig og til og med potensielt selvmotsigende, og består av variabler som kan være sterke eller svake, positive eller nøytrale eller negative, tiltenkte eller ikke tiltenkte og viktige eller uviktige.”* (Williams og Moffitt 1997:255, gjengitt i Brønn og Ihlen 2009:68).

Et image kan derfor tidvis stå i kontradiksjon til ens identitet.

Begrepene ”Image” og ”Omdømme” kan også være vanskelig å skille fra hverandre og er begreper med stor grad av sammenfallende innhold. Det er heller ikke alle teoretikere som skiller mellom dem. I engelskspråklig litteratur refereres ”Omdømmeforsvar” ofte til som ”Image Repair” (for eksempel i Benoits teorier). Noe forenklet kan en si at den viktigste forskjellen her er tidsaspektet, eller varigheten av en oppfatning og styrken i forankringen. Mens image representerer de umiddelbare eller kortvarige oppfatninger, er omdømme de mer langvarige og langsiktige oppfatninger som det tar tid å bygge opp blant eksterne interessenter. Barnett med flere (2006) definerer omdømme som:

*”Observatørers kollektive vurdering av en virksomhet basert på oppfatningen av de økonomiske, sosiale og miljømessige konsekvensene virksomheten har over tid”* (gjengitt i Brønn og Ihlen 2009:83).

Viktige elementer for å kunne oppnå et godt omdømme er god kvalitet, god opptreden, god kommunikasjon og god evne til å etablere gode relasjoner til omverden – et godt omdømme er noe man gjør seg fortjent til over tid (Brønn og Ihlen 2009) og som man må arbeide for å oppnå. I denne oppgaven vil vi derfor operere med ”Omdømme” og ”Image” som separate begreper.

Selv om et godt omdømme ofte er et resultat av målbevist arbeid over lang tid, kan plutselige enkelthendelser raskt representere en alvorlig trussel mot ens opparbeidede gode omdømme.

## **2.2 Storytelling (historiefortelling)**

Det finnes mange ulike virkemidler som kan benyttes til arbeid med omdømmebygging og omdømmeforsvar. Kjell Arne Røvik inkorporerer begge disse begrepene i begrepet omdømmehåndtering, som han definerer som *” tiltak rettet inn mot bevisst, planmessig*

*presentasjon av en organisasjon overfor relevante aktørgrupper i omgivelsene, med sikte på å styrke disses oppfatninger av, og tillit til organisasjonen*” (Røvik 2007:196). Aktuelle virkemidler kan for eksempel være slagord, logoer, formaliserte visjoner og verdier, og Storytelling. Ettersom vi er opptatt av omdømmeforsvar vil det være relevant for oss å se nærmere på om og hvordan Storytelling inngår i Petter Northugs omdømmeforsvar. Storytelling er en type historiefortelling som benyttes målrettet for å skape ønskede forestillinger og oppslutning, fordi den appellerer til publikums følelser. Kvåle og Wæraas (2006) beskriver begrepet som et konsept og en praksis som gjør det enklere å nå ut med budskap både internt i organisasjonen og eksternt. Corporate Storytelling bygger på at det er enklere å få fram hva en står for gjennom å fortelle en historie, fordi historier er lettere å huske, og konseptet har en særlig verdi fordi det bidrar til å bygge verdier og holdninger inn i merkevaren (ibid) . Mange organisasjoner velger å skape ”Historien om Oss” som en del av organisasjonens identitetsbygging for å styrke medlemmenes tilknytning, kommunisere organisasjonens identitet til eksterne parter, og for å posisjonere seg i forhold til konkurrenter (Fombrun og van Riel 2003). Innenfor Storytelling er det vanlig å benytte seg av de klassiske dramasjangerne romanse, tragedie, komedie og satire. Man søker å få publikum til å leve seg inn i historien, til å identifisere seg med helten, og dermed involvere seg følelsesmessig. Dette gjør det lett for publikum å huske budskapet. Vi vil i løpet av oppgaven hovedsakelig komme inn på to av dramasjangerne. Romansen, som handler om helten som ved hjelp av egne evner overvinner alle hindringer og oppnår en lykkelig slutt, og tragedien som innebærer at mennesker er overlatt til sin skjebne, underlagt krefter utenfor egen kontroll, som leder dem ut i ulykker og kaos (Czarniawska 1994, gjengitt i Kvåle og Wæraas 2006). Komedien er i liten grad benyttet i datamaterialet for vår studie, selv om vi ser at Northug har vært gjenstand for en del omdømmeangrep i form av harselas i media.

Storytelling benyttes som teknikk også innenfor personlig omdømmebygging, da som biografi og/eller selvbiografi. I vår studie vil vi blant annet se nærmere på utgivelsen av boken ”Northug – En familiehistorie” av Sverre M. Nyrønning. Denne er utgitt som en biografi, ført i pennen av en utenforstående. Biografi er en litteratursjanger som forteller om enkeltmenneskers liv, gir en dypere innsikt i deres personlighet, beskriver hendelser og følelsene relatert til disse (Wikipedia).

Kvåle og Wæraas (2006) omtaler selvbiografien som en egen litterær sjanger for identitetsskaping: *”Den inneheld mellom anna namn, historie, ”liv og lagnad” med viktige*



*hendingar som etablering, kriser og suksessar. Vidare finst det relasjonar og "personar" som heltar og skurkar, venner og fiendar, offer og overgripar osv" (Kvåle og Werås 2006:78).*

I selvbiografen kan personen benyttes som metafor for organisasjonen og er da bindemidlet mellom individualitet og identitet. Samtidig bidrar selvbiografien til å binde personer/ organisasjoner til det eksterne miljø/"de andre" og forklare hendelser og handlinger på en slik måte at fortid, nåtid og fremtid utgjør en meningsfull og sammenhengende historie (Kvåle og Wærås 2006). Et poeng i den selvbiografiske fortelling er at historien skal ende godt (slik alle eventyr gjør), eller i alle fall ende på en slik måte at mottakeren av historien øyner en fremtidig suksessfull slutt for historiens helt og hans kumpaner (ibid).

For at en slik historiefortelling skal ha den tilsiktede effekten, må den imidlertid (i det minste hovedsakelig) gjengi den sanne historien, om man nå velger å fortelle den med en viss kreativitet og i farten glemmer å fortelle eller utheve negative forhold: *"Far less effective as reputation platforms are those created on the basis of false posturing"* (Fombrun og van Riel 2003:155).

### **2.3 Omdømmeforsvar**

Benoits teorier om og strategier for omdømmeforsvar, vil bli blant de viktigste verktøyene i vår studie. Benoit (1997:223) har identifisert fem hovedstrategier for omdømmeforsvar, med tilhørende underkategorier.

#### Denial (Benektelse)

- Simple denial (Ren benektelse): En person som er anklaget for å ha gjort noe galt, kan ganske enkelt nekte for å ha utført handlingen. Han kan også nekte for at handlingen i det hele tatt fant sted. Det er også mulig å innrømme å ha begått handlingen, men nekte for at den var skadelig på noen som helst slags måte. Enhver form for nektelse, dersom den blir akseptert av publikum, vil være med på å gjenopprette den anklagedes omdømme.
- Shifting the blame (Skyld på andre).  
En beslektet mulighet er å skyld på andre. Dersom en annen enn den anklagede utførte handlingen, burde den anklagede ikke tillegges skyld.

### Evasion of responsibility (Ansvarsunndragelse)

Forsøk på ansvarsunndragelse for den krenkende handlingen har fire versjoner.

- Provocation (Provokasjon)  
Den anklagede kan påberope seg at hans handling bare var svar på en annens krenkende handling, og at handlingen derfor kan ses på som en passende reaksjon på denne provokasjonen.
- Defeasibility (Uunngåelighet)  
Den anklagede påberoper seg mangel på informasjon, eller kontroll over viktige elementer i situasjonen. Dersom dette blir akseptert, burde det redusere skylden for den krenkende handlingen og reparere det skadede omdømme.
- Accident (Ulykke)  
En tredje mulighet er å hevde at den krenkende handlingen var en ulykkeshendelse. Vi holder vanligvis mennesker ansvarlige kun for faktorer de har kontroll over. Hvis den anklagede kan vise at handlingen skjedde ved et uhell, vil han være mindre ansvarlig, og skaden på hans omdømme burde bli redusert.
- Good intentions (Gode hensikter)  
For det fjerde kan den anklagede hevde at den krenkende oppførselen var gjort i beste mening. Her blir publikum bedt om å redusere den anklagedes ansvar fordi handlingen var begått i god hensikt. De som trår feil mens de forsøker å gjøre godt er vanligvis ikke holdt så ansvarlige som de som har til hensikt å begå onde handlinger.

### Reducing offensiveness of event (Redusere klanderverdighet)

Å redusere handlingens oppfattede grad av krenkelse har seks versjoner:

- Bolstering (Forsterking)  
Brukes for å forsterke publikums positive følelser og skape avstand til de negative følelsene den krenkende handlingen har skapt. Den anklagede kan beskrive positive karaktertrekk eller positive handlinger han har utført i fortiden.
- Minimization (Minimalisering)  
En annen mulighet er å minimalisere de negative følelsene assosiert med den krenkende handlingen. Dersom handlingen blir ansett å være mindre alvorlig enn først antatt, vil skaden på omdømme bli redusert.
- Differentiation (Differensiering)

Den anklagede kan bruke differensiering for å skille egen handling fra lignende, alvorligere handlinger. En handling kan virke mindre alvorlig dersom den sammenlignes med andre som er mer graverende.

- Transcendence (Høyere sammenheng)

Noen ganger kan det være gunstig å forsøke å plassere handlingen inn i en annen sammenheng. Den anklagede kan peke på høyere verdier for å berettigg handling, eller en positiv kontekst kan minske krenkelsen i handlingen.

- Attack the Accuser (Angripe angriperen)

Dersom man lykkes i å redusere angriperens troverdighet, kan man begrense skaden på eget omdømme.

- Compensation (Kompensasjon)

Den anklagede kan tilby erstatning til offeret for å bøte på de negative følelsene handlingen har utløst. Dersom kompensasjonen virker akseptabel for publikum, burde den anklagedes omdømme bli forbedret.

#### Corrective Action (Korrigerende handling)

Korrigerende handling lover å reparere problemet, inkludert å gjenopprette tingenes tilstand slik de var før den krenkende handlingen og/eller lover å hindre gjentakelse av krenkelsen. Dette kan inngå som et element i en unnskyldning, men kan også opptre uten. En vilje til å korrigere og /eller hindre problemet kan virke positivt for den anklagedes omdømme.

#### Mortification (Beklagelse)

En annen mulighet er å tilstå og be om tilgivelse. Hvis publikum tror på at unnskyldningen er oppriktig, kan de tilgi den krenkende handlingen.

Vi har satt Benoit's hovedstrategiene for omdømmeforsvar (Benoit 1997:223), med underkategorier inn i tabellen under:

<b>Image Restoration Strategies</b>	
<b>Kategori</b>	<b>Underkategori</b>
Denial (Benektelse)	Simple Denial (Ren benektelse) Shifting the Blame (Skyld på andre)
Evasion of responsibility (Ansvarsunndragelse)	Provocation (Provokasjon) Defeasibility (Uunngåelighet) Accident (Ulykke) Good Intentions (Gode hensikter)
Reducing offensiveness of event (Redusere klanderverdighet)	Bolstering (Forsterking) Minimization (Minimalisering) Differentiation (Differensiering) Transcendence (Høyere sammenheng) Attack Accuser (Angripe angriperen) Compensation (Kompensasjon)
Corrective Action (Korrigerende handling)	
Mortification (Beklagelse)	

Noen ganger kan man oppleve at ikke bare omdømmet, men også selve identiteten – grunnlaget for omdømmet - blir angrepet. Det kan skje noe som ikke samsvarer med organisasjonens etablerte identitet, slik at man kommer i tvil om hvilke egenskaper og verdier som er gjeldende for personen/organisasjonen. Kvåle og Wæraas (2006) skriver at forsvar av identitet ikke bare er en strategisk, men også en symbolsk handling. At det å faktisk gå ut å forsvare seg er en symbolsk handling som i seg selv kan være legitimerende. Kvåle og Wæraas (2006) teorier om forsvar av identitet er i hovedsak sammenfallende med Coombs strategier for krisekommunikasjon og Benoit's strategier for omdømmeforsvar.

## **2.4 Krisekommunikasjon - Coombs teori om krisekommunikasjon**

### **2.4.1. Definisjon av krise**

En situasjon blir til en krise når viktige interessenter er enige om at det er en krise (Coombs, gjengitt i Johansen og Frandsen 2010). Slik sett er det ikke situasjonen i seg selv som er en krise, men menneskers oppfattelse av den, og hvordan den håndteres (Johansen og Frandsen

2010). Krise kan defineres som opplevelsen av at en uforutsigbar hendelse utgjør en trussel mot viktige forventninger, og som kan medføre negative resultater (Coombs 2012).

Ved å respondere hurtig i en tidlig fase, vil krisens omfang kunne reduseres og man vil framstå som mer troverdig (Ibid).

Coombs (2012) hevder at hva som vil være den beste og mest hensiktsmessige formen for krisekommunikasjon må vurderes i hvert enkelt tilfelle, ut fra en helhetlig vurdering av situasjonen. Det sentrale i teorien er tanken om at den beste kriseresponsstrategien er den som til enhver tid best matcher den trusselen mot omdømmet som krisen faktisk utgjør (Heath og Coombs 2006:203 i Johansen og Frandsen 2007). For å kunne ta stilling til dette, må man vite hvilken krisetype man står ovenfor, hvordan interessenter ("stakeholders") oppfatter graden av ansvar for det som har skjedd (attribusjon) og hvilke type responser som er best egnet – og som eventuelt kan la seg kombinere, alternativt slett ikke bør kombineres i det enkelte tilfellet. Denne teorien har fått navnet Situational Crisis Communication Theory (SCCT). SCCT inneholder analyser av krisetype, ansvar og respons.

#### **2.4.2. Krisetype**

Første trinn i Coombs teori er å finne ut hva slags type krise man står overfor. Han deler kriser inn i tre kategorier, ut fra teorien om at kriser som ligner hverandre, også kan behandles tilnærmet likt:

Offerhendelser	Tilfeldige hendelser	Hendelser som kan unngås
Naturkatastrofer Rykter Vold på arbeidsplassen Sabotasje	Utfordringer Uhell forårsaket av teknisk feil Teknisk feil ved produkter	Ulykker forårsaket av menneskelig svikt Skader forårsaket av menneskelig svikt Organisatoriske ugjerninger/ulykker

Coombs (2012: 158)

#### **2.4.3. Ansvar**

Hvilken type krise man står overfor, har betydning for hvor stor grad av ansvar organisasjonen tillegges. Det er viktig å merke seg at dette handler om publikums opplevelse av krisen og ansvarsfordelingen, ikke hvordan organisasjonen selv oppfatter sitt ansvar for hendelsen.

Ved ”Offerhendelser” ser publikum organisasjonen som offer for hendelsen, ikke som årsaken. Følgelig tillegges organisasjonen svært liten grad av ansvar (Coombs 2012).

Ved ”Tilfeldige hendelser” ser publikum på hendelsen som ikke-intensjonell, og tillegger organisasjonen lav til moderat grad av ansvar (Ibid).

Ved ”Hendelser som kan unngås” ser publikum på hendelsen enten som resultat av slurv, eller av bevisste handlinger fra organisasjonens side. I slike tilfeller tillegges organisasjonen høy grad av ansvar, og omdømmerisikoen øker proporsjonalt med graden av ansvar (Ibid).

For å skape en bedre oversikt, har vi satt elementene inn i en tabell:

<b>Krisetype</b>	<b>Grad av ansvar</b>	<b>Omdømmerisiko</b>
Offerhendelser (Naturkatastrofer, rykter, vold på arbeidsplassen, sabotasje)	Veldig liten grad av ansvar	Lav trussel mot omdømme
Tilfeldige hendelser (Utfordringer, uhell forårsaket av teknisk feil, teknisk feil ved produkter)	Liten til moderat grad av ansvar	Moderat trussel mot omdømme
Hendelser som kan forebygges (Ulykker og skader forårsaket av menneskelig svikt, organisatoriske ugjerninger/ulykker)	Høy grad av ansvar	Høy trussel mot omdømme

I tillegg til dette, vil ifølge Coombs (2012) også organisasjonens krisehistorikk og tidligere omdømme ha betydning for hvilken grad av ansvar de tillegges av publikum, og for hvor stor trussel mot omdømmet den aktuelle hendelsen vil utgjøre. Dersom organisasjonen ofte er involvert i kriser, eller har vært involvert i en lignende krise i fortiden, vil det være større sannsynlighet for at publikum tilskriver dem ansvaret enn om de sjelden er involvert i slike

hendelser. Og et etablert, godt omdømme kan medføre at skadene i krisesituasjonen blir mindre enn dersom organisasjonen har et dårlig omdømme (Ibid).

Undersøkelser kan imidlertid vise at det ikke alltid er slik at en oppfatning av høy grad av personlig ansvar resulterer i en høy trussel mot omdømme. I en artikkel i Journal Of Public Relations Reserch (1998) undersøker Coombs validiteten i flere hypoteser i en undersøkelse hvor intensjonen er å finne bedre løsningsalternativer ved bedre forståelse av situasjonen (An Analytic Framework for Crisis Situasions: Better Responses From a Better Understanding of the Situasjonen). En av hypotesene de tester ut er denne:

*“H5: Images become more negative and perceptions of crises responsibility strenghten as the severity of crisis damage increases” (ibid).*

I artikkelen beskriver Coombs følgende om de funnene han gjorde ved testing av hypotese H5 for ulykker og overtredelsesinitierte kriser (kriser med høy grad av oppfattet personlig ansvar):

*”H5 found virtually no support for the belief that crisis damage intensifies perceptions of crisis responsibility and image damage for accidents and transgression crises types. For accident crisis types, crisis responsibility dropped and images improved as crises damage worsened. The explanation for the reverse finding could be sympathy. Accidents create minimal perceptions of personal control. It follows that, if the organization cannot control a serious accident, it too, is a victim of the accident”.*

Det står imidlertid i samme artikkel at det er nødvendig med mer forskning omkring dette fenomenet for å vise kausalitet mellom skapt grad av sympati og redusert trussel mot omdømme. Vi har pt ikke funnet flere vitenskapelige artikler/undersøkelser som avklarer dette forholdet.

#### **2.4.4 Respons**

Etter å ha gjort vurderinger av krisetype, ansvar, krisehistorikk og eksisterende omdømme, vil organisasjonen være klar for å avgjøre hvilken responsstrategi krisekommunikasjonen i den bestemte situasjonen bør baseres på.

Coombs (2012) har definert fire hovedkategorier av responsstrategier med tilhørende underkategorier, disse har vi satt inn i tabellen under. Vi tar også tatt med hvilken hensikt Coombs sier at disse strategiene har:

Hovedkategori	Underkategori	Hensikt
Benektelsesstrategier	Angripe angriperen Benektelse Syndebukk	Fjerne forbindelsen mellom krisen og organisasjonen
Reduksjonsstrategier	Unnskyldninger Begrunnelser/forklaringer.	Redusere de negative effektene av krisen
Gjenoppbyggingsstrategier	Kompensasjon Unnskyldning	Forbedre organisasjonens omdømme
Styrkingsstrategier (et supplement til reduksjons- og gjenoppbyggingsstrategier)	Påminnelse Smiger Offer-rolle	Bygge opp igjen organisasjonens omdømme

(Coombs 2012: 154)

Vi ser her at Coombs strategier for krisekommunikasjon har mye til felles med Benoit's strategier for omdømmeforsvar. Det er viktig å være oppmerksom på konsekvenser valg av strategier kan ha, ikke bare for omdømme men også juridiske og økonomiske. Det å be om unnskyldning, kan bli oppfattet som en innrømmelse av skyld eller ansvar – også juridisk, noe som kan føre til økonomisk ansvarliggjøring utover det den som har forvoldt krisen evner (Coombs 2012). Er man, eller oppfatter man seg selv som uskyldig i en hendelse vil det vel også være vanskelig å forsvare at man skal påta seg skyld for noe man ikke har gjort eller føler ansvar for? På den annen side, dersom man nekter for å ha begått en handling som det senere viser seg at man er skyldig i, vil dette i seg selv kunne medføre straffeansvar (falsk forklaring).



### **2.4.5 Tilpasset respons**

Hovedregelen er at jo større ansvar organisasjonen tillegges for hendelsen, jo mere imøtekommende bør strategiene for krisekommunikasjon være. Strategiene må tilpasses den aktuelle krisen og situasjonen organisasjonen befinner seg i. Coombs gir gjennom sin SCCT følgende anbefalinger:

1. Gi instruerende informasjon til alle ofre eller potensielle ofre i form av advarsler og beskrivelser for hvordan de skal beskytte seg selv.
2. Gi justerende informasjon til ofre ved å uttrykke omsorg for dem og ved å gjøre korrigerende tiltak når det er mulig.
3. Bruke reduksjonsstrategier i ulykker når det ikke finnes krisehistorikk eller tidligere negativt omdømme.
4. Bruke reduksjonsstrategier i menneskelige kriser (offer) når det finnes en krisehistorikk eller tidligere negativt omdømme.
5. Bruke gjenoppbyggingsstrategier i ulykker når det finnes en krisehistorikk eller tidligere negativt omdømme.
6. Bruke gjenoppbyggingsstrategier i forhold til enhver krise som kan forebygges.
7. Bruk benektelsesstrategier i forhold til rykte-krise.
8. Bruk benektelsesstrategier i forhold til utfordringer når utfordringen(e) er uberettiget.
9. Bruke korrigerende handlinger (tilpasse informasjon) i utfordringer hvor det er sannsynlig at interessenter vil støtte utfordringen.
10. Bruke forsterkende strategier som supplement til de andre responsstrategiene
11. Offer-responsstrategien bør bare bli brukt i offer hendelser med veldig liten grad av kriseansvar.
12. Vær konsistent, ikke bland fornektelsesstrategier med hverken reduksjonsstrategier eller gjenoppbyggingsstrategier.
13. Reduksjons- og gjenoppbyggende strategier kan bli brukt i kombinasjon med hverandre.

(Coombs 2012, gjengitt i Endresen 2012)

### **2.5 Oppsummering**

Betydningen av identitet, image og omdømme og skillet mellom dem, er grunnleggende for forståelsen av fagfeltet omdømmeforsvar. Vi kommer i all hovedsak i vår studie til å basere oss på teoretikerne Benoit og Coombs, som vi også har sett har sentrale likhetspunkter med

teoriene til Kvåle og Wærås. Benoit har definert et sett av strategier for omdømmeforsvar og beskrevet hva disse kan innebære. Coombs har utviklet teorier for krisekommunikasjon, og beskrevet forsvarsresponser ved krise som har stor likhet med Benoits strategier for omdømmeforsvar. Coombs trekker imidlertid også frem krisetype, ansvar, situasjon og tidligere historie for å gi råd om hvilke strategier man bør bruke i bestemte situasjoner. Valg av metode for hensiktsmessig omdømmeforsvar er følgelig kontekstavhengig. Disse strategiene og teoriene vil vi nå bruke for å se på om de strategiene som ble benyttet i omdømmeforsvaret i Northug-saken var hensiktsmessige og hadde et vellykket resultat i forhold til den aktuelle krisen.

## **Kapittel 3: Metode**

I dette kapittelet vil vi beskrive arbeidsprosessen ved gjennomføringen av vår studie, for å finne svar på vår problemstilling.

Vi beskriver og drøfter metodene vi har valgt å bruke, kildevalgene våre og hvordan vi har samlet inn datamateriale og gjennomført analysen av dette. Vi beskriver også hvordan vi har gjennomført oppgaveskriving og løst praktiske problemer underveis, samarbeidet med vår veileder og diskuterer forhold som angår reliabilitet, validitet og overførbarhet.

### **3.1 Kvalitativ forskning**

Vi har valgt å benytte oss av kvalitative metoder, fordi vi mener disse er best egnet til å belyse vårt tema og problemstilling. Thagaard (2013) skriver at kvalitative metoder gradvis har blitt mer akseptert og benyttet innenfor samfunnsvitenskapene, og at kvalitative tilnærminger preges av et mangfold i typer av data og analytiske fremgangsmåter. Kvalitative forskningsmetoder er spesielt egnet til å forstå og fortolke sosiale og kulturelle fenomener, men stiller store krav til nøyaktighet og etterrettelighet ved innsamling, analyse og fortolkning av data. Thagaard (ibid) skriver videre at ettersom kvalitative metoder er i en utviklingsfase, er det viktig å definere prinsippene forskningen baserer seg på gjennom å presisere og tydeliggjøre de prosessene som fører fram til resultater. Forskningsresultatenes troverdighet og overførbarhet er avhengig av at det gjøres rede for fremgangsmåter under datainnsamling, analyse og tolking av resultater (ibid).

### **3.2 Casestudie**

Da det ikke bare var det generelle temaet ”Omdømmeforsvar”, men også problemstillingen omkring Northugs gjennomføring av omdømmeforsvar, slik vi erfarte at dette ble gjennomført gjennom medias dekning, ga valget av metoden – ”case-studie” egentlig seg selv.

Case-studier er undersøkelser av en eller få enheter, der man analyserer mye informasjon om disse enhetene. Case-studier har et mer generelt siktemål enn mer beskrivende undersøkelser som også baserer seg på flere metoder, og er følgelig egnet for undersøkelser som er spesielt rettet mot å oppnå kunnskap som peker utover den enheten undersøkelsen omhandler (Thagaard 2013).

### 3.3 Dokumentanalyse

Vi har valgt å basere vår studie utelukkende på dokumentanalyse. Vi kunne selvfølgelig også ha forsøkt å få i stand intervjuer med sentrale personer i saken, men anså at sjansene for at disse i sin travle hverdag skulle finne det bryet verdt å sette av tid til to mastergradsstudenter var forsvinnende liten. Innenfor de rammene vi har hatt til rådighet, mente vi at det var bedre å konsentrere seg om det allerede tilgjengelige og svært omfattende materialet i saken, som vi anså var tilstrekkelig for vårt behov. Problemet besto heller i å sortere det tilgjengelige materialet og finne ut hva som var mest relevant, hvilke hendelser og hvilke kilder vi skulle konsentrere oss om.

Kvalitativ innholdsanalyse kan i prinsippet brukes på alle typer dokumenter, uansett om dokumentene foreligger i form av tekst eller tall, lyd eller bilder, og innebærer systematisk gjennomgang av dokumenter med sikte på kategorisering av innholdet og registrering av data som er relevante for den aktuelle problemstillingen (Grønmo 2004).

### 3.4 Datagrunnlag og gjennomføring

Vi endte med å basere hoveddelen av vår analyse på pressemeldinger som er sendt ut i Northugs navn og pressekonferanser han personlig har stilt opp på. I tillegg kommer TV-intervjuer, de selvbiografiske handlingene i underholdningsdokumentaren ”*Sirkus Northug*” med TV 2 og biografien ”*Northug – en familiehistorie*”. Av aviser har vi konsentrert oss om Adresseavisen, VG og Dagbladet fordi dette er de representantene for pressen team Northug selv sier de prioriterte i forbindelse med sin kommunikasjon med media (Nyrønning 2014). Vi ser også at det i de fleste tilfellene er disse avisene som er opphavet til sakene som angår Northugs utadrettede kommunikasjon. Det har imidlertid ikke manglet på utenforstående og ytringsvillige synsers meninger gjengitt i stort sett alt av medier, herunder Facebook og Twitter mv. Disse har vi imidlertid valgt å se bort fra, på grunn av omfanget og fordi ytringene i stor grad synes å være emosjonelle. Videre er det jo ikke omdømmeangrepene Northug har blitt utsatt for vi har konsentrert oss om i denne oppgaven, men hvordan han har valgt å gjennomføre sitt omdømmeforsvar.

Datainnsamling, utvelgelse av materiale og analyse av data har blitt foretatt i flere omganger, og har til dels foregått parallelt med sakens hendelsesforløp. Grønmo (2004) mener at datainnsamlingen i slik dokumentanalyse er så krevende at den må utføres av forskeren selv, fordi problemstillingen blir stadig bedre belyst etter hvert som flere tekster studeres, og forskeren får slik en økende forståelse av hvilke andre tekster som vil være relevante for analysen. Dette innebærer at arbeidet med innsamling av data er lite forutsigbart, og at planer ofte må endres underveis (ibid). Dette opplevde vi selv ved flere anledninger. For å få tilstrekkelig oversikt over hendelsene og for å kunne få en kronologisk oversikt over hva som hadde skjedd når, valgte vi å konstruere en ”hendelsestidslinje” (vedlegg 1). Vi lagde denne på et regneark, som vi så fortløpende har komplettert og revidert. I regnearket har vi kommentert hendelsene og vi har henvisninger til kildematerialet.

### **3.5 Skriveprosessen**

Skriveprosessen startet i september 2014, da vi formulerte tema og problemstilling, sendte dette til veileder og ba pent om vi kunne få bytte tema for den oppgaven vi opprinnelig hadde valgt oss ut. Da vi fikk positiv tilbakemelding på dette satte vi umiddelbart i gang arbeidet med å sette oss inn i saken. Vi fikk avtalt et møte med vår veileder, professor Turid Moldenæs ved UiT. Vi gjennomførte dette første planleggingsmøtet mens hun var foreleser ved UiN i Bodø. I forkant hadde vi laget og oversendt en foreløpig disposisjon, og møtet ble brukt til diskusjon og praktisk planlegging av det videre arbeidet.

Vi som har skrevet denne oppgaven bor på hvert vårt sted, i hhv Kabelvåg og Bodø, med Vestfjorden imellom, slik at vi har måttet finne praktiske måter å samarbeide på mens vi har arbeidet hver for oss. Som sagt hadde vi brukt tid på å sette oss grundig inn i saken på forhånd, slik at vi begge hadde god oversikt før vi tok fatt på selve skriveprosessen. Imidlertid var materialet av et så stort omfang, og opplysningene til dels motstridende og /eller unøyaktig gjengitt av ulike kilder, at det var behov for ytterligere kartlegging og systematisering for å sikre at de opplysninger vi skulle basere oss på var korrekte. Det ble derfor lagt ned et stort arbeide i å plassere alle hendelser på en ”hendelsestidslinje”, med kildehenvisninger og kommentarer. Dette underlaget ligger som vedlegg til oppgaven (vedlegg 1) og er grunnlaget for presentasjon i kapittel 4, men er også basisen eller grunnmuren som vi har bygget resten av oppgaven på.

Vi transkriberte intervjuer fra Northugs tv-opptredener og de pressekonferanser vi benytter i analysen og startet arbeidet med teoridelen. Intervjuet med TV 2 gitt 5. mai er ikke gjengitt i sin helhet i oppgaven, men transkribert utgave ligger som vedlegg (vedlegg 2). Vi kunne en del om Benoits strategier for omdømmeforsvar fra arbeidet med vår eksamensoppgave i faget Omdømme fra 2014, og bestemte oss for at det var disse, sammen med Coombs teorier om krisekommunikasjon vi hovedsakelig ønsket å basere vår analyse på.

Underveis i skriveprosessen har vi for det meste arbeidet hver for oss. Vi har sendt hverandre utkast ved slutten av dagens skriveøkt, og nummerert utkastene etter hvert for å sikre at vi begge til enhver tid arbeider med siste utgave av teksten. Vi har brukt fargekoding underveis i skriveprosessen, både for å skille ”ferdig tekst” fra ”tekst i arbeid”, skille hvem som har skrevet hva og skille kommentarer og merknader fra innholdsmessig tekst på følgende måte:

- Sort tekst - Omforent tekst
- **Sort tekst på gul bakgrunn** – Omforent tekst, supplerende til hoveddel, kan fjernes og er ikke knyttet til utledninger eller resonnement
- *Grønn tekst i kursiv* – Merknader og kommentarer underveis
- **Blå tekst** – Tekst i arbeid skrevet av student I
- **Rød tekst** – Tekst i arbeid skrevet av student II

Vi har benyttet ovenstående system slavisk under arbeidet med denne teksten og det har fungert greit. En av oss har startet skrivingen på hvert kapittel, vi har utvekslet datamateriale/tekst og så har vi kommentert og komplettert hverandres arbeid fortløpende, noe som tidvis har resultert i gode diskusjoner både om retning og innhold. Vi har hatt lange arbeidsøkter sammen via Skype, noe som har vært veldig greit mht diskusjoner og avklaringer. Imidlertid har vi vært pragmatiske mht utforming og eierskap til våre respektive bidrag, slik at oppgaven som nå foreligger er et felles og omforent prosjekt, som vi begge har likt eierskap i. Det er derfor ikke slik at vi har skrevet hver våre deler av denne oppgaven. All tekst er forfattet i fellesskap.

### **3.6 Reliabilitet, validitet og overførbarhet**

For å kunne si noe om reliabilitet, validitet og overførbarhet, er det viktig at vi beholder et kritisk blikk på eget arbeid. Vi må heller ikke glemme å ha et kritisk blikk til det andre har

gjort før oss, altså i forhold til det grunnlagsmaterialet vi har samlet inn og valgt å arbeide ut fra. Grønmo (2004) skriver at en viktig oppgave i denne forbindelse er å foreta kontekstuelle og *kildekritiske vurderinger* av de enkelte tekstene, herunder vurdere kildenes tilgjengelighet, relevans, autenticitet og troverdighet. Dette har vært grunnlag for ikke bare hvilket materiale vi har valgt, men også for hva vi har valgt bort. Blant annet har vi valgt bort en del blogginnlegg og lignende der det har blitt framsatt påstander som for så vidt har vært interessante, men som ikke har vært mulig å verifisere.

### **3.6.1 Reliabilitet**

Thagaard (2013:202) skriver at ”*Reliabilitet kan knyttes til spørsmålet om en kritisk vurdering av prosjektet gir inntrykk av at forskningen er utført på en pålitelig og tillitvekkende måte*”. Med andre ord: vår studies reliabilitet avhenger av om leseren får tillit til arbeidet vi har gjort, gjennom beskrivelsen vi selv gir av prosess og fremgangsmåte. Thagaard (2013) sier videre at reliabilitet som begrep i utgangspunktet refererer til om en annen som benytter de samme metodene, vil komme fram til samme resultat. Vår studie har i hvert fall et godt utgangspunkt for repliserbarhet, i og med at vi kun har benyttet oss av offentlig kildemateriale, som ligger åpent tilgjengelig med enkel tilgang for alle. Vi har forklart hvilket materiale vi har valgt og hvorfor og hvilke metoder og teorier vi har benyttet oss av i analysen. Vi har bestrebet oss på å holde et klart skille mellom opplysninger som har framkommet fra kildematerialet, og våre fortolkninger av disse. Vi mener derfor at studiens reliabilitet er ivarettatt på en god måte.

### **3.6.2 Validitet**

Vi har, i vår analyse og tolking av data basert oss på teoriene til noen av dagens mest anerkjente fagpersoner innen omdømmeforsvar og krisekommunikasjon. Ved dette sikrer vi, så langt det lar seg gjøre, validiteten i våre tolkninger og konklusjoner. Thagaard (2013) skriver at validitet handler om gyldigheten av de tolkningene forskeren kommer fram til og at denne vurderes med henblikk på spørsmålet om resultatene representerer den virkeligheten man har studert.

Vår studies validitet er avhengig av validiteten til de data vi analyserer. For å sikre denne, valgte vi å forholde oss i størst mulig grad til den informasjon som ble gitt direkte fra Northug selv og fra hans støtteapparat, for å unngå dokumenter og opplysninger som kunne vært ”tuklet med”, eller være farget av andres meninger. Vi har gjennom vår innsamling av data i denne saken observert at journalister i stor grad gjengir det som er skrevet av andre, dog litt

omskrevet for å gi materialet egen vinkling og form. I slike prosesser kan det skje mye i forhold til informasjonens nøyaktighet og pålitelighet. Ettersom vår studie omhandler Northugs omdømmeforsvar, var det avgjørende at det faktisk var hans og hans nære medarbeideres ord og handlinger som blir analysert. I så måte mener vi de data vi nå har valgt ut er godt egnet til vårt formål.

### **3.6.3 Overførbarhet/Ekstern validitet**

En viktig målsetning med kvalitative studier er å utvikle forståelsen av de forholdene som studeres. I kvalitative studier gir fortolkningen grunnlag for overførbarhet (analytisk generalisering), og ikke beskrivelser av mønstre i dataene (statistisk generalisering) (Thagaard 2013). Ved at den teoretiske forståelsen knyttet til et enkelt prosjekt settes inn i en videre sammenheng, kan en enkelt undersøkelse bidra til en mer generell teoretisk forståelse av sosiale fenomener (ibid).

En case-studie som vår skal i utgangspunktet være egnet til å si noe om andre enheter, utenom den studien omhandler. Det har ikke vært forsket mye på idrettsutøveres omdømmeforsvar. Vi fant fram til studien av Tonya Hardings omdømmeforsvar etter overfallet av Nancy Kerrigan før OL på Lillehammer i 1994, som vi ser nærmere på i kapittel 6.2. Muligens finnes det spesielle trekk ved publikums forventninger til idrettsutøvere, men vi mener at funnene i vår studie også vil være generaliserbare til andre typer yrker og situasjoner. I avslutningskapittelet peker vi spesielt på betydningen av konsistens, av samsvar mellom omdømmeforsvar og etablert omdømme, og på den betydningen storytelling kan ha. Dersom man har en god forståelse av de teorier og mekanismer som ligger til grunn for resultatene, vil man noen ganger også ha forutsetninger for å vurdere under hvilke beslektede omstendigheter de samme mekanismene vil gjøre seg gjeldende, mens man i andre tilfeller må gå veien om å etterprøving av resultatene under andre typer omstendigheter (Skog 2013). Skog (ibid) advarer for øvrig mot å la seg friste til overdrevne generaliseringer fordi samfunnsmessige sammenhenger er ”øyeblikksbilder” – resultater av de til enhver tid rådende forhold og omstendigheter og vil kunne endre karakter, styrke og endog fortegn/retning når samfunnsforholdene endrer seg.



### 3.7 Ethiske dilemma

I vår oppgave har vi analysert omdømmeforsvaret til Petter Northug. For å kunne vurdere dette har vi vært nødt til å se på Northugs omdømmestatus før 4. mai 2014 og vi har sett på hvordan omdømmeforsvaret hans har blitt utført. I våre arbeider har vi benyttet oss av åpne og offentlige kilder. Vi har styrt unna de uttalelser og meningsytringer som har blitt framsatt i sosiale media, med unntak av henvisninger til Northugs egen blogg, fordi vi i stor grad har oppfattet disse som outrerte og til dels ekstreme – enten dette nå har vært i form av personangrep mot Northug, eller har vært framføringer av forsvar på hans vegne.

Objektiviteten i dette materialet har fremstått som lav. I våre arbeider med analysen av selve omdømmeforsvaret har vi derfor hovedsaklig benyttet oss av uttalelser som enten har kommet direkte fra Northug selv, eller som er framsatt av hans offisielle representanter (som hans manager Are Sørum Langås) i form av pressekonferanser, intervjuer eller pressemeldinger. I forbindelse med kartlegging av hendelsesforløpet har vi benyttet oss av offentlige mediers omtale av hendelsene – og da fortrinnsvis omtale som har blitt gitt i de medier han selv valgte å fremføre sitt omdømmeforsvar gjennom (Adresseavisen, VG og TV 2). Likevel er det betimelig å stille spørsmål om det er etisk riktig å forske på en offentlig enkeltpersons handlinger og de følgene disse handlingene kan få.

Thagaard (2013) sier i sin bok ”Systematikk og innlevelse. En innføring i kvalitativ metode” at det er etiske dilemma knyttet til det å forske på en enkeltpersons handlinger. I arbeidet med analysen tas det utgangspunkt i deltakernes forståelse av egen situasjon, mens fortolkningen og presentasjonen av resultatene igjen representerer forskerens egen fortolkning av deltakerens forståelse av situasjonen. Her er altså fallgruvene mange og mulighetene til feiltolkning absolutt til stede.

Northug selv har ikke blitt gitt anledning til å kommentere eller bemerke det arbeidet vi har ført i pennen i forbindelse med denne oppgaven. Han har imidlertid selv hatt anledning til å utforme egne innlegg i media og har fortløpende hatt anledning til å kommentere, presisere og tilbakevise det presse og media har skrevet om saken, altså det materialet vi har gjort bruk av i forbindelse med vår oppgave.

I vår omtale av saken har vi ved flere anledninger benyttet ordet ”fyllekjøring” for det som skjedde på morgenen 4. mai. Ordet er negativt og belastende. Vi har likevel valg å bruke det ”for å kalle en spade en spade”. Formuleringen gir forståelse. Vi har imidlertid, og det med

stor interesse, sett at media i den senere tid har omtalt hans aktiviteter med potensiale for å bli oppfattet negativt som ”utenomsporslige aktiviteter”. Formuleringen synes brukt om alt fra pokerspilling, fyllekjøring til falsk forklaring for politiet osv. Da formuleringen synes å skulle dekke alle mulige negative forhold, men slett ikke beskriver noe som helst, har vi valgt å gå tilbake til ”utgangspunktet” og faktisk beskrevet det som skjedde med formuleringer og ord som gir innholdsmessig mening. Uten mening kan man heller ikke få forståelse, hvilket jo må være et grunnleggende premiss for den smule forskning som denne oppgaven representerer.

For å møte kravene til ivaretagelse av de forskningsetiske normene, som gjengitt i Grønmo (2004) har vi etter beste evne forsøkt å:

- Gjennomføre vår forskning i full åpenhet med henvisning til våre kilder, våre fremgangsmåter og resultater. Denne masteroppgaven gjøres også offentlig tilgjengelig via UiN.
- Vi har ved kritisk etterprøving og drøfting forsøkt å teste ut de vitenskapelige teoriene vi har benyttet til våre analyser og har stilt spørsmål ved om ikke enkelte teorier kan utdypes og spesifiseres nærmere. På denne måten har vi forsøkt å bidra til ny kunnskap, innsikt og forståelse for teoriene om omdømmeforsvar.
- Vi har ikke interesser i idrettslig, eller annen virksomhet som kompromitterer vår forskningsmessige uavhengighet.
- Vår forskning er forsøkt gjennomført ut fra rene faglige kriterier.
- For å ivareta krav til redelighet og krav til sannhetsforpliktelse har vi gjort et grundig forarbeide for å fremskaffe oversikt over hva som faktisk skjedde i saken.

## **Kapittel 4: Presentasjon av hendelsesforløp**

I dette kapittelet presenterer vi hendelsesforløpet og omstendighetene omkring ulykken til Northug. Da datamaterialet, som en følge av medias voldsomme interesse for saken, har vært svært omfattende har vi laget en tidslinje over hendelsene (vedlegg 1). I analysen har vi i hovedsak forholdt oss til denne av flere grunner. For det første vil en presentasjon av hendelser i forhold til en tidslinje gi grunnlag for bedre oversikt. For det andre vil det bidra til å vise at hendelser ikke skjer isolert, men henger sammen og påvirker hverandre. Vi har valgt å skrive dette kapitlet i presensform for å skape en litt mer levende, dynamisk og spennende framstilling for leseren.

I kapittel 4.1 ”Første akt: Krisen”, har vi ved bruk av oppslag i massemedia, pressemeldinger, pressekonferanser, tiltalebeslutningen med mer, forsøkt å gi en detaljert redegjørelse for hva som skjedde i forkant av ulykken, beskrive selve ulykkesforløpet og hendelsene umiddelbart etterpå. Vi presenterer disse hendelsene ganske detaljert, da de er svært sentrale og avgjørende for sakens videre utvikling, både med hensyn til den interesse og utvikling saken får i media og hos publikum, og Petter Northugs påfølgende strategiske omdømmeforsvar.

I kapittel 4.2, med underkapittel, presenterer vi sakens ”Andre akt”, det vil si sentrale hendelser på tidslinjen fra det tidspunkt hvor det er kjent at Northug og teamet fikk profesjonell bistand av en kriserådgiver.

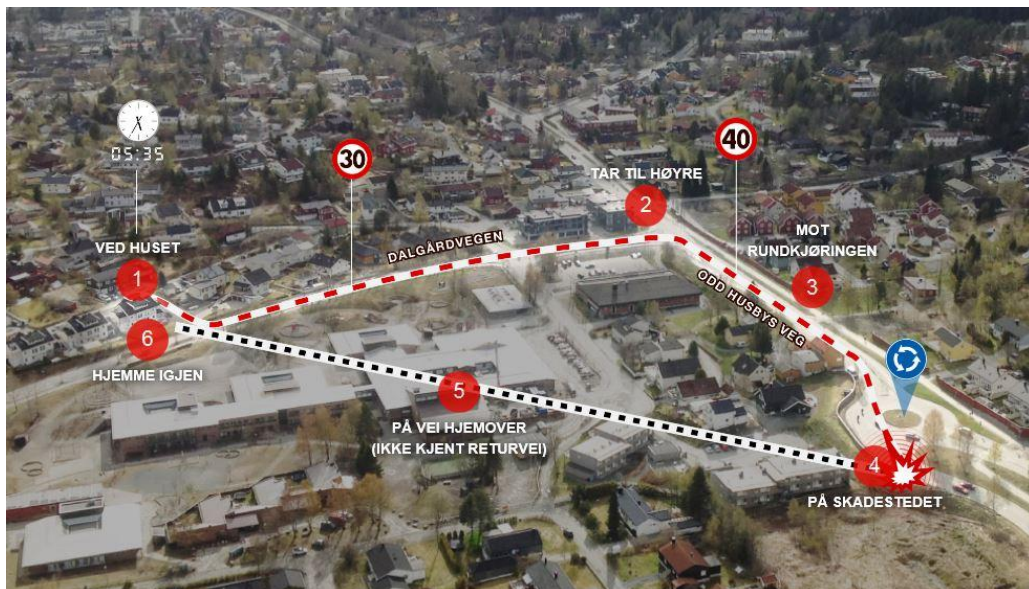
Kapittel 4.3 omhandler selve straffeprosessen med gjennomgang av tiltalebeslutning, presentasjon av rettsaken, dom og soningsbetingelser.

### **4.1 Første akt: Krisen**

Lørdag 3. mai er Petter Northug på fest. Han er sammen med gode venner på utestedet Studio 26 i sentrum av Trondheim. Etter stedets stengtids, søndags morgen 4. mai, rusler Northug og kompisene hjem til hans bolig på Byåsen i Trondheim ([www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece](http://www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece)). I løpet av nachspielet bestemmer han og en kamerat seg for at de skal ta seg en kjøretur i Northugs sponsede Audi A7 Sportsback diesel, med 210 hk (ref markedsjef Marius Tegneby v/Audi Norge AS). Audi Norge AS er på dette tidspunktet en av Northugs hovedsponsorer og bilen er levert Northug som en del av sponsorpakken. En sprek

bil til en sprek atlet. Hva som egentlig foranlediger kjøreturen er ikke kjent. Northug har i flere senere avhør blitt spurt om årsaken til at de bestemte seg for å ta den famøse kjøreturen. Til det har han hele tiden svart: ”..... ikke noe formål med turen. Vi skulle ingen plass...” (www.tv2.no/v/812059). Det skulle imidlertid snart vise seg at den korte kjøreturen førte Northug med seg til inn i situasjoner og til steder han nok ikke hadde ønsket seg.

Litt før kl 05.30, setter Northug seg bak rattet i Audien sammen med en kamerat og kjører ut fra boligen og opp langs Dalgårdsvegen. I krysset ved Odd Husbys veg tar de av til høyre opp mot rundkjøringen ved Gamle Osloveg/General Bangs veg. Northug drar på langs rettstrekningen og mister herredømmet over bilen før de når rundkjøringen. Fartsgrensen i Odd Husbys veg er her 40 km/t. Senere beregninger utført av politiet tyder imidlertid på at hastigheten må ha vært minst 83 km/t (op cit). Bilen treffer midtrabatten i rundkjøringen, letter fra bakken, knekker en lysmast som står midt i rundkjøringen 38 cm over bakken og lander etter et om lag 16 m langt sjev. Bilen røsker lysmasten med seg på sin ville ferd over midtrabatten. I General Bangs veg fortsetter bilen omlag 38 meter før Audi’en smeller inn i autovernet og skyver dette 2,2 m ut fra profillinjen (0.vgc.no/pdf/Northug\_tiltale.pdf). Forstillingen rives av i svevet, fronten smadres og høyre side på bilen trykkes inn. Autovernet deformerer – og Audi’en likeså. Døren på passasjersiden er sperret av de tykke trestolpene til autovernet slik at det er umulig å ta seg ut av bilen den veien.



Bilde over viser kjøreturen fra Northugs bopel, til ulykkesstedet og fluktruten hjem igjen. Fotomontasje ved Sondre Nilsen VG.

Northug kommer seg forslått og fortumlet ut av bilen, mens kameraten blir sittende igjen i bilen med flere mindre og blødende sårskader, hjernerystelse og brudd i en skulder (op cit). De diskuterer kort hva de nå skal gjøre, passasjerer vifter Northug av og ber han stikke av, hvilket han da også gjør før politiet ankommer stedet (Nyrønning 2014). Politiet får beskjed om ulykken kort tid etter uhellet. Når de ankommer skadestedet er imidlertid føreren av bilen borte. Politipatruljen har tilfeldigvis med seg både kamerateam og hunder og det går ikke lang tid før politiet's hundepatrulje har greid å spore opp rømlingen. Northug har tatt beina fatt og løpt hjem (ibid). Kl 06.30 pågripes Northug hjemme på sin bopel.



Bilde: Den smadrede Audi A7. Restene av lysmasten sees bak bilen. Foto: H. Sundgård NTB

Adresseavisens nettredaksjon får tidlig nyss i ulykken og drar opp til ulykkesstedet, der de tar bilde av bilen. Som første nyhetsredaksjon har Adresseavisens nettutgave som toppoppslag at en stor Audi A7 har havarert i autovernet i bydelen Dalgård på Byåsen i Trondheim ([www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece](http://www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece)). De spekulerer imidlertid ikke i, eller bekjentgjør, hvem som var i eller førte bilen før på et langt senere tidspunkt.

Ved pågripelsen av Northug i hans bopel kl 06.35 forklarer han for politiet at han var passasjer i bilen og at vennen kjørte bilen. Dette er første gang Northug forklarer seg falskt for politiet ([http://0.vgc.no/pdf/Northug\\_tiltale.pdf](http://0.vgc.no/pdf/Northug_tiltale.pdf)). Politiet tar med seg Northug og kameraten til St Olavs Hospital for legesjekk. Da det er mistanke om promillekjøring tas det

også en promilletest av Northug. Han har ikke fysiske skader etter kollisjonen. Mens kameraten blir på sykehuset for videre utredning og behandling tas Northug med til politihuset i Trondheim. Klokken er nå mellom 07.30 og 08.00 søndags morgen. På turen blir Northug på nytt spurt ut om forholdene omkring kjøreturen og han uttaler at det var vennen som kjørte bilen og at han selv var passasjer. Dette er andre gang han avgir falsk forklaring (ibid). Ved ankomst politihuset settes Northug i arresten (ibid). Omtrent samtidig vekkes Northugs manager Are Sørum Langås, opp av en tekstmelding inn på sin mobiltelefon. Meldingen lyder kort: ”Krise” (Nyrønning 2014:18). Meldingen er sendt av en av Northugs venner. Langås kommer seg opp, slår på pc’en og ser bilde av Northugs vrakede Audi på nettsiden Adresseavisen.no. Han får på seg klærne, hiver seg i bilen og kjører først til Northugs bolig. På turen dit ringer han John Northug, faren til Petter og varsler ham om at sønnens bil har vært involvert i en trafikkulykke (ibid). Etter at Langås har vært i Northugs bolig, drar han til politistasjonen. Her får han opplyst at Northug er satt i glattcelle og at han derfor ikke får snakke med ham (ibid). Han blir tilbudt å sitte i et venterom tilliggende politihusets resepsjon. Langås forsøker å utnytte tiden til å arbeide, men på dette tidspunktet har allerede flere nyhetsredaksjoner fattet interesse for saken. Langås har i den forbindelse uttalt:

*”Ventet og arbeidet, er kanskje rettere å si, for telefonen ringte etter hvert konstant og fløt over av e-poster og sms-er fra ulike medier. Jeg hadde samtidig behov for å informere en rekke berørte, ikke minst sponsorer, samarbeidspartnere og Petters advokat. Fra flere redaksjoner henvendte ulike journalister seg parallelt, og da valgte jeg å svare bare en av dem. Alle fikk samme beskjed på sms, nemlig at Petter Northugs bil hadde vært innblandet i en trafikkulykke, og at han selv var i dialog med politiet. Noen annen uttalelse ga jeg ikke til journalistene gjennom hele søndagen”* (Nyrønning 2014:18/19).

Mediene har nå fått ”blod på tann” og de værers sensasjon. Northug har åpenbart, på en eller annen måte vært involvert i en bilulykke. Pågangen fra media er enorm. I boken ”Northug – en familiehistorie”, forteller forfatteren at saken etter hvert omtales så vel i New Zealands media som i The Washington Post i USA (Nyrønning 2014). Langås får greie på at det kretser et nyhetshelikopter over huset sitt på Byåsen i Trondheim, over Northugs bolig noen steinkast unna og at helikopteret sågar drar til Meråker for se om de kan finne noe av interesse for saken (ibid). Langås skjønner at Northug vil bli utsatt for en enorm pågang fra media når han slippes ut av politiet. Han får en ide om å fremskaffe et midlertidig skjulested for Northug; et

sted der han kan samle seg og hvile, planlegge og forberede seg til det som kommer til å skje senere. Langås kontakter John Northug og ber ham undersøke om han kan finne et slikt sted. John Northug kontakter sin nære venn og støttespiller Ragnar Berg og får låne hytten hans i Åre i Sverige, ikke langt fra Meråker, så lenge han har behov for det (ibid).

Langås får etter hvert kontakt med flere av sponsorene, Northugs advokat Ragnar Brodtkorb og har løpende kontakt med John Northug for å oppdatere ham om situasjonen på politihuset i Trondheim.

På grunnlag av Northugs to falske forklaringer til politiet, hentes kameraten fra sykehuset til politistasjonen for avhør. Omtrent samtidig ankommer advokat Brodtkorb politistasjonen for å rådføre seg med sin klient. Klokken er nå omtrent 10.30. Når kameraten bringes inn til avhør, påtar han seg imidlertid ikke skylden for ulykken ([m.db.no/2014/09/20/sport/ski/langrenn/petter\\_northug/35357270](http://m.db.no/2014/09/20/sport/ski/langrenn/petter_northug/35357270)). Dermed hentes Northug inn til formelt avhør kl. 11.15 med advokat Brodtkorb til stede. Northug avgir nå en detaljert forklaring, men gjentar hovedsaklig det han ved de to tidligere anledningene har forklart for politiet. Han hevder på nytt at han var passasjer i bilen og at det var vennen som kjørte. Northug har nå avgitt falsk forklaring for tredje gang. Som et resultat av dette tas det nå ut formell tiltale mot vennen som avhøres en gang til, denne gangen som mistenkt i saken. Heller ikke nå tilstår vennen å ha kjørt bilen. Det tas blodprøver av Northugs venn ([www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece](http://www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece)).

Etter avhøret av Northug får han anledning til å sove litt, før han har nye konsultasjoner og møter med sin advokat Brodtkorb, men kl. 18.15 bringes Northug på nytt inn til formelt avhør med sin advokat til stede. Denne gangen tilstår han imidlertid å ha kjørt bilen og bekrefter samtidig at kameraten var passasjer (ibid). Kameraten er nå ikke lenger mistenkt i saken og tiltalen mot ham kan slettes. Etter tilståelsen slippes Northug ut av arresten. Han har ikke lyst til å møte pressen og politiet går derfor med på å transportere ham diskret ut av politistasjonen til en ventende politibil, via en bakvei i skjul for pressen, for så å kjøre ham til et avtalt møtested. Der skal Langås møte politibilen og overta Northug (Nyrønning 2014).

Kort tid etter forlater Langås og advokat Brodtkorb politihuset sammen. Langås kjører advokaten til hans bil og fortsetter så hjem til seg selv der han pakker klær for en uke, tar med seg toalettsaker og sier adjø til kone og sønn for å bli borte i en ukes tid (ibid).

Deretter kjører han mot Stjørdal, eller rettere sagt til Hell Stasjon (jernbanestasjonen på Hell, like sør for Stjørdal). Der står allerede politibilen og venter med Northug som passasjer. Langås overtar Northug og sammen kjører de mot Åre og hytten, hvor Petter kan trekke seg tilbake og få tid til å samle seg etter dagens opprivende hendelser.

Allerede mens de er på tur mot Åre, kl. 21.02 på kvelden, slippes den første pressemeldingen fra Northug ut. I denne erkjenner han at han har vært involvert i en bilulykke, at han var fører av bilen og at han kjørte i alkoholpåvirket tilstand. Han tar ansvar, ber publikum og tilhengere om unnskyldning for det han har gjort og lover å komme tilbake med en nærmere redegjørelse innen kort tid. Pressemeldingen er gjengitt i sin helhet i kapittel 5.2.1

## **4.2 Andre akt: Etter tilbaketrekningen**

### ***4.2.1 Natt til mandag 5 mai***

Manager Arne Sørum Langås har fulgt sin oppdragsgiver tett for å ivareta hans interesser på best mulig måte. Mens de kjører mot Åre er Northug fortvilet og full av anger.

Til Langås har han sagt seg usikker på om han greier å treffe foreldrene allerede nå. Han føler at han har sviktet dem så forferdelig (Nyrønning 2014). De har imidlertid allerede funnet veien til hytten i Åre. De ønsker å være der til støtte og trøst. Det er en avgjørelse manager Langås støtter (ibid). Senere på kvelden ankommer også en femte person. Dette er en kriserådgiver, hvis identitet per nå ikke er offentlig kjent (ibid). John Northug forteller fra den første kvelden på hytta:

*”I løpet av kvelden snakket vi ikke om fyllekjøringen, men fikk sagt at å flykte ville gjøre han til en jaget mann for resten av livet. Han måtte stå til ansvar for det han hadde gjort. Kriserådgiveren fremholdt at jo før Petter ovenfor det norske folk beklaget det som hadde skjedd, uttrykte anger og fremholdt at han ville ta sin rettmessige straff, desto lettere ville det bli å få tilgivelse” (Nyrønning 2014:27).*

### ***4.2.2 Mandag 5. mai***

Etter en urolig natt står etter hvert alle fem på hytten opp. Litt utpå dagen gir Northug foreldrene beskjed om at de kan dra hjem, slik at han kan få tid til å planlegge sammen med manager Langås. Han gir også kriserådgiveren beskjed om å finne seg en annen plass å overnatte. John og May Iren Northug føler med dette at sønnen igjen er i ferd med å finne



igjen styrken og kontrollen og bestemmer seg for å dra hjem til gården på Framverran (Nyrønning 2014). Foreldrene forlater etter hvert hytta mens kriserådgiveren blir igjen. Langås har i den forbindelse uttalt:

*”Kriserådgiveren flytter på hotell, men først etter at planen for andre etappe i den store avbikten ovenfor det norske publikum er lagt. Nå begynner arbeidet med å komme på offensiven for alvor, først og fremst ved å legge premissene for hvordan veien videre tilbake best skal kommuniseres ut. De mest sentrale sponsorene etterspør en grundig redegjørelse som forutsetning for å vurdere om sponsoravtaler skal videreføres, og i hvilken form, eller bli sagt opp. Allerede mandag formiddag bestemmer Petter Northug seg for at han vil hoppe i det samme kveld”* (Nyrønning 2014:31).

I samråd med sine rådgiverne bestemmer Northug seg for å avholde pressekonferanser allerede samme dag (Nyrønning 2014). De avholdes på Storlien og Adresseavisen, VG og TV 2 inviteres til å delta. I kapittel 5.2.2 går vi gjennom og analyserer intervjuet med TV 2 (ref vedlegg 2).

Kriserådgiveren forlater Åre etter at intervjuene er gjennomført, mens Northug og Langås drar tilbake til hytta for å bearbeide inntrykk og tanker. Der får de etter hvert også selskap av en kokkekyndig venn fra Trondheim. Han skal lage god mat til dem, mens de planlegger kursen videre (ibid). I tiden etter denne første pressekonferansen hevder de å ha sagt, som solidariske og gjensidige støtteerklæringer til hverandre: *”Nå har vi brent alle klærne våre, vi får bare gå ut med alt. Ingen vits i å skjule noe”* (Nyrønning 2014:37).

#### **4.2.3 Tirsdag 6. mai**

Dagen etter pressekonferansene, også omtalt som den store avbikten (Nyrønning 2014), gjennomfører VG i regi av Infact en landsdekkende spørreundersøkelse ([www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/norge-tror-paa-northug/a/10139916/](http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/norge-tror-paa-northug/a/10139916/)). Resultatene er overraskende positive når det gjelder publikums reaksjoner etter de gjennomførte pressekonferansene dagen i forveien. Disse presenteres nærmere i kapittel 5.4.

#### **4.2.4 Videre sentrale hendelser**

Fredag 9. mai

Northug har det første møtet med sin offisielle hovedsponsor Coop Norge AS etter ulykken. Ulykken og hendelsene omkring denne er selvsagt det sentrale og det videre

sponsorsamarbeidet skal diskuteres ([www.dn.no/nyheter/politikkSamfunn/2014/05/07/Coop/northug-og-coop-mtes-fredag](http://www.dn.no/nyheter/politikkSamfunn/2014/05/07/Coop/northug-og-coop-mtes-fredag)). De kommer ikke frem til noe endelig i dette møtet, men bestemmer seg for å fortsette arbeidet fram mot en ny og reforhandlet sponsoravtale, men med nye forutsetninger og krav for samarbeidet. Gjeldende sponsoravtale med Coop ble inngått i 22.05.2013 ([www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northug-signerte-avtale-med-coop/a/10116641/](http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northug-signerte-avtale-med-coop/a/10116641/)) og skal være verd inntil 11 mill pr år ([www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/naa-maa-northug-prestere-for-aa-faa-full-loenn/a/23273716/](http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/naa-maa-northug-prestere-for-aa-faa-full-loenn/a/23273716/)). Det er denne avtalen som gjorde det mulig for Northug å bryte med skilandslaget i 2013 og satse på egen hånd. Det er derfor svært viktig for Northug at han får videreført avtalen med akseptable betingelser.

Mandag 12 mai

Resultatet fra promillekontrollen som ble tatt av Northug foreligger ([www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northugs-promille-resultat-er-klart/a/10123112/](http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northugs-promille-resultat-er-klart/a/10123112/)). Det ble likevel først kjent for allmennheten i forbindelse med bokutgivelsen ”Northug – en familiehistorie” den 10. september 2014. Her kan vi lese at Northug hadde en promille på 1,65 (Nyrønning 2014).

Torsdag 15. mai

Coop Norge AS krever at Northugs avtale med managementselskapet Nye Høyder AS sies opp. Selskapet har ivaretatt Northugs forretningsmessige samarbeid med sponsorene. I selskapet er imidlertid hans far John Northug, manager Are Sørum Langås og trener Erik Myhre Nossund ansatt. Et brudd med Nye Høyder AS vil derfor få direkte følger for det videre samarbeidet med disse sentrale støttespillerne ([www.dn.no/talent/2014/05/16/northug-bytter-ut-hele-stotteapparatet](http://www.dn.no/talent/2014/05/16/northug-bytter-ut-hele-stotteapparatet)).

I en tekstmelding til NTB kommenterer Northug kravet fra Coop på følgende måte:

*”Jeg stiller meg fullt og helt bak Coops krav om at min avtale med Nye Høyder må avsluttes. Jeg mener at et skifte av management nå er svært viktig for at jeg skal kunne prestere optimalt og oppnå best mulig resultater til vinteren” (ibid).*

Coop Norge AS er misfornøyd med samarbeidet med Nye Høyder AS og mener at Northugs støtteapparat har vært for dårlig. De krever at avtalen med Nye Høyder AS sies opp, før en ny avtale om sponing kan fremforhandles ([www.tv2.no/2014/05/15/sport/vintersport/northug-promille/5599271](http://www.tv2.no/2014/05/15/sport/vintersport/northug-promille/5599271)).

Tirsdag 10. juni

”En ulykke kommer sjelden alene” heter det. Det blir kjent at verken Audi Norge AS eller forsikringsselskapet er villig til å dekke kostnadene for den totalhavarerte Audi A7 Sportsback’en som har en verdi på mellom kr 500.000,- og kr 600.000,- avhengig av kilometerstand og tilstand (Finn.no). Northug må med andre ord betale hele moroa selv ([www.dn.no/nyheter/naringsliv/2014/06/10/Northugsaken/northug-m-betale-for-ulykkesbilen](http://www.dn.no/nyheter/naringsliv/2014/06/10/Northugsaken/northug-m-betale-for-ulykkesbilen)).

Fredag 27. juni

Det blir kjent at John Northug og manager Are Sørum Langås sier opp sine stillinger i Nye Høyder AS. Ledelsen i selskapet bekrefter at de to har sluttet, men benekter at de er sagt opp. De har sluttet etter eget ønske, siden de to jo har jobbet direkte med og for Petter Northug ([www.dn.no/dnaktiv/2014/06/27/0801/Petter-Northug/pappa-northug-og-langas-ferdige-i-nye-hoyder](http://www.dn.no/dnaktiv/2014/06/27/0801/Petter-Northug/pappa-northug-og-langas-ferdige-i-nye-hoyder)).

Onsdag 13. august

Det offentliggjøres at Coop Norge AS har bestemt seg for å videreføre sponsorsamarbeidet med Northug. Audi Norge AS har imidlertid bestemt seg for at de ikke lenger vil holde Northug med bil, men vil fortsette å levere biler til teamet. I tillegg vil de sponse verdenscupen i langrenn. Coop sier altså et klart «ja», gitt at de får sine krav til en videre sponsoravtale innfridd, mens Audi sier et noe mer uklart «tja». Northugs sportslige aktivitet blir ikke skadelidende av et redusert avtaleomfang med Audi Norge AS. Den nye avtalen med Coop Norge AS har en varighet på 2 år ([www.aftenbladet.no/100\\_Sport/fotball/landslaget/Audi-vraker-Northug\\_-men-Coop-fortsetter-samarbeidet-456216\\_1.snd](http://www.aftenbladet.no/100_Sport/fotball/landslaget/Audi-vraker-Northug_-men-Coop-fortsetter-samarbeidet-456216_1.snd)). Petter sier selv i en kommentar til Dagens Næringsliv:

*”Jeg er takknemlig for tilliten Coop viser meg og er kjempefornøyd med avtalen. Det nye oppsettet motiverer meg og legger et godt grunnlag for at jeg kan fortsette satsningen på elitenivå”* ([www.dn.no/etterBors/2014/08/13/1635/audi-dropper-northug-coop-tar-ham-inn-i-varmen](http://www.dn.no/etterBors/2014/08/13/1635/audi-dropper-northug-coop-tar-ham-inn-i-varmen)).

Som i den tidligere avtalen med Coop Norge AS er maksimal verdi av sponsoravtalen omtrent kr 11 millioner pr år, men verdien er nå i større grad en tidligere knyttet til Northugs prestasjoner i skiløypa. Det skal også etableres et nytt selskap som skal administrere

sponsoratet. ”*Dette blir nå et selskap mellom Northug og Coop, som etableres*” ([www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/naa-maa-northug-prestere-for-aa-faa-full-loenn/a/23273716/](http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/naa-maa-northug-prestere-for-aa-faa-full-loenn/a/23273716/)). Coop Norge AS vil ved eierskap i Northugs managementselskap få økt kontroll og innsyn i det sportslige engasjementet til Petter Northug.

Onsdag 10. September

Nyrønning lanserer boken «Northug – en familiehistorie». Boken gir en del nye opplysninger som publikum tidligere ikke har vært kjent med, blant annet resultatene av promillekontrollen. Det oppgis også at Northug og hans team har hatt profesjonell støtte og bistand fra en kriserådgiver umiddelbart etter ulykken. Boken utgir seg for å gi et ærlig og usminket bilde av det som skjedde i forbindelse med ulykken, men det viser seg snart at en del sentrale og mindre flatterende fakta på en eller annen måte har unnlatt å feste seg i trykksverten.

Vi har omtalt boken i kapittel 5.2.3 som ledd i arbeidet med Northugs omdømmeforsvar og i kapittel 5.3.3 som en integrert ledd i arbeidet med omdømmebyggingen (gjenoppbyggingen) hans.

Mandag 15. september

Tiltalebeslutningen – og punktene (vedlegg 3) fra Trøndelag Statsadvokatembeter fastsettes ([0.vgc.no/pdf/Northug\\_tiltale.pdf](http://0.vgc.no/pdf/Northug_tiltale.pdf)), viser til vårt kapittel 4.3.1 ”Tiltale”.

Tirsdag 16. september

Northug orienteres om tiltalebeslutningen mot ham (ibid). På en samtidig pressekonferanse offentliggjøres tiltalen.

I forbindelse med at tiltalebeslutningen bekjentgjøres overfor Northug blir han kalt inn til nytt avhør med politiet. Hensikten er å avklare om han erkjenner straffeskyld i hht tiltalebeslutningens punkter og samtykker i at saken behandles som en tilståelsessak ([m.db.no/2014/09/16/sport/ski/langrenn/petter\\_northug/35083920/](http://m.db.no/2014/09/16/sport/ski/langrenn/petter_northug/35083920/)). Northug har tidligere uttalt at han ønsker saken gjennomført som en enkel tilståelsessak, men dette er hans offisielle svar til påtalemyndighetene på om at han godtar forenklet straffeprosess eller ikke.

På kvelden samme dag vises dokusåpen ”Sirkus Northug – Nedturen” på TV 2

([sumo.tv2.no/programmer/underholdning/sirkus-northug/sirkus-northug-nedturen/](http://sumo.tv2.no/programmer/underholdning/sirkus-northug/sirkus-northug-nedturen/)), ref kapittel 5.3.2. Programmet handler om tiden etter fyllekjøringen og Northug, hans familie og støtteapparat forteller om hvordan deres liv er påvirket som følge av det som har skjedd.

Onsdag 17. September

Regissør Christian Caspersen blir konfrontert med at det i ”Sirkus Northug – Nedturen”, ikke opplyses om sentrale forhold fra ulykkesdagen, som at Northug flere ganger løy for politiet i avhør og falskt anklaget kameraten for å ha kjørt bilen.

Mandag 22. september

Nye Høyder AS tar ut stevning mot Petter Northug for brudd på kontrakten mellom dem; som følge av at man ikke har kommet til enighet vedrørende økonomisk kompensasjon på grunn av at kontrakten mellom partene ble brutt ([www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northug-saksoekt-av-nye-hoeyder/a/23301197/](http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northug-saksoekt-av-nye-hoeyder/a/23301197/)).

Onsdag 24. september

Etter at samarbeidsavtalen mellom Coop Norge AS og Northug ble inngått 13. august, har Skiforbundet lagt sterkt press på Northug for å få han til å si opp avtalen. Skiforbundet krever at Northug takker ja til landslagsplass for å kunne delta i SkiVM i Falun 2015. De setter også som betingelse at han skal profilere Skiforbundets sponsorer gjennom hele året. Northug hverken kan eller ønsker å bryte avtalen med Coop Norge AS. Den danner den finansielle ryggraden i hans sportslige satsing i egen og uavhengig regi. I en nyhetsartikkel i Dagens Næringsliv fortelles det videre at både manager Langås og John Northug er i forhandlinger om betingelsene for Northugs deltagelse på skilandslaget ([www.dn.no/nyheter/2014/09/24/0748/presser-northug-til--bryte-med-coop](http://www.dn.no/nyheter/2014/09/24/0748/presser-northug-til--bryte-med-coop)).

Onsdag 1. oktober:

Kristian Valen parodierer Northug i humorprogrammet ”Kanal Valen” på TVNorge ([www.kjendis.no/2014/10/01/kjendis/kristian\\_valen/tv\\_og\\_medier/tvnorge/humor/35533402/](http://www.kjendis.no/2014/10/01/kjendis/kristian_valen/tv_og_medier/tvnorge/humor/35533402/)).

Om innslaget sier Kristian Valen:

*”Jeg ble tilbudt store pengesummer allerede dagen etter uhellet med fyllekjøringen, men sa nei siden jeg følte det var alt for tidlig å kødde med det da. Vi visste ikke alle fakta, og det sitter alltid en hel familie oppi en tragedie i en slik situasjon. Jeg spør meg selv alltid spørsmålet:*

*«Hadde jeg hatt problemer om noen hadde sagt dette om meg?». Er svaret ja, så gjør jeg det ikke. I tillegg så trykkes det jo ut bøker, reklamefilmer og medieoppslag fra Petters leir selv nå» (ibid).*

Manager Langås blir bedt om å gi en kommentar til innslaget, men ønsker ikke å kommentere saken (ibid). På dette tidspunktet har John Brungot i humorprogrammet ”Torsdagskveld i Nydalen” med utgangspunkt i boken ”Northug – en familiehistorie” vitset om fester og fylleslag i flere uker (ibid). Heller ikke denne harseleringen kommenteres offisielt av Northug eller hans støtteapparat.

Torsdag 2. oktober

Northug bekjentgjør at han ønsker å delta i SkiVM i Falun 2015, noe som har direkte betydning for de pågående forhandlingene mellom Team Northug og Skiforbundet om betingelsene for deltagelse på skilandslaget ([www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/petter-northug-jeg-skal-til-falun/a/23307927/](http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/petter-northug-jeg-skal-til-falun/a/23307927/)).

Tirsdag 7. oktober

Resultater fra en popularitetsmåling som NTS Gallup har gjennomført på vegne av Sponsor Insight offentliggjøres. Den viser at Northugs popularitet i sponsormarkedet faktisk har økt siden forrige popularitetsmåling, som ble gjennomført før fyllekjøringen. ([www.langrenn.com/northug-naa-oppe-paa-tredjeplass.5589233-1743.html](http://www.langrenn.com/northug-naa-oppe-paa-tredjeplass.5589233-1743.html)).

Samtidig offentliggjør TV 2 at de fleste nordmenn allerede synes å ha tilgitt Northugs handlinger i tilknytning til fyllekjøringen ([www.tv2.no/2014/10/06/sport/langrenn/6093688](http://www.tv2.no/2014/10/06/sport/langrenn/6093688)).

Popularitetsmålingen fra NTS Gallup og meningsmålingen fra TV 2 kommenteres nærmere i kapittel 5.4 ”Statistikk og meningsmålinger”.

Torsdag 9. oktober

Northug møter i Sør-Trønderlag tingrett og avgir en uforbeholden tilståelse i hht tiltalebeslutningen, som ble offentliggjort den 16 september ([www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northugs-straaff-50-dager-i-fengsel/a/23312230/](http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northugs-straaff-50-dager-i-fengsel/a/23312230/)). Vi omtaler selve rettsaken nærmere i vårt kapittel 4.3.2 ”Rettsak”.

Domsavsigelsen, intervjuene med Northug og de umiddelbare reaksjonene på dommen er omtalt nærmere i kapittel 4.3.3 "Dom".

Søndag 19. oktober

På nettstedet Kampanje.no opplyses det at Northug etterspørres som sponsorobjekt av stadig flere. Til Kampanje.no opplyser manager Langås at: ” - *Det kommer jevnlig forespørsler, og døren er ikke lukket, men vårt fokus nå er vinterens sportslige prestasjoner, og aktivering og eksponering av Petters eksisterende sponsorat*” ([kampanje.com/markedsforing/oktober/mange-vil-sponse-northug/](http://kampanje.com/markedsforing/oktober/mange-vil-sponse-northug/)).

Lørdag 1. november

Natt til søndag 2 november signerer Northug og Skiforbundet avtalen som sikrer han deltagelse under ski VM i Falun 2015. På sine nettsider skriver Skiforbundet:

*” Norges skiforbund og Petter Northug er enige om en avtale for kommende sesong. Det betyr at Northug blir en del av landslaget med VM i Falun som høydepunkt.*

*Han må følge landslagets opplegg på lik linje med de andre utøverne.*

*I perioden som gjelder fra 24. november og omfatter hele sesongen, kan Northug ikke markedsføre sin private sponsor Coop, men partene er enige om at innarbeidede matprodukter fortsatt kan selges i butikkene i avtaleperioden.*

*- Petter har lenge sagt at VM er sesongens store mål og Skiforbundet ser frem til å gi han og alle på landslaget den støtten som trengs for å sikre norsk suksess kommende vinter. Dialogen med Northugs team har likevel vært krevende og derfor er vi i NSF glade for at vi nå er enige, sier generalsekretær Stein Opsal”* ([www.skiforbundet.no/langrenn/nyhetsarkiv/northug-og-landslaget/](http://www.skiforbundet.no/langrenn/nyhetsarkiv/northug-og-landslaget/)).

I en artikkel i VG samme dag vises det til samtaler VG har hatt med flere fremtredende langrennsekspertter, som mener Northug og hans team har blitt hardt presset av Norges skiforbund når det gjelder betingelsene for Northugs deltagelse på skilandslaget sesongen 2014 – 15 ([www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northug-faar-saerbehandling/a/23327596/](http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northug-faar-saerbehandling/a/23327596/)). De mener Northug hadde vært så fokusert og oppsatt på å få delta at han hadde måttet godta flere krav fra skiforbundet. Det blir meldt at forhandlingene mellom Team Northug og Norges skiforbund har vært harde og at situasjonen så sent som på fredag 31. oktober var helt fastlåst. Et av stridspunktene hadde vært i hvilke tidsrom Northug skulle ha

anledning til å promotere Coop og dets vareutvalg. Dette var spesielt vanskelig mht en ny kleskolleksjon Team Northug reklamerte for. NRK-kommentator Torgeir Bjørn kommenterte til VG at han syntes skiforbundet hadde strukket seg langt for å komme Team Northug i møte (ibid). Videre sa han:

*”Northug har fått lov til å profilere sponsorene sine fra mai til oktober. Det er halve året. Og så får han en periode der han kan profilere Coop frem til etter Beitostølen. Samt noe etter sesongslutt, selv om datoene ikke er kjent ennå. Petter Northug har fått en særavtale, så forbundet har virkelig vært løsningsorientert”* (ibid).

Avtalen mellom Team Northug og skiforbundet innebærer imidlertid at Coop ikke får anledning til å markedsføre sin nye kolleksjon av sportsklær med ”Northug” på brystet etter 24. november i år. Coop må derfor ”turboselge” kolleksjonen for ikke å brenne inne med varelaget. Matvarer Northug på vegne av Coop har reklamert for og som er innarbeidet i markedet, kan fortsatt selges i butikkene etter 24. november, men Northug kan ikke markedsføre dem i avtaleperioden med skiforbundet, som har en varighet fra 24. november 2014 frem til 7. april 2015 ([www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/her-ser-du-northug-stridens-kjerne/a/23327750/](http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/her-ser-du-northug-stridens-kjerne/a/23327750/)). Northug er fornøyd med at han nå får delta i Ski VM i Falun og manager Langås sender ut følgende pressemelding på vegne av Northug etter at signeringen av avtalen er et faktum:

*”Jeg har valgt å signere avtalen med Skiforbundet. De har kommet meg i møte på enkelte punkter, og jeg har måttet godta forhold jeg ikke er fornøyd med. Jeg er likevel lettet over at dette nå er avklart. Nå kan jeg fokusere fullt og helt på oppkjøringen til verdenscupen og VM. Dette blir bra – svenskene kan glede seg”* ([www.nettavisen.no/sport/vintersport/northug-gar-vm-i-falun/8504701.html](http://www.nettavisen.no/sport/vintersport/northug-gar-vm-i-falun/8504701.html)).

Mandag 3. desember

VM sjefen for Falun 2015, Sven von Holst, sier til NTB at han er sjeleglad for at Northug skal delta VM. Videre sier han i intervjuet:

*”Petter var en av våre ambassadører da vi søkte for VM. Han stilte meget profesjonelt opp der, og det var aldri snakk om å be om en krone for jobben. Han gjorde det for å hjelpe oss. Han er også ganske så populær i Sverige og Falun spesielt. Petter har tatt seg tid til å skrive*



*en del autografer her. Det glemmer man ikke”* ([www.abcnyheter.no/nyheter/sport/2014/11/03/211063/svensk-lettelse-etter-northug-ja](http://www.abcnyheter.no/nyheter/sport/2014/11/03/211063/svensk-lettelse-etter-northug-ja)).

## **4.3 Straffeprosess**

### **4.3.1 Tiltale**

Mandag 15. september fastsettes tiltalebeslutningen (vedlegg 3) mot Petter Northug. Han og teamet hans orienteres om innholdet i tiltalebeslutningen dagen etter, samtidig som førstestatsadvokaten offentliggjør tiltalepunktene for pressen ([0.vgc.no/pdf/Northug\\_tiltale.pdf](http://0.vgc.no/pdf/Northug_tiltale.pdf)). Mht grunnlagene for de enkelte tiltalepunktene vises det til den offisielle tiltalebeslutningen fra Sør-Trønderlag Tingrett (vedlegg 3).

Tiltalen mot Northug er på 6 punkter:

- I. For å ha kjørt bil i alkoholpåvirket tilstand.
- II. For ikke å ha utvist tilstrekkelig hensyn, aktpågivenhet og varsomhet ved ferdsel, ved å ha kjørt bil mens han var påvirket av alkohol og tidvis med for høy hastighet etter forholdene.
- III. For å ha kjørt med en hastighet på minst 83 km/t til tross for at høyeste hastighet i området var angitt med skilt til 40 km/t.
- IV. For å ha forlatt skadestedet uten å hjelpe sin skadede passasjer eller delta i andre nødvendige tiltak etter uhellet på stedet.
- V. For å ha unnlatt å rapportere trafikkuhell med personskafe til politiet, og heller ikke innhentet politiets tillatelse til å forlate skadestedet.
- VI. For å ha avgitt falsk forklaring og for å ha rettet falsk anklage mot sin passasjer for å ha kjørt bilen.

I tillegg til ovenstående tiltalepunkter la retten ned påstand om fradømmelse av førerretten for motorvogn ”for alltid”, jf vegtrafikkloven § 33, fjerde ledd og tapsforskriftens § 6-1. Tiltalen dekker altså fem tiltalepunkter på brudd på veitrafikkloven og ett brudd på straffeloven.

Alle tiltalepunktene er alvorlige. Under møtet med førstestatsadvokaten erkjenner Northug straffeskyld for alle tiltalepunktene ([www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10136532.ece](http://www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10136532.ece)) Manager Langås uttaler til media at de ikke er overrasket over tiltalepunktene. På vegne av Northug sender Langås ut en pressemelding etter bekjentgjørelsen av tiltalepunktene, ref. kapittel 5.2.4.

### 4.3.2 Rettssak

Torsdag 9. oktober kl. 10.00 avholdes rettsmøte i Sør-Trønderlag Tingrett.

Påtalemyndighetene har nedlagt påstand om 60 dagers fengsel og en bot på kr 200.000,- ([www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northugs-strauff-50-dager-i-fengsel/a/23312230/](http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northugs-strauff-50-dager-i-fengsel/a/23312230/)). I retten leser dommer Ingrid Stigum opp tiltalepunktene ([0.vgc.no/pdf/Northug\\_tiltale.pdf](http://0.vgc.no/pdf/Northug_tiltale.pdf)). På spørsmål om Northug erkjenner straffeskyld etter tiltalen, svarer Northug kort ”ja”.

Dommeren ber om en forklaring på hva som skjedde da han promillekjørte i Trondheim, natt til 4 mai og foretok det han igjen omtaler på følgende måte: *”Det var en kjøretur uten mål og mening”* ([www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northugs-strauff-50-dager-i-fengsel/a/23312230/](http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northugs-strauff-50-dager-i-fengsel/a/23312230/)). Han forklarer videre at hastigheten først ble høy da de nærmet seg rundkjøringen, der han mistet kontroll over Audi’en. Etter kollisjonen forsto han straks at bilen hadde fått svært store skader og at årsaken til at han mistet kontrollen med bilen var en kombinasjon av promille og for høy fart. *”Jeg husker at vi hadde for stor fart da vi traff rundkjøringen”* (ibid). Etter kollisjonen sjekket Northug og kameraten seg selv. Videre sier han:

*”Så spurte vi hverandre om det gikk bra. Da så jeg ikke på passasjeren at han var skadet. Han bekreftet det til meg at det gikk bra. Etter krasjen hadde vi dialogen jeg refererte til i stad. Så havnet vi begge i en sjokktilstand. Deretter bestemte jeg meg for å forlate bilen. Jeg husker at mens jeg forlot ulykkesplassen skrek han at jeg måtte stikke fra stedet to-tre ganger og at han på en måte skulle ordne opp”* (ibid).

Så spør dommeren Northug om det er riktig at han gav uriktig forklaring og forklarte at det var passasjeren som kjørte bilen. Til det svarer han: *”Det er riktig hvis du snakker om de to avhørene på bopel”* (ibid). Northug forklarte seg første gang falskt ved pågrepelse i sin bopel, dernest under transporten fra sykehuset på tur til politihuset – til to forskjellige polititjenestemenn og to ulike situasjoner. Northug sier at han var i en sjokk etter kollisjonen, at han fremdeles var påvirket av alkohol og at dette var årsaken til at han forklarte seg falskt. Han tilstår imidlertid at han også forklarte seg falskt da han ble brakt inn til det første formelle avhør på politistasjonen sammen med sin advokat.

*”Da jeg våknet på politistasjonen, var jeg ennå i sjokk. Jeg fattet ikke situasjonen helt. Jeg levde litt i min egen verden og stengte resten ute. Jeg forsøkte å komme meg ut av situasjonen*

*så lett som mulig da. Jeg så ikke alvorret før jeg ble mer klar i toppen ut på ettermiddagen etter å ha snakket med mine nærmeste. Jeg var ikke klar over hva jeg holdt på med. Det var en kombinasjon av at jeg hadde alkohol i blodet og at jeg nettopp hadde våknet” (ibid).*

Dommeren spør så Northug om han var klar over (eller forsto) at ved å forklare seg uriktig til politiet rettet en falsk anklage mot kameraten som var passasjer i bilen. Etter en kort tenkepause svarer Northug:

*”Jeg tenkte ikke på det der og da, men skjønte det senere på dagen. Hvis jeg hadde vært ved mine fulle fem, hadde jeg aldri gjort det. Så klart, i ettertid ser jeg, etter å ha avlagt falsk forklaring etter en sånn hendelse, at det blir feil å avgi forklaring såpass tidlig etter en slik hendelse” (ibid).*

Etter forklaringen fra Northug opplyser dommeren at påtalemyndighetene har foreslått fengsel i 60 dager og bot på kr 200.000,-. Han vil også bli fradømt retten til å føre bil ”For alltid”, som i hht gjeldende rettspraksis vil si fem år. Dommeren spør han om han har kommentarer til den forslåtte straffeutmålingen. Til det svarer Northug: *”Jeg har ingen innvendiger”* (ibid). Klokken er nå om lag 11 på formiddagen og retten tar en times pause, før dommen forkynnes.

### **4.3.3 Domfellelse**

Klokken 11.45 samles retten på nytt. Northug sitter rett foran dommeren, med et kobbelt av presse rett bak ryggen. Han drikker vann og ser ned i bordet, mens dommeren leser opp dommen. Under opplesning av dommen (vedlegg 4) bemerker dommeren at det å avgi falsk forklaring er et relativt alvorlig forhold og at det skal reageres med ubetinget fengselsstraff for slike forhold ([www.vgtv.no/#!/video/101898/her-faar-petter-northug-dommen](http://www.vgtv.no/#!/video/101898/her-faar-petter-northug-dommen)). Imidlertid vurderer retten at omstendighetene omkring selve avhøret, kombinert med at siktede allerede samme ettermiddag korrigerer sin forklaring, gjør at straffen må ligge på et lavere nivå enn det den gjør for sammenlignbare forhold ([static.vg.no/uploaded/vgdesk/filer/2014/northug\\_dommen.pdf](http://static.vg.no/uploaded/vgdesk/filer/2014/northug_dommen.pdf)). Med sin henvisning til ”omstendighetene omkring selve avhøret” henvises det til at Northug var alkoholpåvirket og i sjokk da han avga forklaring de første gangene.

I dommen heter det (vedlegg 4, side 8):

*”I formildende retning skal siktede godskrives at han allerede samme dag avga en uforbeholden tilståelse ovenfor politiet. Han har også samtykket til en forenklet avvikling av straffesaken, og hans rettslige forklaring underbygger at han ønsker å gjøre opp for seg. Dette innebærer at han bør tilkjennes en strafferabatt i medhold av straffeloven § 59 annet ledd. Fra rettens ståsted har mediabelastningen i saken vært uforholdsmessig. Det er imidlertid lang praksis for at sterk mediadekning bare i svært begrenset grad skal tillegges vekt ved straffeutmålingen, dersom dekningen ikke har hatt ekstra tidsbruk som konsekvens, jf blant annet Rt-2011-199.*

*Etter en samlet vurdering er retten kommet til at straffen skal settes til fengsel i 50 dager. Påtalemyndighetens forslag er i utgangspunktet rimelig. Retten mener likevel at dette ikke i tilstrekkelig grad hensyntar de formildende omstendigheter som foreligger i saken – ikke minst siktedes uforbeholdne tilståelse på et tidlig tidspunkt. Det fragår to dager for utholdt varetekt, jf straffeloven § 60 første ledd.*

*Det skal også utmåles en bøtestraff. Siktede har opplyst at han nå har en inntekt på ca 1,5 millioner kroner, kapitalinntekter medregnet. Retten legger dette til grunn. Boten skal som en veiledende norm utgjøre halvannen gang brutto månedsinntekt, jf blant annet Ot prp nr 65 (1987-1988) side 28 mv. Boten fastsettes til kr 185.000,-, subsidiært fengsel i 15 dager. Straffeloven § 27 er iaktatt.*

*Etter vegtrafikkloven § 33 nr 1 jf forskrift om tap av retten til å føre motorvogn §6-1 skal retten til å føre motorvogn fratras for alltid dersom rettighetshaver ved bruk av motorvogn har voldt eller medvirket til trafikkuhell og blir ilagt straff for å ha unnlatt å yte hjelp til noen som kom til skade ved uhellet” (static.vg.no/uploaded/vgdesk/filer/2014/northug\_dommen.pdf).*

Etter dette ble selve domsslutningen opplest for Northug. Northug får to dagers fratrett i soningen pga varetekt. Dommeren opplyste også at hans snarlige tilståelse var formildende i forhold til påtalemyndighetens straffepåstand. Northug vedtok dommen på stedet.

Etter rettsaken føres Northug mot et kobbelt av pressefolk, som alle vil ha hans kommentarer til rettsaken og domsslutningen. Han avholder en pressekonferanse. Pressekonferansen er kort, knapt 2 minutter. I denne forteller Northug at det har vært en tung dag for han, at han har blitt minnet på ”de tankeløse handlingene” 4 mai. Han beklager det han gjorde natt til 4 mai

og understreker at han angrer ovenfor alle de han har skuffet. I løpet av pressekonferansen unnskylder han seg og sier at han fikk panikk og ikke tenkte klart og at dette gjenspeiler det han sa i det første avhøret med politiet. Nå vil han gjøre opp for seg, ta sin straff og gå videre i livet ([www.nrk.no/video/pressekonferansen\\_med\\_petter\\_northug/CD812B7D731155E6/](http://www.nrk.no/video/pressekonferansen_med_petter_northug/CD812B7D731155E6/)). Pressekonferansen er transkribert og omtalt i vårt kapittel 5.2.5. Etter den korte pressekonferansen, før pressen rekker å stille spørsmål, er manager Are Sørum Langås på pletten og leder Northug ut av lokalet.

Kort tid etter pressekonferansen, gjennomføres et tv-sendt intervju med VGTV. Intervjuet er behandlet i kapittel 5.2.6

I en artikkel VG skriver etter domsavsigelsen, bemerkes det at flere advokater VG har vært i kontakt med vurderer Northug's straff som mild ([www.vg.no/sport/petter-northug/advokater-om-northug-saken-en-meget-mild-dom/a/23312384/](http://www.vg.no/sport/petter-northug/advokater-om-northug-saken-en-meget-mild-dom/a/23312384/)). Ut fra gjeldende rettspraksis ville advokat Torfinn Svanem ha antatt en soning på mellom 90 dager og fem måneder. Han sier:

*"Etter min oppfatning er det en meget mild dom, men jeg hørte på opplesningen at det er formildende omstendigheter som ikke har vært kjent for straffutmålingen tidligere. Men i utgangspunktet tilkjennegir det en strengere straff"* (ibid).

I samme artikkel sier advokat Christian Wiig: *"Dommen er noe mildere enn jeg antok. Dette er nok fordi retten hadde problemer med å pådømme falsk forklaring gitt da han fremdeles var beruset. Jeg har forstått det slik at retten har ansett dette som en formildende omstendighet og jeg er helt enig i det"* (ibid).

Også Dagbladet har kontaktet advokater for å få deres reaksjon på Northugs dom. Advokat Sverre K Berge synes at Northug har fått en for mild dom. *"Tatt i betraktning at Northug også er siktet for falsk anklage i tillegg til promillekjøringen, så var dommen mild. En straff på rundt 120 dager – eller i alle fall 90 – 120 dager, ville vært mer i tråd men hva man kunne forvente"* ([www.dagbladet.no/2014/10/09/sport/vintersport/ski/petter\\_northug/langrenn/35661970/](http://www.dagbladet.no/2014/10/09/sport/vintersport/ski/petter_northug/langrenn/35661970/)). Han mener at den idømte straffen uansett ikke burde ha vært mildere enn 90 dager, selv med den innlagte strafferabatten for tilståelsesdom (ibid).

#### 4.3.4 Soningsbetingelser

I dommen ble det ikke tatt stilling til om Northug måtte sone dommen på 50 dager i fengsel eller kunne få alternativ soning med fotlenke. Kriminalomsorgen i Sør-Trøndelag bestemmer soningsbetingelsene, men Northug kan søke om å få gjennomført soningen ved såkalt fotlenke. Dette vil gi ham mulighet til å sone ”hjemme” med begrenset bevegelsesfrihet, men likevel gjøre det enklere for ham å trene. Han kan under fotlenkesoningen ikke forlate ”hjemmet” og det gis ikke anledning til soning i utlandet. Fotlenkesoning kan innvilges dersom dommen som idømmes er på mindre enn fire måneders fengsel.

Advokat Carl Bore sier til Dagbladet: *”Jeg føler meg helt sikker på at nå er han ferdig med saken og kan konsentrere seg om å gå på ski. Soningen kommer senere”*. Videre sier han:

*”Det er høyst sannsynlig at han vil kunne få utsette soningen til etter VM i Falun. Etter vanlig praksis vil han kunne søke om utsettelse av straffen. Fordi det er en mild straff og en lengde som faller inn i den soningsformen, vil jeg også tro at han har god sjanse for fotlenkesoning”* (ibid).

På Kriminalomsorgens hjemmesider er det redegjort for premissene for å få gjennomført slik soning og forklart hvordan denne i praksis kan utføres ([www.kriminalomsorgen.no/fotlenke-elektronisk-kontroll.237889.no.html](http://www.kriminalomsorgen.no/fotlenke-elektronisk-kontroll.237889.no.html)).



På Adresseavisens nettsider 5. februar 2015 opplyses det at Northug nå har søkt om å få innvilget fotlenkesoning og at dette ønsket er innvilget. Opprinnelig skulle soningen skje midt i februar 2015, men Northug har søkt om å få innvilget soningsutsettelse til etter endt skisesong og dette er imøtekommet ([www.adressa.no/100Sport/langrenn/article489828.snd](http://www.adressa.no/100Sport/langrenn/article489828.snd)). Manager Are Sørum Langås sier til Adresseavisen: *”Vi har søkt om fotlenkesoning og det er innvilget. Når det gjelder soningstidspunkt, så er ikke VM eller resten av sesongen i fare”* (ibid). Både Langås og Friomsorgsleder Tore Råen ved Kriminalomsorgen i Sør-Trøndelag uttaler til avisen (ibid) at søknad om soningsutsettelse og behandling av saken har blitt gjort på ordinær måte. Northug er nå sikker på at han kan delta på VM i Falun og gjennomføre inneværende skisesong som opprinnelig planlagt.

## **Kapittel 5: Petter Northugs omdømmeforsvar**

### **5.1 Analyse av krisesituasjon**

Vi begynner med å se nærmere på hvilken situasjon Petter Northug befant seg i, ved å granske den aktuelle krisen etter fyllekjøringen ved hjelp av Coombs' Situational Crisis Communication Theory (SCCT). Vi vil foreta en analyse av krisetype, ansvar og respons, for å forsøke få et helhetlig bilde av situasjonen og kunne si noe om hva som ifølge Coombs (2012) vil være de mest hensiktsmessige strategivalgene. Deretter vil vi se på om beslutningene som ble tatt av Northug og hans støtteapparat var i tråd med dette.

#### **5.1.1 Krisetype**

Første trinn er å finne ut hvilken type krise man befinner seg i. Coombs (2012) deler, som vi var inne på i teoridelen, kriser inn i tre hovedkategorier: offerhendelser, tilfeldige hendelser og hendelser som kan unngås. Hver av disse kategoriene har sine tilhørende underkategorier. At Petter Northug satte seg bak rattet og kjørte bil i ruspåvirket tilstand er utvilsomt en hendelse som kunne vært unngått; en hendelse vi vil plassere i underkategorien "Ulykker forårsaket av menneskelig svikt".

#### **5.1.2 Ansvar**

Når vi nå har definert krisetypen, kan vi forsøke å danne oss et bilde av hvor stor grad av ansvar Northug selv kan tillegges for hendelsene. Dette handler om publikums opplevelse av krisen, og ikke hvordan Northug og hans støtteapparat oppfatter eller definerer det.

Northug hadde altså forårsaket en ulykke, ved å "kjøre i fylla" (for å kalle en spade en spade). Han kjørte langt fortere enn tillatt fartsgrense. Han hadde også en passasjer med seg i bilen, som ble skadet i ulykken. Han rømte fra ulykkesstedet uten å ta seg av kameraten og uten å varsle politiet om ulykken. I tillegg ga han falsk forklaring til politiet ikke bare en, men tre ganger. Først i det andre formelle avhøret innrømmet han at det faktisk var han som hadde vært sjåfør. Her er det altså ikke bare en, men en serie av sammenhengende lovbrudd som alle kan tilskrives manglende dømmekraft/menneskelig svikt fra Northugs side. I følge Coombs (2012) vil publikum ved ulykker og skader som skyldes menneskelig svikt se på dem som et resultat av slurv eller en bevisst handling. Personen det gjelder vil derfor bli tillagt høy grad av ansvar, og trusselen mot omdømmet vil være tilsvarende alvorlig.

### **5.1.3 Krisehistorikk**

Coombs (2012) skriver at krisehistorikk og tidligere omdømme har betydning for hvor stort ansvar man tillegges i en krisesituasjon. Et godt omdømme fra tidligere vil innebære at man tåler mer kritikk og slitasje ("stress") før den aktuelle krisen medfører erosjon av omdømme eller redusert omdømmestatus. Petter Northug har ingen kjent historikk for kjøring i beruset tilstand, noe som ifølge Coombs (2012) bør tale til hans fordel, men han har likevel en historie av tidligere kriser. Som vi viste i kapittel 1.2.1, har Northugs opptredener og oppførsel positiv så vel som negativ, skapt store overskrifter i presse og media siden gjennombruddet i 2006. Han har vært omdiskutert og omstridt, og det har ved flere anledninger blitt framsatt krav om straffereaksjoner mot ham pga usportslig framtrede (se 1.2.1).

### **5.1.4 Tidligere omdømme**

Som vi redegjorde for i kapittel 1.2.3, gjør Northugs oppførsel når han føler seg på toppen av verden, at media og publikum for øvrig har en forventning om en noe outrert oppførsel. Man forventer friske og freidige uttalelser og ertende adferd osv. Taper han i konkurranser, eller er i dårlig humør, forventer man at han på tilsvarende måte i beste fall er mutt og innesluttet og knapt svarer når han blir konfrontert (se 1.2.3). Hans profilerte identitet som bøllete og kjeftsterk er en del av dette.

Vi har også tidligere vist til at Northug vil være en ener i det han foretar seg, enten det nå gjelder innsatsen ved pokerbordet, eller det gjelder i langrennssporet. Presse, media og vi, publikum har ut fra hans tidligere adferd og opptreden en forventning om at han vil gi oss "sirkus" når han er i godt slag. Samtidig har vi en forventning om at han vil være tilbaketrukket, ja sågar sur, om han har en dårlig dag. Vi har altså på forhånd en forventning om hvordan Northug vil te seg, alt etter hvordan han gjør det i forbindelse med en konkurranse. Denne forventningen er et resultat av hvordan han tidligere har oppført seg. Vår etablerte forventning til Northugs adferd er en del av hans omdømme.

Selv om vi etter hvert har lært at vi kan forvente oss litt av hvert fra Petter Northug, hvilket jo er det som gjør ham så spennende og populær bla i presse og media, evnen til selv-iscenesettelse og til å skape sirkus (derav navnet på TV 2 "dokusåpen" – "Sirkus Northug"), har vi aldri hatt grunn til å anta eller forvente at han ville begå kriminelle og straffbare handlinger. Hans tidligere krisehistorikk (eller sensasjonshistorikk) har ikke gitt oss noe



grunnlag for det. Hans oppførsel har fått konkurrenter, observatører og publikum til å stille spørsmålstegn ved hans etiske og moralske verdier, men da på basis av det som har blitt omtalt som barnslig og umoden oppførsel og adferd. Aldri på grunn av mer alvorlige forhold, hvor vår oppfatning av hva som er riktig og gal adferd har utfordret våre kjerneverdier (se kap 4.).

Vi har tidligere sagt at Northug synes å fremstå med samtidig opptredende polariteter (se kap 1.1.2). Han sikrer nasjonen heder og ære når han vinner konkurransene han stiller opp i, han gir uttrykk for vinnerglede og er munter og imøtekommende, noe som oppleves som udelt positivt for tilhengerne. Samtidig kan han opptre ovenfor medkonkurrenter og andre på en måte som oppleves som både usportslig og udannet. Han kan altså opptre med samtidige polariserte image, noe han har gjort helt siden inntreden på den internasjonale sportsarena i 2006.

Northugs omdømmestatus før den uheldige kjøreturen, var altså ikke et klart og entydig bilde av ”en snill gutt”. I tilfellet ”Northug”, får man liksom ”både og” samtidig, noe vel de fleste tidvis kan kjenne oss selv igjen i. Han har en omdømmestatus - basert på noen ”riktige og gode” verdier og noen ”uheldige og mindre gode” verdier. Dette kan kanskje gi ham større spillerom og gjøre ham mer robust overfor trusler mot omdømme, enn om omdømmet hadde vært entydig positivt og han bare hadde fremstått som ”snill gutt”. Publikum hadde muligens reagert sterkere i en eller annen retning dersom han kun hadde vært kjent som det. Polariteten kan derfor bidra til å gi ham større spillerom med hensyn til oppførsel.

### ***5.1.5 Responsstrategi***

Vi har nå sett på og gjort vurderinger av krisetype, ansvar, krisehistorikk og tidligere omdømme. Kan vi nå ut fra dette utlede hvilken responsstrategi som ville være gunstigst for Northug og hans støtteapparat å basere sin krisekommunikasjon på?

Vi har kommet fram til at hendelsen er av krisetypen ”Hendelser som kunne vært unngått”, i underkategorien ”Ulykker forårsaket av menneskelig svikt”. Publikum vil betrakte denne hendelsen som resultat av slurv eller en bevisst handling og Northug vil derfor forventes å bli tillagt høy grad av ansvar for hendelsen. Trusselen mot omdømmet vil være tilsvarende stor og alvorlig.

Coombs (2012) anbefaler at man i en slik situasjon benytter seg av gjenoppbyggingsstrategier, det vil si unnskyldning og/eller kompensasjon, i den hensikt å forbedre sitt omdømme. Coombs sier videre at disse strategiene kan suppleres med styrkingsstrategier (påminnelse, offer-rolle og smiger). I følge denne teorien burde altså Northugs strategi gå ut på å be om unnskyldning, tilby kompensasjon, påminne om sine tidligere positive handlinger/resultater, forsøke å finne omstendigheter som kan frata ham deler av skylden og gi ham en ”offer-rolle”, samt smigre menneskene han omtaler, snakker med eller henvender seg til.

Coombs gir gjennom sin SCCT også følgende anbefalinger om informasjon i en krisesituasjon:

- Gi instruerende informasjon til alle ofre eller potensielle ofre i form av advarsler og beskrivelser for hvordan de skal beskytte seg selv
- og gi justerende informasjon til ofre ved å uttrykke omsorg for dem og ved å gjøre korrigerende tiltak når det er mulig.

Når vi nå har brukt Coombs teorier til å se på hvilke strategier for krisekommunikasjon Northug og hans støtteapparat burde velge, vil vi anvende Benoits teorier om omdømmeforsvar for å finne ut hvilke strategier han burde ha benyttet og om disse samsvarer med de han faktisk benyttet seg av.

## **5.2 Anvendte forsvarsstrategier**

Ettersom informasjonsmengden i denne saken har vært svært omfangsrik, har vi vært nødt til å gjøre et utvalg av kilder for vår analyse. Mye har vært sagt og skrevet av svært mange mer eller mindre meningsberettigede i denne saken. Uttalelser, innlegg med mer er følgelig ofte sterkt preget av den meningsberettigedes personlige og subjektive holdning og stillingstagning til hendelsene. For at vår analyse av omdømmeforsvaret til Petter Northug ikke skal bli unødvendig ”forurenset” av andre meningsbæreres fortolkning av hendelsene, har vi valgt å konsentrere oss om det som har kommet mest mulig direkte fra Northug selv, inklusive hans nære støtteapparat. Vi har derfor valgt å basere vår analyse av omdømmeforsvaret hovedsakelig på pressekonferanser og pressemeldinger med/fra Northug og hans personlige manager Are Sørum Langås.

Team Northug har gjort et bevisst utvalg av medier som de har ønsket å ha kontakt med (Nyrønning 2014). De har valgt fem store nyhetsmedia, nemlig Aftenposten (gjennom den samarbeidende regionavisen Adresseavisen), TV 2, NRK, Dagbladet og VG. Når Northug og manager Are Sørum Langås, sammen med engasjert kriserådgiver, mandag 5. mai bestemmer seg for hvilke av disse de primært vil ha kontakt med i den tidlige fasen av krisen, velger de Adresseavisen, VG og TV 2 (ibid). Disse kildene har vært sentrale i vårt arbeid mht kartlegging av hendelsene i et tidslinjeperspektiv, samt i forhold til den videre analysen. Vi har imidlertid også benyttet et utvalg av andre medier.

### **5.2.1 Pressemelding 4. Mai 2014**

Den første pressemeldingen ble sluppet ut da Petter Northug og hans manager er på tur mot Åre. Det er grunn til å anta at den ble forfattet av manager Are Sørum Langås og managementselskapet Nye Høyder AS og så konfirmert av Northug, siden han på dette tidspunktet nok var en smule indisponert. Om denne første pressemeldingen uttalte manager Are Langås:

*”Rådgivere i kriserådgivning påpeker alltid behovet for å ha mest mulig kontroll over formidlingssituasjonen som et alfa og omega når den anbefalte og mye brukte øvelsen ”å legge seg flat for å få tilgivelse” skal utøves, og det er denne krevende prestasjonen som nå står for tur for Petter Northug. Ingen sponsorer vil bli forbundet med en simpel fyllekjører, som ikke tar rev i seilene på en forpliktende og overbevisende måte” (Nyrønning 2014:30).*

Pressemeldingen lød slik:

*”Petter Northug har bekreftet ovenfor politiet i Trondheim at det var han som kjørte bilen som var involvert i en ulykke søndag morgen. Northug har også forklart at han var påvirket av alkohol da ulykken skjedde.*

*- Jeg vil på det dypeste beklage det som har skjedd. Jeg er svært ulykkelig nå, og veldig skuffet over det jeg har gjort. Samtidig er jeg takknemlig for at min dårlige dømmekraft ikke fikk enda større konsekvenser. Jeg har åpent forklart politiet om det som skjedde, og er beredt til å ta straffen for mine handlinger, sier Northug. Han forklarte seg grundig for politiet i avhør, og dro deretter til et ukjent sted for å få fred til å tenke gjennom det som har skjedd.*

*- Jeg er fullt innforstått med offentlighetens forventning om at jeg i løpet av nærmeste fremtid må fortelle mer om hendelsen. Det vil jeg gjøre når jeg har tenkt grundig igjennom situasjonen sammen med mine nærmeste. Det håper jeg media vil respektere, sier Northug.*

*- Jeg vet at jeg er et forbilde for mange unge, og erkjenner fullt og helt at jeg ikke har oppført meg slik et forbilde skal. Jeg vil beklage overfor alle disse, og overfor alle de som nå er skuffet over meg. Jeg ønsker å lære av situasjonen på en slik måte at jeg vokser som menneske. Jeg vet at dette kanskje blir mitt livs tøffeste løp, men jeg er villig til å satse for å lykkes, sier Northug. Han ønsker ikke nå å spekulere i hvordan hendelsen vil påvirke hans karriere som skiløper.*

*- Jeg trenger å fordøye dette og bearbeide hendelsen. Jeg vet at jeg har sviktet, og jeg vil gjøre alt jeg kan for å vende det som har skjedd til noe positivt, sier Northug”.*

([www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/hele-northugs-pressemedling/a/10139721/](http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/hele-northugs-pressemedling/a/10139721/)).

Her ser vi at Northug forteller om hva som har skjedd, men uten å gå i detaljer. For eksempel sier han ikke noe om at han forklarte seg falskt for politiet og at han løy om kameratens grad av involvering i ulykken. Han innrømmer skyld, tar på seg ansvar og beklager sine handlinger overfor alle som på noen måte er blitt påvirket av dem. Slik sett faller mesteparten av hans forsvar denne første dagen inn under kategori Beklagelse (jf. Benoit 1997). Vi ser i pressemeldingen også elementer av Korrigerende handling (ibid), når han sier at han er:

*”...er beredt til å ta straffen for mine handlinger...”, ”...ønsker å lære av situasjonen på en slik måte at jeg vokser som menneske...” og ”...vil gjøre alt jeg kan for å vende det som har skjedd til noe positivt”.*

Han sier også at: *”Jeg vet at jeg er et forbilde for mange unge...”* – en beskrivelse av positive trekk som kan tolkes som Forsterking (ibid). Kanskje gjør han også forsøk på Minimalisering (ibid) når han uttaler at: *”...jeg takknemlig for at min dårlige dømmekraft ikke fikk enda større konsekvenser”*. Både Forsterking og Minimalisering er underkategorier av Redusere klanderverdighet (ibid).

Hovedstrategien for omdømmeforsvar i denne pressemeldingen er altså Beklagelse. I følge Benoit kan publikum være villige til å tilgi den krenkende handlingen hvis de tror på at unnskyldningen er oppriktig. Elementet Korrigerende handling med sitt løfte om at dette ikke skal skje igjen innebærer en utvidelse av Beklagelsen, og kan virke positivt for omdømmet. I tillegg kommer strategiene for å Redusere klanderverdighet, Forsterkning av publikums positive følelser og skape avstand til den krenkende handlingen og Minimalisering av de negative følelsene assosiert med denne, som kan bidra til å redusere skaden på omdømme.

Det ser ut til at Northug og hans støtteapparat la opp et forsvar som er godt designet for å redusere omfanget av skandalen og skape grunnlag for tilgivelse – vel og merke dersom publikum oppfatter beklagelsen som oppriktig.

Gjennom vår anvendelse av Coombs teorier for analyse av den aktuelle krisesituasjonen, fant vi at Northugs strategi burde gå ut på å be om unnskyldning, tilby kompensasjon, påminne om tidligere positive handlinger, smigre menneskene han omtaler eller snakker med/til, samt forsøke å finne omstendigheter som kan frata ham deler av skylden og gi ham en ”offerrolle”. Northugs forsvarsstrategier i denne pressemeldingen er helt i tråd med Coombs anbefalinger, selv om ikke alle elementene er med. Northug ber om unnskyldning, tilbyr kompensasjon og påminner om tidligere positive handlinger, men har så langt vi kan se ikke med smiger eller omstendigheter som kan frata han deler av skyld. Han innrømmer skyld, uten bortforklaringer, selv om enkelte elementer på dette tidspunktet utelates, og kommer med en nesegrus unnskyldning i tråd med tilrådingen fra manager Are Sørum Langås. Han gjennomfører øvelsen ”å legge seg flat for å få tilgivelse” (Nyrønning 2014:30). Vi er ikke kjent med om kriserådgiveren var medforfatter av denne første pressemeldingen, men vi vet at kriserådgiveren var tilstede og var en aktiv bidragsyter til Northugs omdømmeforsvar og -strategi fra og med kvelden 4. mai, etter at han og Are Sørum Langås har ankommet hytten i Åre.

Allerede like etter offentliggjøringen av pressemeldingen, hadde pressen vært i kontakt med hans sponsorer. Flere av dem, som Vi Menn, Red Bull og Eiendomsmegler-1 Midt-Norge hadde overfor pressen svart at de fortsatt ville videreføre sponsorsamarbeidet med Northug. Om dette var et uttrykk for at de oppfattet hans beklagelse som oppriktig, eller om det var gjort en vurdering av at deres kundegruppe uansett ikke vil oppfatte hendelsen som så negativ at de vil slutte å kjøpe produktene deres, er uklart. Hovedsponsorene Coop Norge AS og Audi Norge AS var imidlertid mer avventende. De hadde svart at de så svært alvorlig på hendelsene og at de vil vurdere situasjonen videre før de bestemte seg for hvordan de vil reagere ([www.vg.no/nyheter/innenriks/idrettshelse/coop-sjefen-om-northug-intervju-veldig-tillitvekkende-av-ham/a/10139827/](http://www.vg.no/nyheter/innenriks/idrettshelse/coop-sjefen-om-northug-intervju-veldig-tillitvekkende-av-ham/a/10139827/)).

I boken ”Northug – en familiehistorie” skriver Nyrønning (2014:15) følgende: ”Ordlyden og presisjonen i pressemeldingen signaliserer ydmykhet og anger, men også styrke i nederlagets

*tid, blant annet takket være managerens nærhet, omsorg, analytiske evner og ro i kampens hete”.*

Vår analyse av denne første pressemeldingen fra Northug, som faktisk ble forfattet mens han ennå var underveis fra Trondheim til Åre i Sverige og både alkohol- og emosjonelt påvirket, inneholder så mange responsstrategier som nærmest er blåkopier av Coombs (2012) råd om krisekommunikasjon, at det gir grunn til å tro at den engasjerte kriserådgiveren allerede på dette tidspunktet hadde en finger med i spillet.

### Mellomspill

Pressemeldingen slo ned som en bombe og alle som fikk med seg nyheten syntes å ha en mening om den. Den ble da også behørlig tilkjennegitt i presse/media og på sosiale media som Facebook og Twitter med mer. Manager Are Sørum Langås ble nærmest bombardert av henvendelser og alle ville ha en uttalelse eller kommentar til det som hadde skjedd.

At det her ikke dreide seg om en hvilken som helst ”hvermannsen”, kommer klart til uttrykk ved at statsminister Erna Solberg i forkant av Høyres landsmøte mandags formiddag og i god tid før Northugs pressekonferanse samme dag, ble intervjuet om forholdet av VG. I intervjuet, lagt ut på VG nett kl 10.19 5. mai, sa hun:

*”Jeg synes det som har skjedd er veldig leit. Det er leit for han selv og jeg synes det er leit for alle de ungdommene og barna som har sett opp til han som forbilde. Promillekjøring er alvorlig. Det utgjør en fare for andre, og det er grunnen til at det er strenge strafferammer for å kjøre med promille. Det finnes ingen unnskyldninger for det. Derfor må han ta sin straff som en hver annen 28-åring ville gjort. Nå mener jeg det er utrolig viktig at han tar sin straff, og at han blir behandlet som en hver annen som har kjørt med promille og utgjort en farlig situasjon i trafikken. Så håper jeg, etter det, at vi ser han igjen i skiløypene”*

([www.vg.no/sport/solberg-regjeringen/erna-om-petter-northug-finnes-ingen-unnskyldninger/a/10139761/](http://www.vg.no/sport/solberg-regjeringen/erna-om-petter-northug-finnes-ingen-unnskyldninger/a/10139761/)).

Statsministerens uttalelser understreker klart hvor viktig det var for Northug å gi en troverdig forklaring på hva som hadde skjedd og be det norske folk, med støttespillere, tilhengere og sponsorer om tilgivelse. Hennes uttalelse og det at hun faktisk går til det skritt å uttale seg, understreker alvoret i saken. Det er ikke mange tidligere promillekjøringer som har blitt kommentert av sittende statsminister. Samtidig gir Erna Solberg i sin uttalelse klart til kjenne

at hun ønsker å se Northug tilbake i skiløypene igjen, selvsagt under forutsetning av at:  
”...han tar sin straff som en hver annen 28 –åring ville gjort” (ibid).

Petter Northug og hans team opplevde, som vi tidligere har vist, et massivt press etter ytterligere forklaringer på det som hadde skjedd og hvorfor dette skjedde, samtidig som de selv hadde et presserende behov for å komme et mediadrev i forkjøpet (se kap 1.2).

### **5.2.2 Pressekonferanse 05. mai 2014**

Den første pressekonferansen kom allerede 5. mai og ble avholdt på Storlien. Til dette intervjuet ble Adresseavisen, VG og TV 2 invitert. Tv-intervjuet ble sendt på 21 nyhetene. Avisene måtte avfinne seg med at det ble satt en sperrefrist til etter at TV 2 hadde forhåndsannonsert intervjuet i forkant av nyhetssendingen samme kveld (Nyrønning 2014). De inviterte nyhetsmedier innfant seg allerede en times tid etter at invitasjonene var sendt ut. Northug ga tre separate intervju, først med Adresseavisen, så med VG og til sist med TV 2. I intervjuene ga han stort sett den samme historien og han fortalte om turen på byen, drikkingen, etterpå-festen hjemme hos han, kjøreturen som ble gjennomført ”uten formål”, kollisjonen og flukten fra ulykkesstedet etter at han og kameraten hadde kommet seg av sjokket etter kollisjonen

”...med presisering av at kameraten hadde bedt han stikke, men at det likevel var hans eget ansvar å gjøre det, politiet som pågrep han hjemme på en udramatisk måte, besøket på sykehuset, ferden videre til politistasjonen, deretter møtet med manageren og mamma og pappa” (Nyrønning 2014:34).

Manager Langås og kriserådgiveren var til stede under intervjuene, klare til å komme Northug til assistanse, dersom han hadde behov for det. Det kan virke som om selv ikke intervjuene ble gitt i tilfeldig rekkefølge, men på en slik måte at Northug fikk anledning til å øve seg før det viktigste og mest krevende intervjuet ble gjennomført med TV 2. Intervjuet kom på TV 2 nyhetene og varte i om lag 20 minutter ([www.tv2.no/v/812059/](http://www.tv2.no/v/812059/)).

Northug åpnet med å fortelle hvordan døgnet etter fyllekjøringen hadde vært:

*”...det har vært et tøft døgn, det..siste døgnet, det har vært hardt. Jeg er veldig lei meg og skuffet over det jeg har gjort, og over dem jeg har skuffet. Som står meg nærme, og støttespillerne mine, så når dette synker inn over meg, så er det ei veldig tøff tid for meg”.*

Her ser vi igjen at han tyr til Beklagelse (jf. Benoit 1997) for skaden han har påført andre, men også for at dette er en tøff tid for ham selv. At dette var vanskelig for ham, har her en dobbel betydning. Han viser at han ikke er upåvirket av skaden han har påført andre. Det styrker inntrykket av oppriktig anger. Samtidig impliserer dette at også Northug selv er blitt skadelidende; at også han er et offer i denne saken, som er et element i Coombs (2012) styrkningsstrategi. Dersom han på den måten lykkes i å vekke publikums medlidenhet, vil sjansene for å kunne få tilgivelse være større.

På spørsmål fra journalisten om når han forsto alvoret, svarte han:

*” Nei, jeg skjønnte vel først og fremst alvoret dagen etter, når jeg på en måte kom til meg selv på søndagen, da begynte det å synke inn over meg hva som hadde skjedd, og jeg var klar over hva jeg hadde gjort”.*

Her kan vi ane et snev av Ansvarsunndragelse (jf. Benoit 1997), ved at han på sett og vis henviser til at han var beruset og derfor ikke hadde kontroll over situasjonen. Denne strategien hører til i underkategorien Unngåelighet (ibid), ved at han påberoper seg manglende kontroll over viktige elementer. Dermed inntar han også en offer-rolle og benytter en styrkningsstrategi (jf. Coombs 2012). Dersom publikum aksepterer argumentet, kan det redusere graden av tillagt skyld og være med på å reparere det skadede omdømmet.

Videre sier Northug:

*”... jeg blir veldig lei meg. Det er ikke sånn herre verdier jeg ønsker å stå for, så.. det jeg gjorde, med å sette meg selv, passasjer og andre i fare, det er noe jeg er veldig lei meg for...”.*

Vi oppfatter dette som sterke uttrykk for Beklagelse (jf. Benoit 1997). Når samtalen kom inn foreldrene og deres reaksjon kom gråten. Han fortalte at det var vanskelig å møte dem, og at de, som han selv, var skuffet og lei seg over situasjonen han hadde havnet i. Igjen kan dette



tolkes som et uttrykk for Beklagelse (ibid). Tårene bidrar dessuten til å forsterke uttrykket av oppriktig anger. I tillegg er både ordene og tårene egnet til å vekke publikums sympati og medlidenhet med Northug. Slik økes hans sjanser for tilgivelse.

Deretter fortalte Northug om hendelsene 4. mai. Han hadde vært ute på byen lørdagskvelden sammen med venner, og en del av disse hadde så blitt med hjem til ham på nachspiel. Hensikten med turen ble beskrevet som ”uten formål” og for å komme ”ingen plass”. Vi har undret oss over hvorfor dette var så viktig å få fram og hvorfor dette ble gjentatt flere ganger, sågar med samme ordlyd. Fantes det likevel et mål med turen, et mål som ville gjort skandalen større dersom det hadde blitt allment kjent? Videre fortalte han:

*”Det jeg husker etterpå, er at både jeg og passasjerer kommer vel litt i sånn sjokktilstand. Og det første vi gjør er at vi spør hverandre om det går bra, og det bekrefter begge to. Og i litt sånn panikkhandling så tenker jeg å stikke. Stikke når jeg har muligheten. Når jeg kommer hjem så tar det ikke lange tiden før politiet kommer på døren, og da skjønner jeg at jeg må bli med dem. Og da går turen ned på stasjonen.. nei, på sykehuset, der jeg blir sjekket, tar røntgen, kontroll og så videre som er rutine etter en sånn ulykke. Og så videre til stasjonen der jeg blir noen timer, før jeg blir innbrakt på avhør”.*

På spørsmål svarte Northug at han ikke visste hvor fort de kjørte, men at han var klar over at de hadde hatt for stor fart, ettersom de ikke klarte svingen. Når journalisten videre spurte hvor mye han hadde drukket, svarte han ikke direkte på spørsmålet, men sa at han hadde drukket før han dro på byen, mens han var der, og etter at han kom hjem. Det er slett ikke sikkert at han hadde holdt telling med antall konsumerte alkoholenheter (de færreste av oss sitter vel å teller dette i festlig lag), dermed var det kanskje ikke så enkelt å svare konsist på. ”...Så...jeg var så beruset at jeg ikke klarte å tenke fornuftig i en sånn situasjon...”. Her aner vi på nytt et snev av det som kan være et forsøk på Ansvarsunndragelse (jf. Benoit 1997) – beruselsen får skylden for at han handlet som han gjorde, underforstått, han ville aldri ha gjort dette om han hadde vært ”ved sine fulle fem”.

Da journalisten spurte om han tidligere hadde kjørt bil i beruset tilstand, svarte Northug kort, men utvetydig: ” **Aldri!**”. Dette er et svært viktig punkt i dette intervjuet. I følge Coombs (2012) vil det å ha vært involvert i lignende kriser ved tidligere anledninger, medføre økt grad av ansvar i publikums øyne.

Så kom det som av publikum i ettertid har blitt ansett som ett av de alvorligste punktene. Journalisten tok opp det forholdet at han stakk av fra passasjeren, og spurte om de var enige om dette, eller om det var Northugs valg, og Northug svarer:

*”...Nei, vi snakker jo og.. etterpå når vi vet det går bra og... han på en måte skriker, at jeg skal stikke av, da. Men det var jo mitt valg å gjøre det. Jeg ble jo ikke presset bort fra plassen da, av ham. Så det var mitt eget valg. Jeg stakk fra plassen da, etter at vi hadde hatt en liten dialog da. Men den var kort...”*

Her foregår det flere ting på en gang. Tilsynelatende tar Northug på seg ansvaret ved å si at det var hans valg og beklager forholdet (jf. Benoit 1997). Samtidig sier han at passasjeren ”på en måte skriker at han skal stikke av”. Slik er det også her et anstrøk av Ansvarsunndragelse (ibid). Samtidig som Northug ved å ta på seg ansvaret, selv om kameraten har bedt ham stikke av, stiller han på den måten seg selv i et bedre lys. Journalisten spurte videre om hvor vanskelig beslutningen om å fortelle sannheten var, ved å gå ut med en pressemelding kvelden i forveien. Northug svarte da:

*”...Nei, jeg følte vel egentlig at det var det eneste riktige, å si det som det er. Det som jeg har gjort, det er på en måte toppen av lavmål. Det... Man må bare formidle det, som det har skjedd...”*

Her er han over på en entydig Beklagelse (ibid) igjen. Northug sa videre at han skulle ta den straffen han ble idømt, men at det ikke er noe han tenkte på akkurat da, og hvis straffen innebar fengsel, måtte han selvfølgelig sone den. Vi ser på dette som en uttrykt vilje til Korrigerende handling (ibid). Det å ta sin straff er å gjøre opp for seg.

Journalisten stilte så spørsmålet: *”Kan du forsøke å forklare hvordan det er å på en måte gå fra å være Petter Northug som er idol, forbilde, til å sitte her nå?”*, hvorpå Northug svarte: *”Klart det er.. Det er veldig tøft. Klart det er noe jeg skulle vært foruten, men dumheten er gjort og da må en også tåle den hverdagen som møter en etterpå”*. Her er det faktisk journalisten som bærer fram argumenter i et omdømmeforsvar. Bildet av Northug som idol, som forbilde, bidrar til å minne oss (publikum) om hans positive sider og tidligere prestasjoner. Det kan betraktes som et element i Forsterking, ved å redusere

klanderverdigheten (jf. Benoit 1997). Dette kan for øvrig neppe kalles et utslag av kritisk journalistikk. Northug innrømte at han var redd for det som nå ville møte ham:

*”...man vet vel ikke helt hva man møter, det er jo en ny situasjon, men det første må vel være.....den første tanken i mitt hode er vel å gjøre så godt man kan, å forsøke å komme tilbake i normale rutiner etter hvert”.*

På nytt ser vi eksempel på Korrigerende handling (ibid), der det gjøres forsøk på å bøte på skadene.

Journalisten forsøkte også å finne ut hva som er hans vanlige rutiner: *”Hva er det som er på en måte din livsstil når det her skjer? Er det på en måte noe som kommer ut av kontroll eller er det et enkelttilfelle. Hvordan ser du på det?”.*

På dette spørsmålet svarte Northug: *”Nei, jeg ser jo helt klart på det som et enkelttilfelle”.* (Coombs: man tilskrives mindre grad av ansvar ved enkeltstående hendelser enn ved repeterende handlinger).

*”...Selv om det er en dramatisk hendelse så er dette ikke... Dette er ikke noe jeg ønsker å bli husket for, egentlig. Men det har skjedd, og det kan jeg ikke gjøre noe med nå, men jeg har på en måte fått – man får en ordentlig lærepenge av det, og får en vekker. Og det får jeg bare bruke nå framover”.*

Igjen ser vi at Beklagelsen (ibid) også inneholder et forsøk på å formidle de følgende hendelsen har hatt for Northug selv, som klargjør at han ser alvoret og føler på konsekvensene. Dette styrker troverdigheten i beklagelsen, samtidig som det kan bidra til å vekke medlidenhet med ham. I tillegg tar han med et løfte om Korrigerende handling (ibid) – *”det får jeg bare bruke nå framover”.*

Northug ga uttrykk for usikkerhet om hva framtiden ville bringe, men sa han ønsket å fortsette som toppidrettsutøver:

*”...Jeg har lyst til det. Det er det som har vært livet mitt egentlig og det er det jeg vil fortsette med. Det er klart, det har vært en vekker og det merker jeg. Og jeg ønsker å komme tilbake og gjøre de forandringene i livet som skal til for å komme tilbake dit på toppen”.*

Her bruker Northug Forsterking ved å Redusere klanderverdigheten (jf. Benoit 1997). Han minner publikum om at han lenge har vært en idrettsutøver helt i toppen og gjør oss ved dette oppmerksomme på sine gode prestasjoner. I tillegg lover han Korrigerende handlinger (ibid), både for å endre på den atferden som har ført til de klanderverdige handlingene, men også for å komme tilbake til topps som idrettsutøver og nasjonalsymbol igjen.

Journalisten spurte deretter om det har vært for mye ”utenomsportslig” aktivitet – hva han nå måtte legge i det? Northug skjønnte imidlertid hva man mente og svarte, uten ytterligere forklaringer:

*”Nei, jeg føler alltid når jeg har startet på, startet på en ny sesong – De siste årene så har jeg startet litt senere enn jeg har gjort før, men når jeg har startet så har jeg skrudd på helt. Men jeg har alltid vært en person som har sluppet av og kost meg og gjort litt utenomsportslige ting etter sesongen for å koble av litt.”*

Denne uttalelsen finner vi litt merkelig – skal vi tolke det slik at han ser på fyllekjøringen som et resultat av at han har sluppet av og kost seg og gjort ”utenomsportslige” ting for å koble av litt? I så tilfelle tyder det på at han på langt nær ser på hendelsene som så alvorlige som han ellers har forsøkt å gi uttrykk for. Videre sa han:

*”...Jeg tror det er sunt å gjøre litt andre ting, å koble av. Det har.. i hvert fall i mitt hode så har det fungert. Men det er klart at det her blir en vekker og da må man gjøre litt justeringer”.*

Lovnaden om å ”...gjøre litt justeringer” faller her inn under kategorien Korrigerende handlinger (jf. Benoit 1997) for å reparere omdømme.

Journalisten sa at det ble snakket om at det hadde gått nedover med Northugs resultater siden 2011 og de snakket litt om at de to siste sesongene hvor de gode resultatene hadde uteblitt. Så spurte journalisten:

*”Er det.. er det fortsatt like stor sult i deg til å fortsette med det som toppidrettslivet krever, eller ønsker du å være en normal person som kan gjøre normale ting, altså ikke at det ikke er normalt, men å gjøre andre ting?”. Northug svarte så:*

*”Nei, jeg har nok etter 2011 gjort litt mere andre ting enn jeg har gjort før, men de årene jeg levde før det, fra 08 til 11, de er jo i mine øyne ganske brutal der de går på andre ting å gjøre, der du nesten stenger ut nærmeste familie og da, for å nå toppen. Det må nesten virke.. i hvert fall i nærmeste familie så virker det ikke så bra det heller, men jeg vet hva som kreves, jeg vet hva som må til for å være på toppen. Det har jeg lært gjennom karrieren min, og jeg vet absolutt hvor mye jobb som kreves for å være med å kjempe i toppen. Og de valgene, de må man bare gjøre”.*

Her gjør Northug det klart at man altså må ofre seg for å kunne lykkes i internasjonal toppidrett. Man må være villig til å ofre forhold til familie, venner og interesser man måtte ha for å kunne nå målet. Aner vi her et forsøk på å Redusere klanderverdigheten (jf. Benoit 1997) ved å sette hendelsene inn i en Høyere sammenheng?

Journalisten spurte om hvordan han så på det han hadde gjort i forhold til det å være et forbilde – blant annet ovenfor brødrene sine. Til det svarte Northug:

*” Nei, som jeg var inne på i sted: jeg har skuffet de nærmeste og jeg har.. klart jeg har... Jeg står veldig nærme mine brødre ettersom de er skiløpere, så de er og... Jeg har skuffet dem også, jeg vet at de er skuffet over det jeg har gjort, men de vet i hvert fall hvordan jeg har jobbet opp gjennom årene for å komme dit jeg er. De vet på en måte.. De kjenner ikke meg gjennom media, de vet den skolen jeg har gått utafor for å kom dit jeg har. Så jeg vet det at fortsatt så vil vi stå veldig nært hverandre”.*

Vi vil her bemerke at vi synes det er litt trist om det forholder seg slik at han står nært sine brødre, ikke fordi de faktisk er hans brødre, men fordi de er skiløpere de også – skjønt det med rimelig grad av sikkerhet nok kan hevdes at skismøring er tykkere enn blod.

Formuleringen er nok heller noe muntlig upresis. Han kommer imidlertid med en Beklagelse (jf. Benoit 1997) overfor dem mht de handlinger han har utført, men forklarer på en måte at

de, som jo virkelig kjenner ham og ikke bare kjenner ham gjennom media, vet hva han egentlig står for og benytter ved det Forsterkning (ibid) for å redusere sin klanderverdighet.

På spørsmål om han trodde han kom til å bli tilgitt av dem han har sviktet, svarte Northug:

*”Det er ikke sikkert. Og det skjønner jeg. Det er ikke sikkert at jeg hadde tilgitt noen som hadde gjort det heller, så jeg kan ikke forvente det. Jeg har vært dum nok til å gjøre det her, og da må jeg også ta straffen”.*

Northug Beklager (jf. Benoit 1997) hendelsene. Her var det ikke noe unødvendig utenomsnakk. Han beklaget at han hadde skuffet sine nærmeste og andre han har vært et forbilde for. Og han sa at han ikke forventet tilgivelse for sine handlinger. Han satte seg i publikums sted når han sa at det slett ikke var sikkert at han ville ha tilgitt tilsvarende handlinger utført av andre. Han skulle ta straffen for det han har gjort, og ville ved det foreta en Korrigerende handling (ibid).

Journalisten spurte:

*”Hva tenker du om at det på en dag kan være på en måte, og så fra det så sitter du her og har det så vondt som du har det nå?”* På dette svarte Northug:

*”Ja, Nei der er jo... Sånn er livet, og sånn kan det være i idrett og det. Det kan svinge veldig, men det er jo klart at det her er jo et helt annet perspektiv. Når du begår en så alvorlig hendelse så må du bare stå inne for det. Og så beklage det som har skjedd, og så får man prøve å reise seg etterpå.*

Vi ser her eksempel på bruk av både Beklagelse og Korrigerende handling (jf. Benoit 1997). Besvarelsen over er ellers interessant. Her sa altså Northug faktisk følgende: *”Når du begår en alvorlig hendelse...”* Om ikke dette er et resultat av et alvorlig språklig feilskjær, så er det ganske så intrikat og finurlig besvart. Han distanserer seg fra fyllekjøringen og kollisjonen ved å gjøre den upersonlig når han sier *”Når du...”*, altså ikke *”Når jeg...”*. Videre begås det en *”alvorlig hendelse”*. Det naturlige her hadde selvsagt rent språklig vært at man hadde begått en alvorlig handling, hvilket man selvsagt har et personlig ansvar og forhold til, men her begås det altså en *”alvorlig hendelse”*. Hendelser hender (naturkatastrofer osv) mens

handlinger utføres (personlig ansvar). Det kan se ut som om han med dette forsøker å redusere fyllekjøringen til en ren Offerhendelse (jf. Coombs 2012) med veldig liten grad av personlig ansvar og tilsvarende lav trussel mot omdømme.

Journalisten dreide så samtalen over til hva som kunne ha skjedd, det kunne ha gått verre:

*”Har du tenkt mye på at du kunne ha... det er jo en skrent ned der du kræsjet. Dersom du hadde gått ned der.. Du selv kunne ha dødd, du kunne ha drept medpassasjeren din, hvor mye har du tenkt på det?”*. Northug svarte:

*”Jo, det er jo mye tanker som har fyra gjennom hodet mitt etter en sånn situasjon, og du blir jo mer og mer klar over ting dess mer tid det går. Det er klart, det er helt idioti å utsette passasjeren, meg og andre for den faren og. Man kan si at det kunne ha gått verre, men det hjelper så lite i en sånn situasjon”*.

Her ser vi igjen Beklagelse (jf. Benoit 1997), muligens med et element av Minimalisering for å redusere Klanderverdigheten (ibid) *”...det kunne ha gått verre...”* elegant avvæpnet av *”...men det hjelper så lite i en sånn situasjon...”*.

Journalisten spurte om hvor fort han trodde det var mulig å bygge opp igjen bildet av (idolet) Northug. Han svarte at det tenkte han ikke på, og:

*”...det er ikke sikkert at det er mulig. Men jeg må bare prøve å komme meg ut av den situasjonen her nå da og inn i .. Prøve å komme inn i en normal hverdag igjen så fort som mulig og så får vi ta standpunkt da på hva vi gjør videre.”*

Journalisten sa at det er ingen som har et tøffere hode enn Petter Northug, og lurte på om han kunne bruke det hodet til å reise seg igjen og komme tilbake sterkere enn før, underforstått, som idrettshelt og idol. Igjen ser vi et eksempel på at journalisten faktisk bærer frem forsvaret for Northug og benytter Forsterkning (jf. Benoit 1997) ved å vise til hans styrke og hans evne til å møte og tåle motstand. Svaret på dette var positivt:

*”Ja, det er jeg sikker på. Dette er for meg som sagt en vekker, og jeg kan nok bruke det her til å komme sterkere tilbake, absolutt. Jeg må ... Jeg er i hvert fall veldig klar for å ta de justeringene jeg må gjøre i livet mitt for å komme tilbake dit til toppen. Det er det jeg ønsker”.*

Her ligger det igjen et løfte om Korrigerende handling (ibid), om å gjøre nødvendige justeringer i livet sitt – ikke minst for å kunne komme tilbake som toppidrettsutøver.

Journalisten avsluttet intervjuet med å forsøke å sette hendelsen inn i en større sammenheng:

*”Hvis vi ser på det på en annen måte, kan det ha kommet noe positivt ut av det? At du var på vei, på feil kurs, og så nå får du deg en støkk?”* Til dette svarer Northug: *”Man kan jo på en måte se det sånn. Men jeg tror jo uansett at når det skjer en sånn ting, så er det alvorlig, men man kan kanskje snu det til noe positivt. Og det er jo det jeg må prøve å gjøre, selv om det er forferdelig det som har skjedd”.*

Northug avsluttet slik med å gjenta Beklagelse (jf. Benoit 1997) – *”det er forferdelig det som har skjedd”*, og løfte om Korrigerende handling (ibid) ved å prøve å snu det som hadde skjedd til noe positivt.

Som i pressemeldingen baserte Northug sitt forsvar hovedsakelig på en Beklagelsesstrategi koblet med elementer av Korrigerende handling. Han tilsto det han har gjort, men tryglet klokkelig nok ikke om tilgivelse. Ved å erklære at han ikke visste om slike handlinger var mulige å tilgi, viste han ydmykhet og gjorde seg gjennom det mer fortjent til tilgivelse. Igjen – dersom publikum da trodde på oppriktigheten av hans anger. Han forsøkte å Redusere klanderverdigheten ved sine handlinger ved å Minimalisere konsekvensene og Forsterke de positive følelsene publikum har for hans tidligere prestasjoner. Disse strategiene kan ha bidratt til å minske skaden på hans omdømme.

I intervjuet var det også elementer av Ansvarsunndragelse. Ikke bombastisk, det ville vært ødeleggende for hans Beklagelsesstrategi, men som små drypp fordelt gjennom hele intervjuet. Det er mulig at dette ikke var deler av den forhåndsplanlagte strategien for intervjuene, men Northugs egne tanker som skinte gjennom. Dersom publikum aksepterer redusert kontroll over egne handlinger pga beruselse som grunnlag for redusert skyld, vil det være med på å reparere hans skadede omdømme.



Som tidligere nevnt, fant vi ved analyse av den aktuelle krisesituasjonen at Coombs (2012) anbefalte strategier for krisekommunikasjon ville være å be om unnskyldning, tilby kompensasjon, påminne om tidligere positive handlinger, smigre menneskene han omtaler eller snakker med/til, samt forsøke å finne omstendigheter som kan frata ham deler av skylden og gi ham en "offer-rolle". I dette intervjuet ser det ut til at Northugs forsvar nesten er helt sammenfallende med anbefalingene Coombs (2012) gir. Han bruker imidlertid ikke Smiger, men har funnet fram til flere omstendigheter som muligens kan frata ham deler av skylden og bidra til at han i en viss grad kommer i en offer-rolle.

Gjennom hele intervjuet, som altså varte innpå 20 minutter, hadde Northug en mimikk, et kroppsspråk og et stemmeleie og -bruk som var med på å underbygge at det han sa var ærlig og oppriktig ment. Mange av spørsmålene var åpenbart vanskelige og tunge å besvare og han måtte tenke seg om. Dermed fremsto intervjuet som lite planlagt og regissert og Northug som en ærlig og angrende synder.

### Mellomspill

Etter at intervjuet var vist på TV 2 på 21-nyhetene samme dag, kontaktet media Northugs hovedsponsorer Audi Norge AS og Coop Norge AS med spørsmål om de etter intervjuet ville fortsette sponsoratet av ham. Til dette svarte de at de var imponert over Northug i intervjuet, som de mente fremsto som en ærlig og angrende synder og at de støttet ham, men at de er usikre på om de ville fortsette det videre samarbeidet ([www.vg.no/nyheter/innenriks/idretts\\_helse/coop-sjefen-om-northug-intervju-veldig-tillitvekkende-av-ham/a/10139827/](http://www.vg.no/nyheter/innenriks/idretts_helse/coop-sjefen-om-northug-intervju-veldig-tillitvekkende-av-ham/a/10139827/)).

Dagen etter pressekonferansen, den store "avbikten" (Nyrønning 2014), gjennomførte VG en landsdekkende spørreundersøkelse med oppsiktsvekkende positive resultater for Northug ([www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/norge-tror-paa-northug/a/10139916/](http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/norge-tror-paa-northug/a/10139916/)), ref kapittel 5.4).

Finansminister Siv Jensen skrev følgende innlegg i VGs serie #må si deg et par dager etter intervjuet i TV 2:

*"Kjære Petter, jeg #må si deg noe. Vi kjenner ikke hverandre. Likevel har jeg tenkt mye på deg de siste ukene. Ikke fordi du er en av verdens beste skiløpere, men fordi du er et menneske*

*som opplever en tøff tid. Du har gjort en feil og det vet du godt selv. Suksess i livet er ikke å aldri falle, men evnen til å reise seg. Jeg håper og tror at du ved hjelp av dine nærmeste rir denne stormen av” (Nyrønning 2014:93).*

Mediastormen var voldsom og i Trondheim gikk ryktene om at medier endog var villige til å betale beløp i størrelsesorden + kr 100.000,- for skjulte og ukjente historier med potensielt skadepotensiale om Northug, uten at det syntes å føre til nye avsløringer (Nyrønning 2014).

I sin bok ”Northug – en familiehistorie”, skriver Nyrønning (2014:93) følgende:

*”De offentlige uttalelsene fra politiske ledere, idrettsledere og utøvere, og fra andre mer eller mindre relevante meningsbærere som blir interpellert av mediene, har tre sentrale elementer til felles: Fordømmelse av fyllekjøringen. Straffen må sones på lik linje med hva andre må gjøre i samme situasjon. Håpet om å se Petter Northug tilbake i skiløypa og i verdenstoppen. Han har i realiteten allerede fått tilgivelse”.*

### **5.2.3 Boklanseringen ”Northug – en familiehistorie”**

Da boken ”Northug – en familiehistorie” ble lansert i september kom det, som vi tidligere har vært inne på, en del nye avsløringer, bla promillen Northug hadde. Her får vi også vite at en kriserådgiver hadde blitt trukket inn umiddelbart etter ulykken og at vedkommende hadde vært sentral i arbeidet med å planlegge et omdømmeforsvar for Northug.

Viktigere er det kanskje at boken i seg selv representerer et solid forsøk på å ta i bruk storytelling, eller historiefortelling, i forbindelse med omdømmebyggingen rundt Northug. Dette kommer vi nærmere tilbake til i kapittel 5.3.3.

### **5.2.4 Pressemelding etter tiltalebeslutning**

Tirsdag 16 september ble Northug og hans team orientert om tiltalebeslutningen (vedlegg 3). Samtidig ble tiltalepunktene (0.vgc.no/pdf/Northug\_tiltale.pdf) offentliggjort for pressen ved førstestatsadvokat Bjørn Soknes ved Trønderlag Statsadvokatembeter i Trondheim.

Northug ble samtidig brakt inn til nytt avhør med politiet. Førstestatsadvokaten sa da følgende:

*”Han vil nå bli bedt om å gi en ny politiforklaring. Formålet med den avklart om han erkjenner straffeskyld for de forholdene som er inntatt i tiltalebeslutningen og om han samtykker til at saken kan pådømmes som tilståelsessak” (m.db.no/2014/09/16/sport/ski/langrenn/petter\_northug/35083920/).*

Manager Langås opplyste etter avhøret med politiet at Northug godtok statsadvokatens tiltalebeslutning og at han ønsket rettsaken gjennomført som en tilståelsessak ([www.nettavisen.no/sport/vintersport/northug-tiltalt-for-a-ha-etterlatt-sin-skadde-kamerat/8486801.html](http://www.nettavisen.no/sport/vintersport/northug-tiltalt-for-a-ha-etterlatt-sin-skadde-kamerat/8486801.html)).

I en pressemelding etter at Northug hadde blitt orientert om tiltalebeslutningen, sa han:

*”Jeg har i dag fått forkynt tiltalebeslutningen. Denne er i tråd med det jeg fortalte politiet etter det som skjedde 4. mai, og inneholder ingen overraskelser for meg. Jeg har valgt å godta tiltalebeslutningen og ønsker å avslutte denne saken med en tilståelsesdom i tingretten. Jeg er fortsatt lei meg for de uvetlige handlingene mine og er beredt til å ta straffen for dem. Jeg beklager igjen at jeg rotet med forklaringene de første timene 4. mai, da jeg fortsatt var påvirket av alkohol. Men jeg er glad for at jeg fikk ordnet opp i dette samme dag, og at jeg på eget initiativ avga korrekt forklaring om det som hadde skjedd. Tiltalebeslutningen er en ny påminnelse om de alvorlige forholdene jeg har gjort meg skyldig i.*

*-Jeg beklager igjen overfor alle jeg har sviktet, og er beredt til å ta straffen jeg blir idømt” (ibid).*

Igjen ser vi at han benytter seg av flere former for omdømmeforsvar samtidig. Mest framtrædende er fortsatt Beklagelse (jf. Benoit 1997): *”Jeg er fortsatt lei meg for de uvetlige handlingene mine”, ”en ny påminnelse om de alvorlige forholdene jeg har gjort meg skyldig i” og ”Jeg beklager igjen overfor alle jeg har sviktet”.* Han tar også i bruk Korrigerende handling (ibid) ved at han forteller at han vil godta tiltalebeslutningen og ønsker å avslutte saken med en tilståelsesdom, og *”...er beredt til å ta straffen han blir idømt”.* Så kommer et forsøk på Ansvarsunndragelse (ibid) ved at han igjen delvis tilskriver sine handlinger med at han var full (Uunngåelighet). *”Jeg beklager igjen at jeg rotet med forklaringene de første timene 4. mai, da jeg fortsatt var påvirket av alkohol”.* Så mener vi å se et anstrøk av Minimalisering (jf. Benoit 1997) i *”...jeg er glad for at jeg fikk ordnet opp i dette samme dag”* og Forsterkning (ibid) ved å vektlegge de positive sidene, ved at han, i følge ham selv,

”...på eget initiativ avga korrekt forklaring om det som hadde skjedd.”. Vi antar imidlertid at han kanskje kan ha fått noe bistand fra advokat Brodtkorb når det gjaldt å skjønne hvor viktig det var å faktisk fortelle sannheten ovenfor politiet ved det andre formelle avhøret.

Selv om pressemeldingen er kort, inneholder den de samme elementene av Coombs (2012) anbefalinger som i intervjuet 5. mai. Northug ber om unnskyldning, tilbyr kompensasjon, påminner om tidligere positive handlinger og hentyder til omstendigheter som kan frata ham for deler av skyld, men gjør fortsatt ingen forsøk på smiger.

Langrennssjef for skilandslaget Åge Skinnstad uttalte i en kort kommentar til pressekonferansen følgende:

” Vi gjentar at vi tar fullstendig avstand fra hendelsen, men at vi har registrert at Petter har erkjent de faktiske forhold. Videre er det en pågående straffesak der vi har full tillit til at politi og rettsvesen gjør en god, grundig og rettferdig jobb. Til slutt er vi i samtaler med Petters menn om mulig deltakelse i verdenscup-renn til vinteren og har derfor ingen ytterligere kommentar” ([www.nettavisen.no/sport/vintersport/northug-tiltalt-for-a-ha-etterlatt-sin-skadde-kamerat/8486801.html](http://www.nettavisen.no/sport/vintersport/northug-tiltalt-for-a-ha-etterlatt-sin-skadde-kamerat/8486801.html)).

Selv om tiltalepunktene ikke kom som noen overraskelse for Team Northug var saken vanskelig, ikke minst med tanke på at han har skuffet sine nærmeste. Om forholdet til brødrene, som jo også er skiløpere i toppklasse, sa Northug;

” - De også får mange reaksjoner fra dem rundt seg i sine miljøer. Jeg vet at jeg sørger for at de får en tøff tid og det er kjedelig at jeg påfører dem det. Men jeg fikk fort støtte og Tomas tilbud seg å komme og trene med meg. Og spurte om det var noe han kunne gjøre. Vi har sterke bånd i familien. Uansett hva som skjer så backer vi opp hverandre” ([www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/ingen-respekt-for-det-han-gjorde/a/23296711/](http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/ingen-respekt-for-det-han-gjorde/a/23296711/))

## Mellomspill

I dokumentaren ”Sirkus Northug – nedturen” på TV2 som ble vist utpå kvelden ([sumo.tv2.no/programmer/underholdning/sirkus-northug/sirkus-northug-nedturen/](http://sumo.tv2.no/programmer/underholdning/sirkus-northug/sirkus-northug-nedturen/)) snakket Northug, familien og støtteapparatet om ulykken og den vanskelige tiden etter ulykken, dog

uten å fortelle hele sannheten. I en kommentar i Adresseavisen skrev Kjetil Kroksæter følgende:

*”Å følge opp med falsk forklaring var et usedvanlig mislykket forsøk på å slippe straff. Med falsk anklage mot medpassasjeren flyttet Northug strafferammen mange hakk opp. Og i denne fasen må det være lov å stille spørsmål om hvor kloke råd han fikk av sine omgivelser. Dømmekraften blir satt på prøve. Likeså moralske og etiske verdier både for hovedpersonen og teamet rundt. Jeg registrerer at Petter Northug forklarer forsøket på å få kameraten til å ta på seg skylden med å skylde på fylla”* ([www.aftenposten.no/100Sport/meninger/kommentarer/Summen-av-Northugs-feiltrinn-er-odeleggende-462646\\_1.snd](http://www.aftenposten.no/100Sport/meninger/kommentarer/Summen-av-Northugs-feiltrinn-er-odeleggende-462646_1.snd)).

Flere medier mener at Northug hadde svekket sin egen troverdighet ved å holde tilbake opplysninger, fortelle halvsannheter og tilbakeholde sannheter.

Da regissør Cristian Caspersen 17. september ble spurt om hvordan han opplevde det at Northug hadde unnlatt å fortelle om at han hele tre ganger falskt hadde anklaget kameraten for å ha kjørt bilen (i dokumentaren), uttalte han til avvisen Nordlys at: *”Det var kjempekjedelig å få i fanget”* ([www.nordlys.no/nyheter/article7587469.ece](http://www.nordlys.no/nyheter/article7587469.ece)) i og med at det på det tidspunkt hvor dokumentaren ble laget var ukjent for han.

### **5.2.5 Pressekonferanse etter domsavsigelsen**

Torsdag 9. oktober møtte Northug i Sør-Trønderlag tingrett og avga en uforbeholden tilståelse i hht tiltalebeslutningen. Selve rettssaken ble grundig omtalt i media ([www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northugs-straff-50-dager-i-fengsel/a/23312230/](http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northugs-straff-50-dager-i-fengsel/a/23312230/)). Northug fikk sin dom (vedlegg 4) opplest kl 12. Kort tid etter møtte en alvorstynget Northug pressen ([www.nrk.no/video/pressekonferansen\\_med\\_petter\\_northug/CD812B7D731155E6/](http://www.nrk.no/video/pressekonferansen_med_petter_northug/CD812B7D731155E6/)).

I pressekonferansen tok Petter Northug ordet og leste opp en forhåndsskrevet tekst. Da han var ferdig reiste han seg og gikk. Det ble ikke gitt anledning til å stille spørsmål:

*”Hallo ja. Ja, dette har vært en tung dag for meg. Jeg har blitt minnet på de tankeløse handlingene som skjedde den 4. mai. Det har så klart vært noen svarte dager de siste månedene.*

*Og jeg beklager igjen det som skjedde natt til 4. mai. Jeg har sviktet mine nærmeste, og jeg har sviktet de som har hatt tillit til meg og ikke minst de som har sett opp til meg. Det kunne ha gått verre, det kunne ha endt med at noen hadde blitt hardt skadet eller blitt drept. Og etter ulykken så fikk jeg panikk og tenkte ikke klart, noe som gjenspeiler det som jeg sa i første avhøret til politiet. Men jeg fokuserer på at jeg fortalte sannheten samme dag. Igjen, det har vært en tøff tid for meg, en tøff tid for mine nærmeste. Jeg er lei meg for dem jeg har skuffet. Jeg kommer til å ha med meg denne hendelsen resten av livet, og skammen over den. I ettertid har jeg forsøkt å komme tilbake i en strukturert hverdag. Jeg har fått dommen, og akseptert den, og er klar til å ta den straffen jeg fortjener. Så ser jeg fram imot å fokusere på framtiden. Takk” (ibid).*

Det er interessant å se hvordan han ordlegger seg i begynnelsen av teksten. Han leser altså opp følgende: *”...de tankeløse handlingene som skjedde...”* Her er det ikke snakk om muntlige unøyaktigheter, siden han jo leser opp en på forhånd forfattet og utskrevet tekst. Dette er et klart forsøk på å distansere seg fra de *”tankeløse handlingene han utførte”* ved å avpersonifisere hendelsen. Det hele *”skjedde”* og omtales som om det er snakk om en ren Offerhendelse (jf. Coombs 2012), en naturkatastrofe, der Northug var et uskyldig offer. Får han publikum til å svelge dette vil han bli tillagt liten grad av ansvar og omdømmetrusselen blir tilsvarende lav (ibid). Dersom vi om vi analyserer språkbruken med tanke på Benoits (1997) omdømmeforsvarsstrategier kan den forstås som et forsøk på Minimalisering ved redusert klanderverdighet og på Ansvarsunndragelse, ved at det framstilles som *”tankeløse”* heller enn viljestyrte handlinger.

Teksten han leste opp på denne pressekonferansen skiller seg ellers i liten grad ut fra pressemeldingen som ble sendt ut etter at tiltalebeslutningen ble offentliggjort. Det er likevel et sterkere element av understrekning av den belastningen saken har vært for han selv personlig; at også han har blitt skadelidende:

*”...dette har vært en tung dag for meg...”, ”...det har så klart vært noen svarte dager de siste månedene...”, ”... det har vært en tøff tid for meg...” og ”...jeg kommer til å ha med meg denne hendelsen resten av livet, og skammen over den...”.*

Også her presenterte Northug seg med andre ord som et offer, dog for handlinger som vitterlig var hans egne (jf. tilståelsen). Coombs (2012) anbefaler at denne strategien kun brukes

dersom man i svært liten grad har ansvar for hendelsen. Det kan man ikke, selv med sin beste vilje, si er tilfellet her. Ellers består uttalelsen av de samme momentene for Beklagelse, Korrigerende handling, Minimalisering, Ansvarsunndragelse og Forsterkning (jf. Benoit 1997) som pressemeldingen som pressemeldingen det er henvist til over.

Om vi ser tilbake på de strategiene vi tidligere fant ut var hensiktsmessige for den aktuelle krisesituasjonen (jf. Coombs 2012), var dette: be om unnskyldning, tilby kompensasjon, påminne om sine tidligere positive handlinger, smigre menneskene han omtaler eller snakker med/til, samt forsøke å finne omstendigheter som kan frata ham deler av skylden og gi ham en ”offer-rolle”. Bortsett fra at Northug ikke benyttet seg av smiger, er resten av hans forsvar helt i tråd med Coombs anbefalinger. Han ba om unnskyldning, men han tryglet ikke. Det at han også helt unnløst å komme med smiger, hvilket antagelig også hadde blitt vanskelig, siden han henvendte seg til en så vidt broket gruppe interessenter, bidrar til at hans uttalelser og vitnemål fremsto som ærlige og oppriktige. Hadde han tydd til smiger, ville det trolig ha bidratt til å redusere inntrykket av ham som ærlig og oppriktig og redusert hans troverdighet, all den tid dette ikke er i tråd med hans tidligere opptredener i media. Det ville med andre ord ha vært et klart brudd med hans tidligere image. Også denne gangen var hans opptreden, kroppsspråk og mimikk foran tv-kameraene med på å forsterke inntrykket av en ærlig og oppriktig angrende synder.

### ***5.2.6 Intervju med VGTV etter domsavsigelsen***

Etter pressekonferansen fikk VGTV et intervju med Northug av mer ”privat” karakter. Det var et forholdsvis kort intervju, på kun tre og et halvt minutt. Journalisten åpnet med å spørre om hvilke refleksjoner Northug hadde gjort seg i ettertid: om at han kunne ha endt opp som drapsmann. Northug svarte da at tanken på hva som kunne ha skjedd, hvis det hadde gått skikkelig galt hadde streifet ham både like etter ulykken og ikke minst i ettertid. Han dreide – bevisst eller ikke – temaet dit hen at dersom de hadde vært maksimalt uheldige, kunne begge ha vært hardt skadd eller omkommet. Slik plasserte han også seg selv i en tenkt offer-rolle (jf. Coombs 2012). Han fortsatte med å si: ”...*Det er en tøff tanke å ha i hodet. Selv om episoden er forferdelig og skammelig, så er man glad for at det gikk så bra som det gikk*”. Slik fikk han også brakt inn et element av Minimalisering (jf. Benoit 1997). Dette var tross alt ikke så galt, det kunne ha gått mye verre.

Journalisten spurte så om hvordan hans kompis har reagert på tiltalepunktet om falsk anklage. Her gikk Northug mye ”rundt grøten” i svaret sitt, dette var det åpenbart vanskelig å svare på. Han sa at de hadde snakket sammen i ettertid, og at han hadde beklaget forholdet. Deretter fulgte flere setninger som vi ikke kan se på som annet enn forsøk på Ansvarsunndragelse (ibid):

*”...Og jeg har forklart, sånn som jeg gjorde i retten, at jeg var veldig omtåket og ting var litt uklart når jeg våknet tidlig den dagen på politihuset når jeg avga falsk forklaring. Og på en måte kjørte meg fast i et spor der og koblet ut alt rundt. Og fikk på en måte ikke tenke helt klart da før jeg kom meg ut og fikk frigjort tankene litt og skjønnte alvoret i saken”.*

Journalisten fanget opp at Northug ikke hadde svart på spørsmålet, og spurte på nytt: *”Hvordan er det han har reagert på dette”?* Denne gangen svarte Northug på selve spørsmålet. Han sa at kameraten verken var sur eller forbannet, men hadde sagt at han var like delaktig i det som skjedde ettersom han hadde satt seg i bilen av fri vilje.”...Så det har vi diskutert og fått ut av verden”. Journalisten følte nok fremdeles at han ikke helt har fått svar på det han lurte på, og spurte: *”Hvordan er vennskapet nå i forhold til før den skjebnesvangre natten?”* Igjen unngikk Northug behendig å svare på spørsmålet og sa:

*”Nei, vi har hatt dialog og det har kanskje vært viktig sånn rett etter ulykken. Vi måtte jo prate om det, og så må man – og så blir det naturlig dialog i forhold til det som har skjedd”.* Ut fra Northugs omgåelse av spørsmålet, er det i hvert fall åpning for å spekulere i om vennskapet i dag ikke er særskilt nært og varmt ([www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northug-har-skvaeret-opp-med-kompisen/a/23312456/](http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northug-har-skvaeret-opp-med-kompisen/a/23312456/)). Journalisten innså at han ikke ville komme noe nærmere et svar, og byttet tema. Han spurte om Northug vil søke om fotlenkesoning og Northug svarte: *”Det er ikke noe jeg tenker på akkurat nå. Jeg har akkurat fått dommen, så akkurat sånne ting, det bruker jeg ikke energi på”.* Det er mulig at Northug ikke hadde tenkt på dette. Det er også mulig at han mente dette var et spørsmål det ville være uheldig å svare på så kort tid etter dommen. Han hadde jo tidligere sagt at han var beredt til å ta den straffen han fortjente. Det å søke om fotlenkesoning ville muligens bidra til at publikum oppfattet at han forsøkte å oppnå bedre soningsforhold og mildere straff, og følgelig fremstå som et forsøk på å unndra seg noe av straffen.



Da journalisten fulgte opp med å spørre om han syntes han hadde fått den straffen han fortjente, og om han hadde trodd han ville få en tøffere straff, svarte han fortsatt at dette hadde han ikke tenkt på. Sannsynligvis var det klokt av ham å la være å kommentere straffen. Om han hadde svart at straffen var for mild, ville det bidratt til å gjøre saken mer alvorlig. Dersom han hadde hevdet den var for hard, kunne han ha risikert at publikum vendte seg mot ham blant annet på grunn av at de fleste eksperter som hadde uttalt seg til media mente han hadde fått en ganske mild dom. Publikum kunne ha oppfattet dette som et forsøk på å unndra seg straffereaksjoner og dermed ført til enda sterkere fordømmelse.

Journalisten kommenterte at Northug virket å være i god form, og spurte om saken hadde preget ham. Northug svarer da:

*”Klart den har preget meg. Og den har preget folk rundt meg, og mine nærmeste, det er helt sikkert. Og selv om det.. det er godt å få – å bli ferdig med saken, så vil den prege meg i all tid.”*

Her ser vi på nytt at Northug tenderer i retning av å gjøre seg selv til offer (jf. Coombs 2012); til en av flere skadelidende i saken. Men da journalisten avsluttet med å spørre om hva Northug tenkte om at VM-sesongen ennå var i fare på grunn av promillekjøringen, skiftet Northug tilbake til Beklagelse (jf. Benoit 1997) igjen: *”Jo, det er selvforskyldt at jeg har satt meg i denne situasjonen så det er ikke noe...Det er min egen feil”*. Northug avsluttet intervjuet med å ha tatt ansvar for egne handlinger. Det er sannsynligvis det inntrykket som også sitter igjen hos publikum i ettertid ([www.vgtv.no/#!/video/101904/northug-dette-vil-prege-meg-til-all-tid](http://www.vgtv.no/#!/video/101904/northug-dette-vil-prege-meg-til-all-tid)).

Også i dette tv-intervjuet med VG TV, fremsto Northug som alvorstynget, ærlig og oppriktig. Rammen omkring intervjuet var mer avslappet og personlig enn pressekonferansen som ble gjennomført blant annet med NRK rett etter domsavsigelsen. Likevel var det en seriøs Northug som besvarte spørsmålene. Publikum ble trolig sittende igjen med et bilde av en oppriktig angrende Northug, som var villig til å gjøre opp for seg og som ønsket å komme tilbake på arenaen for å kjempe for nasjonens ære.

Gjennom alle de pressemeldingene, pressekonferansene og intervjuene vi her har gjennomgått ser vi at Northug holdt seg innenfor de strategier for krisekommunikasjon som Coombs

(2012) anbefaler for den aktuelle krisesituasjonen. Vi fant at disse burde være å be om unnskyldning, tilby kompensasjon, påminne om sine tidligere positive handlinger, smigre menneskene han omtaler eller snakker med/til, samt forsøke å finne omstendigheter som kan frata ham deler av skylden og gi ham en ”offer-rolle”. I dette intervjuet, som ved tidligere anledninger, var det eneste avvikende punktet at han ikke gjør noen forsøk på bruk av smiger. Helt siden hendelsen skjedde hadde Northug hatt tilgang til profesjonelle kriserådgivere. Det at han unnlot å ty til smiger var derfor neppe noen tilfeldighet, snarere et resultat av en gjennomtenkt strategi.

Det kan kanskje være slik, at dersom man ikke bare ser på krisesituasjonen og de anbefalte strategiene for krisekommunikasjon, men også ser på hvilket omdømme det er som skal forsvares, vil bruk av smiger fremstå som et brudd med det etablerte omdømme til Northug. Han er ikke en person som er kjent for å strø om seg med komplimenter og gode ord til sine omgivelser, enten det nå er med- eller motspillere. Slik sett er det mulig at han ville framstått som mindre troverdig og oppriktig, dersom han også hadde tydd til smiger.

### **5.3 Historiefortelling – omdømmebygging som forsvar?**

Petter Northug og hans støtteapparat har gått ganske langt i å bruke media i PR- og omdømmebyggingsformål. Dette er en styrt prosess, som har pågått i flere år og vi viser i den forbindelse bla til dokusåpen ”Sirkus Northug” på TV 2, som ble sendt på Tv 2 tidlig i 2013 og som begynte filmingen allerede våren 2012. Hele familien Northug har vært mye omtalt i og vært tilgjengelig for pressen gjennom mange år. Dette har selvfølgelig sammenheng med at alle de tre Northugbrødrene nå er langrennsløpere i norgestoppen og at foreldrene har vært svært sentrale i deres støtteapparat. Det er sannsynligvis også et resultat av bevisste valg om å stå fram i media med det man ønsker å presentere. De mest synlige utslagene av dette er tv-programmet ”Sirkus Northug”, boken ”Northug – en familiehistorie” og artikler/intervjuer med Northug som fast innslag i hovedsponsor Coops medlemsblad. Bladet ”Vi Menn” har også hatt en del artikler om og med Northug, bla som pokerspiller i Las Vegas (2011).

Vi har sett litt på hvordan Northug har bygget identitet og omdømme gjennom en bevisst bruk av media, i tråd med Czarniawskas (1997:46) påstand om at: *”Individuals and organizations narrate themselves to others, who react with approval or disapproval but who also reciprocate with their own life narratives”*.

### **5.3.1 COOP (medlemsbladet)**

Vi mener at føljetongen om Petter Northug i Coops medlemsblad, som kommer ut åtte ganger i året bør ses på som en del av historiefortellingen og at den derfor fremstår som et ledd i Northugs omdømmebygging og i løpet av det siste halvåret, som et ledd i hans omdømmeforsvar. Her flettes Northug og hans families liv, historie, prestasjoner og framtidsplaner sammen med Coops, og i gjensidig rosende ordelag bygges begges omdømme. Northug sier blant annet at det har betydd enormt mye for ham at Coop valgte å fortsette samarbeidet, slik at han hadde følelsen av at de sto sammen med ham i krisen, og at en av grunnene til at han er en stolt bærer av Coop-logoen, er at de driver så mange av de små nærbutikkene i landet. ”Med Coop på brystet føler jeg at jeg har 1,4 millioner medlemmer i ryggen” sier Northug (Coop medlem nr. 8 2014).

Artiklene i medlemsbladet fremstår i hovedsak som romantiske fortellinger. Helten, Petter Northug, arbeider planmessig, klokt og iherdig, men vinner på tross av motgang og farer frem til medgang og seier. Etter krisen står COOP last og brast sammen med vår nasjonale idrettshelt.

### **5.3.2 Sirkus Northug (TV 2's "dokumentar")**

I januar 2013 sendte TV 2 første episode av serien ”Sirkus Northug”. Et kamerateam hadde da fulgt Petter Northug tett i omlag et halvt år. Gjennom de åtte episodene var seerne blitt kjent med familien Northug, med hans hjelpere gjennom oppveksten og med nærmiljøet. De kom også tett innpå skilandslaget. Hans sponsoravtaler blir omtalt, deriblant den kontroversielle avtalen med Redbull, og kamerateamet er også med på pokerturer til Las Vegas og Los Angeles. Northug snakker om forholdet til sine konkurrenter – spesielt svenskene. Kamerateamet er også med på sesongåpningen på Beitostølen, og under Tour de Ski – i Northugs mye omtalte luksusbuss ([sumo.tv2.no/programmer/underholdning/sirkus-northug/](http://sumo.tv2.no/programmer/underholdning/sirkus-northug/)).

Med pokerspill, Red Bull og provoserende oppførsel og uttalelser, er Northug temmelig langt unna de tidligere etablerte idealer for norske skiløpere. Sesong 1 av ”Sirkus Northug” hadde på det meste et seertall opp mot 600.000, og vant en gullrutepris for beste ”doku-såpe” ([www.globusmedia.no/html/globus\\_prosjekter.php?id=9](http://www.globusmedia.no/html/globus_prosjekter.php?id=9)). Programmene i første sesong fremtrer i hovedsak som romantiske fortellinger (jf. Kvåle og Wærås 2006). Vår store helt,

Northug, møter utfordringer og farer, men ved hjelp av kløkt, mot, samarbeid mv fører dette frem til seier og harmoni.

Sesong 2 av ”Sirkus Northug” er kortere enn den første – nå med tre programmer. Her har kamerateamet fulgt Northug i perioden da han brøt med landslaget og signerte avtalen med COOP, gjennom sykdom og gjenopptrening, familieliv og hverdagsliv fram mot OL 2014 i Sotsji ([sumo.tv2.no/programmer/underholdning/sirkus-northug/](http://sumo.tv2.no/programmer/underholdning/sirkus-northug/)) hvor det som kjent ikke gikk så bra. Her har vi historiefortelling med elementer av tragedien i seg. Sykdom og motgang (upersonlige og uunngåelige krefter) fører på tross av iherdig innsats og trening ikke til at Northug lykkes i Sotsji (katastrofe – og ikke bare for han selv eller Team Northug, men for hele ”skinsjonen” Norge).

Etter fyllekjøringen ble det laget et spesialprogram, ”Sirkus Northug – Nedturen”, som ble sendt 16. september på TV 2. I dette programmet snakker Petter Northug, hans nærmeste familie og støttespillere om krisen etter promillekjøringen ([www.tv2.no/a/6000542](http://www.tv2.no/a/6000542)). Slik vi oppfatter programmet er det ikke et eksempel på kritisk journalistikk, selv om programmet presenteres som at ”Dokumentaren er et ærlig og usminka møte med en familie fra Mosvik i krise, han selv og hans nære støtteapparat” (ibid). Her har Northug fått en arena helt for seg selv, der han kan få presentere saken fra sin side. Det vises tilbakeblikk der han framstår som angrende og gråtende, og han blir med kamerateamet til ulykkesstedet og forteller om hva som skjedde. Så vektlegges det at han har ligget i hardtrening siden ulykken, for å legge krisen bak seg og komme tilbake i verdenstoppen i langrenn (ibid).

Dokumentaren ble sendt samme dag som tiltalebeslutningen ble gjort kjent, og det påkalte betydelig oppmerksomhet da det senere ble kjent at Northug hele tre ganger hadde avgitt falsk forklaring og anklaget kameraten for å ha kjørt bilen, uten at dette ble nevnt i dokumentaren. Forholdet var både alvorlig og sentralt, ikke minst når det gjelder omverdens oppfatning av Northugs omdømme, hans etikk og moral. I den forbindelse sa Elin Ørjasæter til VG:

*”Dokumentaren er en emosjonelt drevet sak hvor man skulle få vite hele sannheten. Men det kom ikke frem at han hadde skyldt på den skadde kameraten tre ganger. Det er det mest oppsiktsvekkende punktet i tiltalebeslutningen”* ([www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/mener-sirkus-northug-regissoeren-har-blitt-lurt-av-northug/a/23297912/](http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/mener-sirkus-northug-regissoeren-har-blitt-lurt-av-northug/a/23297912/)).

Manager Are Sørum Langås skrev til VG at ”Sirkus Nortug” var forfatter- og produsentdrevet og henviste til produksjonsselskapet, og distanserte seg derved fra programmets innholdsmessige mangler. Regissør Christian K. Caspersen i Globus Media ga uttrykk for at han følte seg lurert og fortalte at han ikke kjente til de tre falske anklagene Northug hadde gitt mot kameraten:

*”Det var helt nye opplysninger for meg. Det var kjempekjedelig å få i fanget. Men dokumentaren vår står seg fint uansett”* sa Caspersen til Nordlys ([www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/mener-sirkus-northug-regissoeren-har-blitt-lurt-av-northug/a/23297912/](http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/mener-sirkus-northug-regissoeren-har-blitt-lurt-av-northug/a/23297912/))

Den 30. november 2014 sendte TV 2 dokumentaren ”Sirkus Northug – Veien tilbake”. Også her blir Northug fulgt på trening for å komme tilbake i toppen, så vel som hendelser rundt tiltalebeslutning, rettssak og dom. Seerne får høre Northug, hans familie og støtte-apparat fortelle om den vanskelige tiden etter fyllekjøringen og om hva dette har kostet dem ([sumo.tv2.no/programmer/underholdning/sirkus-northug/sirkus-northug-dokumentarer/](http://sumo.tv2.no/programmer/underholdning/sirkus-northug/sirkus-northug-dokumentarer/)). Igjen ser vi at de inntar, eller spiller på ”offer-roller” (jf. Coombs 2012). I et intervju med Dagbladet fortalte regissør Caspersen at de i dette programmet hadde ønsket å utforske hvorfor så mange støttespillere i kretsen rundt Northug hadde kommet og gått, og hvordan det hadde påvirket Team Northug ([www.dagbladet.no/2014/11/28/sport/ski/langrenn/petter\\_northug/eirik\\_myhr\\_nossum/36478829/](http://www.dagbladet.no/2014/11/28/sport/ski/langrenn/petter_northug/eirik_myhr_nossum/36478829/)). Tre av Northugs nærmeste medarbeidere de siste to årene, Eirik Myhr Nossum, Stig Rune Kveen og Are Sørum Langås, snakket ut om hvordan de oppfattet det å samarbeide tett med ham. Nossum sa:

*”Den dagen Petter føler at en person eller en «ressurspool» ikke lenger kan gi ham noen ting av utvikling, så trekker han seg ut og går til neste tue for å prøve å utvikle seg videre og trekke ressurser derfra. I en individuell idrett der egoismen må stå i høysetet for at du skal bli bedre, så er det her en veldig riktig måte å gjøre det på. Men det blir oppfattet som en veldig egoistisk tankegang”* (ibid).

Manager Are Sørum Langås repliserte på sin side at han godt forsto at det å jobbe for Northug i beste fall er krevende:

*”Petter er en utfordrende person i seg selv. Og så har du på andre siden en sterk familie som er involvert. Og du har krav fra sponsorer og samarbeidspartnere, du har vanvittig trykk fra pressen og en voldsom oppmerksomhet uansett hva vi foretar oss fra hele det norske folk. Jeg tror det gjør at noen må gå, og noen finner ut selv at de har lyst til å gjøre noe annet” (ibid).*

Og Northug selv kjente seg igjen i beskrivelsene og sa: *”Det er vel et helvetes mas å jobbe med Petter Northug, da” (ibid).*

### **5.3.3 Northug – en familiehistorie**

Onsdag 10. september ble boken ”Northug – en familiehistorie” av Sverre M Nyrønning lansert. Boken kom med en del nye avsløringer, bla om promillen Northug hadde 4. mai og avsløringer om at det ble trukket inn en kriserådgiver umiddelbart etter ulykken.

Kriserådgiveren var sentral i arbeidet med å skissere og legge en plan for omdømmeforsvaret av Northug etter kollisjonen (Nyrønning 2014). Viktigere er det kanskje at boken i seg selv representerer et solid tiltak i bruk av historiefortelling i forbindelse med omdømmebyggingen rundt Petter Northug.

Om bokutgivelsen skrev Northug selv på sin blogg:

*”Jeg er glad for at det foreligger en bok om familien Northug. Jeg har selv bidratt til boken gjennom flere intervjuer med forfatteren. En hel familie står bak prestasjonene mine i skisporet, et vi som er sterkt, og aller mest pappa, som fulgte meg til det første skirennet da jeg var fem år gammel, som fortsatt er der for meg, og sammen med mamma også for brødrene mine Tomas og Even, som følger etter meg i skisporet. Jeg vet at boken skildrer i dybde og bredde det som skjedde etter min tankeløse handling 4. mai. Selvsagt er det greit at de nærmest berørte, mamma, pappa, Are, også får fortelle hvordan de opplevde situasjonen, og jeg skal tåle å lese beretningene deres. Jeg har ikke fått anledning til å lese boken ennå. Konsentrasjonen min dreier seg om trening og restitusjon, slik at jeg kan reise kjerringa under VM i Falun. Jeg er ingen stor bokleser, men denne skal jeg selvsagt lese. Den handler jo om familien min, selve grunnmuren i livet” (www.northug.no/blogg/).*

Det viste seg etter hvert at det var en del forhold angående Petter Northugs fyllekjøring som ikke ble omtalt, eller som var feilaktig beskrevet i boken. Dette ble tydelig allerede i første kapittel, der det er gjengitt et bilde av Northugs Audi etter kollisjonen, med høyre side av

bilen trykt inn mot autovernet. Forfatteren har likevel skrevet at det var *førersiden* som ble skadet. Det var imidlertid ikke slik at det var førersiden som fikk mest skader, men passasjersiden – følgelig gikk ulykken hardest ut over passasjeren og ikke føreren. Det gjorde det mulig for en relativt uskadd Northug å stikke av fra ulykkesstedet, mens passasjeren måtte bli sittende skadd igjen i bilen. Etter at tiltalebeslutningen mot Northug hadde blitt kjent, ble flere faktafeil synlig. Det gjeldt ikke minst punktet om at han tre ganger hadde avgitt falsk forklaring til politiet og anklaget kameraten for å ha kjørt bilen, noe som medførte at denne ble siktet for promillekjøring. Forfatteren selv mente imidlertid at disse opplysningene er med: ”*Det står i boken, selv om det ikke står så detaljert som i tiltalen. De som uttaler seg bør fortrinnsvis ha lest boken*”, sier han ([www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/mener-sirkus-northug-regissoeren-har-blitt-lurt-av-northug/a/23297912/](http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/mener-sirkus-northug-regissoeren-har-blitt-lurt-av-northug/a/23297912/) ). I boken er dette omtalt slik:

*”Petter Northug har påtatt seg ansvaret, erkjent skyld, selv om det også er blitt avslørt at han i det første politiavhøret uttrykte usikkerhet om det var han som hadde kjørt bilen, men senere korrigerer uttalelsen og begrunnet justeringen med at tankene nå hadde falt på plass i et tidligere forvirret hode”* (Nyrønning 2014:94).

Dette skiller seg vesentlig fra teksten i tiltalebeslutningen. Om det skyldes at Northug har holdt tilbake opplysninger, eller at forfatteren har pyntet på sannheten, vet vi imidlertid ingenting om. Det å ”*uttrykke usikkerhet om det var han som kjørte bilen*” er temmelig langt fra det å avgi falsk forklaring tre ganger for politiet og samtidig falskt angi kameraten for straffbare forhold.

Et annet ankepunkt mot sannhetsgehalten i boken var at forfatteren skrev at ”*undersøkelser har vist at passasjeren heller ikke ble skadet i ulykken*” (Nyrønning 2014:82). I følge tiltalen hadde passasjeren blødende sår i hodet, skulder og på ryggen, og det ble konstatert hjernerystelse og brudd i høyre skulder. Dette er opplysninger som det ville vært svært enkelt for forfatteren å sjekke ut og gjengi, før boken ble utgitt. Opplysningene hadde imidlertid bidratt til å sette Northug i et lite flatterende lys og i så henseende vært lite egnet til omdømmebyggingsformål. Vi mener, ut fra det foregående, at det kan være grunn til å anta at boken ble utgitt som et ledd i Northugs omdømmeforsvar. Timingen når det gjelder utgivelse, kun et par dager før tiltalebeslutningen mot Northug gjøres kjent, er heller neppe tilfeldig.

I boken får Petter Northug og hans familie og støtteapparat anledning til å fortelle sin versjon av historien, bestemme hvilke opplysninger som skal vektlegges og hvilke som skal tones ned og eventuelt ”glemmes av”. I tillegg får man knyttet Northugs profilerte identitet som individualist, rebell og ”underdog” som kjemper mot det etablerte til en hel families historie og kultur som hardt arbeidende slitere som alltid kjemper mot overmakta. Her forklares mye av Northugs framfuser, ertende og skarpe kommentar med at slik var også Peter Northug (Petter Northugs bestefar, som skal ha hatt stor betydning for oppveksten hans). Han kunne bli oppfattet som kvass, direkte og fremfus, men var alltid på de svakes parti og aldri på lag med de som understøttet og ga næring til ”bygdedyret”. Han støttet og forsvarte de som kanskje var dårligere utrustet til å gjøre dette selv på egne vegne enn det han selv var, og hadde alltid respekt for de som gjorde så godt de evnet og fulgte opp i handling det de predikerte (ibid). I sannhet en forklaringsmodell, som forsøker å redegjøre for grunnlaget for Northugs bråkjekke opptreden, hans slengbemerkinger og flåsete kommentarer i og utenfor løypa ved omhyggelig og oppbyggelig omdømmebygging ved ”Storytelling” med solid bonderomantisk og nasjonalistisk innpakning. Det finnes vel knapt mange kilder i dag som eventuelt kunne bestride påstandene i boka (ibid), slik at disse nå trygt kan stå med særdeles liten fare for at forsøk på validering skulle strande.

For øvrig en aldri så liten en incurie dette med navnet Petter Northug *jr*, siden han jo tross alt er kalt opp etter sin bestefar, som altså ikke het Petter, men Peter (1919-2005) og det følgelig aldri har vært noe bruk for noen *jr*. bak navnet til Petter Northug (Nyrønning 2014:67).

Petter Northug intervjues i boken og sier at han selvsagt er ansvarlig for sine handlinger og derfor må ta et personlig ansvar, når det gjelder å be det norske publikum, sponsorer mv om uforbeholden unnskyldning, men også når det gjelder å ta straff og soning. Mellom linjene kan det imidlertid leses at hans handlinger nok ikke har vært helt frie likevel, men at han nærmest har blitt presset av krefter utenfor hans kontroll og at han derfor har vært nødt til å koble av, stresse ned med litt kameratslig omgang med venner. At denne avkoplingen, også i media omtalt som ”utenomsportslig aktivitet” har bestått av pokerspilling om pengebeløp, fyll og festing nevnes knapt og problematiseres i alle fall ikke.

#### **5.3.4 Oppsummering Storytelling**

Ulike former for narrativer har ulike typer plott, som gir ulikt innhold og ulik mening ved å påkalle ulike følelser og reaksjoner (Moldenæs 2006).



I ”*Sirkus Northug – Nedturen*” fremstår den sensurerte historien som en tragedie, hvor Northug, bla som en reaksjon på forhold han ikke har hatt kontroll med (press fra media, sponsorer, venner, tilhengere osv) har hatt behov for å slappe av og distansere seg. Det ledet dessverre til ”ulykken”. Det umenneskelige presset har med andre ord gjort Northug til et offer for omstendighetene, noe som attribuerer lite ansvar og følgelig representerer en lav trussel mot omdømme (jf. Coombs 2012), selvsagt gitt at publikum oppfatter fremføringen som ærlig og oppriktig.

Det siste programmet i serien ”Sirkus Northug”, ”Veien tilbake”, er en ren romanse (jf. Czarniawska 1994 i Kvåle og Wæraas 2006). Skihelten og hans støtteapparat har ved egen innsats, kløkt og mot overvunnet voldsomme strabaser, farer og motstand og er nå på god vei mot seier. Gull i VM i Falun 2015 er målet i minst en individuell øvelse og i stafetten, hvor Northug ønsker å gå som ”ankermann” på laget.

Boken ”*Northug – En familiehistorie*” er en dramatisk fortelling om familien Northug og inneholder elementer både fra romansen og tragedien. Romansen omhandler helten Northug med familie, som ved egen kløkt, styrke, mot og kunnskap trosser og overvinner motstand og farer og derfor vinner – Northug blir en hel nasjons ”skikonge” og helt. ”Ulykken”, eller fyllekjøringen med de dertil hørende kjedelige omstendigheter, bærer preg av tragedie hvor Northug har bukket under for et umenneskelig press fra omverdenen, med den katastrofale kollisjonen som resultat. Northug fremstilles som et offer (jf. Coombs 2012) hvor grad av ansvar for hendelsene bagatelliseres og farene mot omdømme reduseres. Plottet i fortellingen viser hvordan ”kampen” mellom krefter og handlinger er med på å forrykke og gjenopprette (ny) likevekt i en tilstand (Czarniawska 1994 omtalt av Kvåle og Wæraas 2006).

Northug er altså hele tiden helten i disse historiene. Når det går bra for ham, er det hans egne evner og arbeidsinnsats, ved hjelp av en lojal, støttende og hardt arbeidende familie, som fører fram til hans suksess. Når det går dårlig for ham, eller han gjør ting han ikke burde gjort (som fyllekjøringen i mai), er det et resultat av uheldige omstendigheter. Ved å benytte storytelling på denne måten i omdømmeforsvaret, appellerer man til publikums følelser mer enn deres intellektuelle vurderingsevne. Publikums sympati ligger hos helten (Petter Northug), og man heier på helten gjennom historieførsløpet i håp om en lykkelig slutt. Som følge av dette, dersom man lykkes i å få publikum til å tro på og leve seg inn i historien, vil publikum ikke

bare være villige til å tilgi, de vil også etter som historien skrider frem ha et oppriktig ønske om at Northug skal opptre på en slik måte at han skal komme seirende ut til slutt, og til og med være villige til å hjelpe ham langs veien.

#### 5.4 Statistikk og meningsmålinger

Den 6. mai, dagen etter pressekonferansen og to dager etter fyllekjøringen, gjennomførte VG, i regi av Infact, en landsdekkende spørreundersøkelse. I spørreundersøkelsen ([www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/norge-tror-paa-northug/a/10139916/](http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/norge-tror-paa-northug/a/10139916/)), som ble publisert i VG kl 20.31 ble oppsiktsvekkende positive resultater for Northug presentert:

- 62,0 % av de spurte oppfatter beklagelsene som oppriktige (nasjonalt)
- 16,9 % mente seansen ble gjennomført fordi Northug var tvunget til det (nasjonalt)
- 38,5 % mener han vil være et godt forbilde i årene som kommer (nasjonalt)
- 29,5 % mener han vil være et dårlig forbilde i årene som kommer (nasjonalt)
- 32,0 % svarte ”vet ikke” på om han ville være et godt eller et dårlig forbilde (nasjonalt)
- 71,5 % av de spurte i Trøndelag mente Northug var oppriktig beklagende i intervjuet
- 57,3 % mente Northug på nytt ville bli å finne i toppen av internasjonale skirenn (nasjonalt).
- på spørsmål om man bør få tilgivelse for en slik hendelse om man står åpent frem og ber om unnskyldning, svarer nesten 80 %, Ja alltid, eller Ja, i de fleste tilfeller.

I en tekstmelding til VG kommenterte manager Langås spørreundersøkelsen på følgende måte:

*”Petter er veldig takknemlig for at så mange mener at han fortsatt har en fremtid som toppidrettsutøver og at enda flere forstår at han er oppriktig lei seg for det han har gjort. Han har det veldig tungt og skjønner at han har en lang vei å gå, og mye å bygge opp igjen for å kunne være et godt forbilde i årene som kommer” (ibid).*

Selv om 29,5 % mente han ville være et dårlig forbilde i årene som kommer og 32 % svarte at de var usikre er det klart at publikums vilje og ønsket om å tilgi en Northug, som hele 62 % oppfattet som oppriktig angrende, er stort. Det er tross alt forskjell på det å ønske at Northug skal være ens barns store forbilde mht hans adferd og opptreden og det å ønske ham hell og lykke i idrettslig sammenheng.

I VGs meningsbarometer samme dag, mente 83 % av de besvarende leserne at Northugs beklagelse dagen i forveien var oppriktig ment. 13 % mente at dette var noe han var tvunget til å gjøre, mens 4 % svarte ”vet ikke”.

I sin bok ”Northug – en familiehistorie”, skrev Nyrønning (2014:93) følgende:

*”De offentlige uttalelsene fra politiske ledere, idrettsledere og utøvere, og fra andre mer eller mindre relevante meningsbærere som blir interpellert av mediene, har tre sentrale elementer til felles: Fordømmelse av fyllekjøringen. Straffen må sones på lik linje med hva andre må gjøre i samme situasjon. Håpet om å se Petter Northug tilbake i skiløypa og i verdenstoppen. Han har i realiteten allerede fått tilgivelse”.*

Den 13. august spurte VG sine lesere, gjennom sitt meningsbarometer, om synspunkter på endringene i Northugs sponsoravtaler som følge av fyllekjøringen. Audi Norge kuttet Northugs sponsorat, men var fremdeles villige til å levere biler til teamet. I tillegg ville de sponse verdenscupen i langrenn. Coop Norge valgte derimot å fortsette sponsorsamarbeidet med Petter Northug, riktignok med noen endringer. Avtalen fra 2012 var opprinnelig en treårig kontrakt, men måtte reforhandles ettersom Northug hadde brutt vilkårene i den. Dette ga COOP en vesentlig bedre forhandlingsposisjon enn tidligere, og blant annet ble Northugs godtgjørelse nå prestasjonsbasert. På spørsmål om det var riktig av Audi å ikke forlenge avtalen med Northug, svarte hele 75 % ja. På spørsmålet om leseren skjønnte at COOP vil samarbeide videre med Northug, svarte 53 % ja ([www.dn.no/etterBors/2014/08/13/1635/audi-dropper-northug-coop-tar-ham-inn-i-varmen](http://www.dn.no/etterBors/2014/08/13/1635/audi-dropper-northug-coop-tar-ham-inn-i-varmen)).

Tirsdag 7. oktober viste en popularitetsmåling utført av NTS Gallup, på vegne av Sponsor Insight, at Petter Northug hadde klatret opp til en delt tredje plass på rankinglisten. Denne plassen delte han nå med ”svigermors drøm” Aksel Lund Svindal. Før fyllekjøringen lå Northug på en femteplass ([www.langrenn.com/northug-naa-oppe-paa-tredjeplass.5589233-1743.html](http://www.langrenn.com/northug-naa-oppe-paa-tredjeplass.5589233-1743.html)). TV 2 meldte samtidig at 7 av 10 nordmenn hadde tilgitt Northug etter fyllekjøringen og at han nå faktisk var mer populær enn det han hadde vært før skandalen. Den samme målingen viste at flere menn enn kvinner hadde tilgitt Northug. Til TV 2 sa manager Langås følgende:

*”Petter har jo beklaget det som har skjedd, og er klar til å ta straffen sin på torsdag. Og en sånn tilbakemelding, og en sånn støtte i folket, er vi veldig takknemlige for. Det betyr mye for oss”* ([www.tv2.no/2014/10/06/sport/langrenn/6093688](http://www.tv2.no/2014/10/06/sport/langrenn/6093688)).

TV 2s langrennsekspert Oddbjørn Hjelmesett sa i samme anledning:

*”Jeg er overrasket over at syv av ti har tilgitt Petter Northug fyllekjøringen. Men jeg tror det er veldig mye medlidenhet inne i bildet her. Han har hatt enorm oppmerksomhet, og masse oppslag siden starten av mai, så jeg tror veldig mange synes synd på Petter. Det handler nok litt om at Petter er litt underdog, og folk elsker å se at en som ligger nede kan slå seg opp igjen”* (*ibid*).

Den 9. oktober viste VGTV en pressekonferanse Northug avholdt for pressen rett etter domsavsigelsen. På nettsiden ble VGs lesere stilt spørsmål om de hadde tilgitt Northug promillekjøringen og om de var skuffet over Northug. Hele 64 % av leserne opplyste da at de hadde tilgitt Northug, men samtidig svarte 70 % at de var skuffet over Northug ([www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northugs-straft-50-dager-i-fengsel/a/23312230/](http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northugs-straft-50-dager-i-fengsel/a/23312230/)). 67 439 lesere hadde svart på VGs meningsbarometer. Tilbakemeldingene stemte godt med resultatene etter meningsmålingen som TNS Gallup utførte for Sponsor Insight den 07.10.14. I denne svarte 68,8 % av de spurte allerede 2 dager før rettsaken at de hadde tilgitt Northug ([www.langrenn.com/northug-naa-oppe-paa-tredjeplass.5589233-1743.html](http://www.langrenn.com/northug-naa-oppe-paa-tredjeplass.5589233-1743.html)).

I en artikkel i Sunnmørsposten 9. oktober ble flere av Northugs sentrale sponsorer intervjuet, også hovedsponsoren COOP. Sponsorene støttet Northug, selv om han nå var dømt i hht tiltalen, da det i løpet av rettsaken ikke hadde dukket opp nye forhold som kunne gjøre et videre samarbeide med Northug vanskelig. Kjetil Reinsberg, som er administrerende direktør i Eiendomsmegler 1, Midt-Norge, sa til avisen:

*”Vi sponser skiutøveren Petter Northug. Vi tar fullstendig avstand fra det han har gjort, men vi fortsetter å sponse ham. Vi er av den oppfatning at det er viktigere enn noen gang å være med å hjelpe Petter tilbake til verdenstoppen i ski. Det må vi som sponsor bidra til. Vi står urokkelig som Petters sponsor”* ([www.smp.no/100Sport/langrenn/article467162.snd](http://www.smp.no/100Sport/langrenn/article467162.snd)).

Petter Northugs avbikt ovenfor sponsorene syntes å ha båret de tilsiktede frukter. Han var fortsatt et ettertraktet sponsorobjekt. Og hvorfor skulle han nå ikke være det, når det viste seg at 70 % av det norske folk allerede hadde tilgitt Northug, at han var mer populær nå enn det han hadde vært før fyllekjøringen og det allerede før han hadde sonet sin straff. På dette tidspunktet hadde han heller ikke deltatt i noen konkurranser. Når han nå i tiden fremover deltar i konkurranser vil sikkert det norske folks positive følelser for ham øke betraktelig om han på ny vinner heder og ære på nasjonens vegne.

## **5.5 Var forsvarsstrategiene hensiktsmessige og vellykkede**

Vi vil her drøfte om Petter Northugs omdømmeforsvar og strategiene var hensiktsmessige, om han brukte strategiene på en god og effektiv måte i sitt forsvar, om han kunne ha utviklet sitt omdømmeforsvar i andre retninger som kunne vært mer effektive, og til slutt vil vi sammenligne våre vurderinger med resultater fra meningsmålinger og –barometer.

### ***5.5.1 Forsvarsstrategienes hensiktsmessighet***

Petter Northug og hans team valgte Beklagelse og Korrigerende Handling (jf. Benoit 1997) som sine hovedstrategier for omdømmeforsvaret. Etter hvert også strategien Redusere klanderverdighet i form av Forsterkning, Minimalisering og Høyere sammenheng inn, i tillegg til anstrøk av Ansvarsunndragelse i form av Unngåelighet (ibid) (offerhendelse). Valget av de tre første hovedkategoriene er klart hensiktsmessige, og de faller alle inn under Coombs (2012) anbefalinger av strategier i krisesituasjonen, slik den framkom av vår analyse.

Når det gjelder Ansvarsunndragelse er vi mer usikker om dette var et klokt valg. Den hører ikke med til Coombs anbefalinger for angjeldende krisetype. Offer-responsstrategi bør i følge Coombs (2012) bare brukes i krisesituasjoner med veldig liten grad av kriseansvar.

Uttalelsene som kan tolkes som Ansvarsunndragelse er imidlertid svært forsiktig fremført og da sammen med andre forsvarsstrategier, slik at publikum neppe har oppfattet dette. Northug har derfor fremstått som konsistent i forhold til den kommuniserte viljen til å påta seg ansvaret for sine handlinger.

Beklagelsesstrategien er selve grunnlaget i Northugs omdømmeforsvar. Det å tilstå og be om tilgivelse, kan lede til tilgivelse dersom publikum tror at unnskyldningene er oppriktige. Bruk av Korrigerende handling i form av å love at dette ikke skal skje igjen, at han skal endre sin

livsførsel og ta sin straff kan i seg selv virke positivt for omdømmet, men er også med på å styrke Beklagelsens troverdighet (jf. Benoit 1997). Forsterking brukes for å forsterke publikums positive følelser overfor Northug og hans tidligere prestasjoner og skape avstand til de negative følelsene fyllekjøringen kan ha skapt. Man forsøker å Minimalisere handlingens relative alvorlighetsgrad; dersom den blir ansett å være mindre alvorlig enn man først trodde, vil også skaden på omdømmet bli mindre. Dersom Northug lykkes i å plassere hendelsen inn i en Høyere sammenheng, kan det minske graden av publikums oppfattelse av klanderverdighet. Ved bruk av Uunngåelighet (offerhendelse) påberoper man seg mangel på kontroll over viktige elementer i situasjonen, noe som bør redusere skylden for den krenkende handlingen, dersom dette altså aksepteres av publikum (jf. Benoit 1997).

I vår studie har vi valgt å behandle Storytelling som et eget element i analysen, fordi bruken av dette virkemidlet i denne saken var så omfattende og så uttalt. Historiefortellingene, både når det gjelder boken «Northug-En familiehistorie», dokusåpen «Sirkus Northug» og Coop Medlemsblads føljetong, inneholder imidlertid i overveiende grad de samme strategiene for omdømmeforsvar som vi har avdekket i vår analyse av pressemeldinger, pressekonferanser og intervjuer.

### ***5.5.2 Anvendelse av strategiene***

Vi ser at Northug og hans rådgivere/støtteapparat har vært svært dyktige i sin utvikling og anvendelse av de valgte forsvarsstrategiene. Forsvaret har vært konsistent, ved at man har forholdt seg til de samme hovedkategoriene for omdømmeforsvar hele veien og utvidet disse, med kun små drypp av andre strategier underveis. Tidsforbruket og timingen for presentasjon og bruk av de forskjellige omdømmeforsvarsstrategiene, relatert til sakens hendelsestidslinje og -forløp har også vært god.

Av avgjørende betydning var nok det at Northug og hans støtteapparat kom med sin pressemelding allerede første dagen, før media hadde offentliggjort hans rolle og begynt å spekulere og lage sine egne fortellinger om hva som muligens kunne ha skjedd. Slik fikk de kontroll over informasjonen og informasjonsflyten, og kjøpte seg samtidig tid til å foreta en grundig utarbeidelse av forsvarsstrategier. Media fikk ikke tid og anledning til å utvikle og filtrere seg inn i noe selvnærende mediadrev (Allern og Pollack 2009), men ble matet med strategisk utvalgt informasjon.

Petter Northug har av publikum blitt oppfattet som en troverdig, ærlig, oppriktig og angrende synder. I intervjuer og pressekonferanser har han fremstått som alvorstynget og seriøs, noen ganger gråtkvalt, med en mimikk og stemmebruk som for øvrig har vært med på å understreke hans seriøsitet vedrørende det fremførte budskapet. Han har beklaget, innrømmet skyld og tatt på seg ansvar, lovet bot og bedring og uttrykt vilje til å ta sin straff, uansett hva den måtte bli. Han har også vært lite villig til å diskutere både straffeutmåling og soningsforhold når pressen har spurt, noe som forsterker inntrykket av at han ønsker å gjøre opp for seg og ikke vektlegger å unndra seg konsekvensene av egne handlinger.

I omdømmeforsvaret har man vært tro mot Northugs etablerte omdømme og omdømmestatus på hendelsestidspunktet, ikke prøvd å gjøre ham om til noe annet og muligens mer uskyldsrent og sympatisk. Vi kan stille spørsmål ved om Northug ved sin fyllekjøring, overtredelse av fartsgrense og ved å stikke av fra åstedet, foretok seg handlinger som i vesentlig grad var i strid med hans etablerte omdømme som egensindig, storkjeftet, småbøllete ”bad boy” eller «a Thug». Kontrastene mellom handling og etablert omdømme har i alle fall i denne saken vært mye mindre, enn om han tidligere hadde vært kjent som den ”snilleste gutten på sovesalen” med tilhørende uklanderlig livsførsel. Fra «a Thug» kan man kanskje forvente adferd noe utenom det sedvanlige – også i negativ retning. Sannsynligvis er også fraværet av forsøk på smiger som forsvarsstrategi klokt, ettersom rosende omtale av andre ikke ville være sammenfallende med Northugs tidligere fremferd ovenfor konkurrenter, publikum, tilhørere eller dignitærer av ymse slag. Det at han framstår som konsistent og troverdig som personlighet, gjør at også hans uttalelser oppfattes som mer troverdige.

Northug ba ikke om tilgivelse, men sa i et intervju med TV 2 6. mai, gjengitt i kapittel 5.2.2, istedet at det ikke var sikkert at det var mulig å tilgi, og at han muligens selv ikke hadde tilgitt andre som hadde begått lignende handling ([www.tv2.no/v/812059/](http://www.tv2.no/v/812059/)). Ved dette viste han en ydmykhet midt i sitt egenrådige, tøffe image, og gjorde seg gjennom det mer fortjent til publikums tilgivelse.

Northug og støtteapparatet hans har i det hele vært svært dyktige i sin kommunikasjon og bruk av media. De har (i etterkant av hendelsene) vært i forkant av mediene og har styrt informasjonen. I tillegg til pressemeldinger, pressekonferanser og intervjuer, har spesielt tv-serien «Sirkus Northug» og boken «Northug – en familiehistorie», gitt dem muligheten til uhindret og uavkortet å presentere sine utvalgte versjoner av personer, historier, hendelser og

sammenhenger. Slik er Northugs omdømme både bygd og forsvart mot truende farer på en elegant, strukturert og planmessig måte.

### ***5.5.3 Andre muligheter***

Det er to ting vi ser kunne ha vært gjort bedre. Det første er utgangspunktet. Det at Petter Northug løy tre ganger til politiet, nektet å ha kjørt bilen og la skylden på kameraten, er det strategisk mest ukloke han gjorde i denne saken, bortsett selvfølgelig fra selve fyllekjøringen. Vi må her imidlertid behandle benektelsen og løgngen som en del av selve handlingen, av straffesaken, og ikke som del av omdømmeforsvaret. Det andre er tilbakeholdelsen av opplysninger. Vi tror at Northug ville ha tjent på å allerede i den første pressemeldingen ha opplyst at han i tillegg til å ha kjørt bil i alkoholpåvirket tilstand og stukket av fra åstedet, hadde gitt uriktige opplysninger til politiet. Selv om dette der og da ville vært en utvidelse av alvorlighetsgrad sett fra publikums ståsted, mener vi at dette på sikt ville ha bidratt til å styrke Northugs troverdighet. For å bruke en metafor, kan en kanskje si at temperaturen i saken nok hadde blitt noe høyere rent umiddelbart, men at den totale varmebelastningen antagelig hadde blitt en del lavere. Ved å legge alle kortene på bordet med en gang, ville han lettere kunne ha fått tilgivelse også for dette forholdet og mediaoppstyret kunne vært dempet på et tidligere tidspunkt.

### ***5.5.4 Sammenligning med meningsmålinger***

Vår oppfatning er at omdømmeforsvaret i denne saken har vært effektivt og godt, uten vesentlige feilskjær og at dette støttes av utførte meningsmålinger og –barometre. Strategiene har vært velvalgte. I tillegg har timing og gjennomføring vært god.

Allerede 6. mai, bare to dager etter fyllekjøringen og dagen etter den første pressekonferansen, gjennomførte Infact en landsdekkende undersøkelse der hele 62 % av de spurte oppfattet Northugs beklagelser som oppriktige. I VGs meningsbarometer samme dag mente hele 83 % av respondentene at Northugs beklagelser var oppriktig ment. Etter domsavsigelsen, spurte VG i sitt meningsbarometer leserne om de hadde tilgitt Northug promillekjøringen. Hele 64 % svarte ja, selv om 70 % samtidig svarte at de var skuffet over Northug. Vi mener at dette indikerer et effektivt og vellykket omdømmeforsvar.



## **Kapittel 6: Avslutning**

### **6.1 Oppsummering og konklusjon**

Etter å ha gjennomført et studium i personalledelse ved UiN, har vi valgt å skrive en masteroppgave om Petter Northugs omdømmeforsvar etter fyllekjøringen mai 2014. Valg av tema kan forsvares ut fra at Coombs teorier om krisekommunikasjon og Benoits strategier for omdømmeforsvar er allmenne og derfor gjelder, enten det er en person eller en organisasjons omdømme som skal forsvares. Northug er da heller ikke bare en enkeltstående privatperson. Han er idrettshelt, forbilde, men fremfor alt en representant for nasjonen Norge. I tillegg har han eierinteresser i flere bedrifter som er direkte relatert til hans navn og prestasjoner ([www.purehelp.no/company/details/petternorthugholdingas/997602692](http://www.purehelp.no/company/details/petternorthugholdingas/997602692)). Slik vil vår analyse og våre funn kunne overføres og dras nytte av i forhold til organisasjoners planlegging og gjennomføring av omdømmeforsvar.

Vi startet vår studie med den todelte problemstillingen: ”Hvilke strategier for omdømmeforsvar benyttet Petter Northug og hans stab seg av etter at han ble arrestert for å ha kjørt i beruset tilstand 4. mai 2014?” og videre: ”Var disse strategiene hensiktsmessige og vellykkede i forhold til den aktuelle krisen?”

For å kunne besvare dette har vi studert pressemeldinger, pressekonferanser, intervjuer, avisartikler, tv-reportasjer, tv-serie, bokutgivelse, hjemmesider og blogger. I analysedelen valgte vi å konsentrere oss om pressemeldinger, pressekonferanser og intervju med Northug. Det skyldes at vi ønsket at de uttalelsene vi vurderte skulle komme mest mulig direkte fra hans egen munn. Som teoretisk grunnlag for vår analyse har vi hovedsakelig benyttet oss av Coombs teorier om krisekommunikasjon og Benoits strategier for omdømmeforsvar. Vi har viet relativt stor plass til å beskrive Northugs tidligere omdømme for å sikre forståelse av hvilket omdømme det faktisk var han forsvarte, og til beskrivelse av hendelsesforløpet i saken. Mediedekningen etter fyllekjøringen var massiv. Vi erfarte snart at ikke alle kilder var like presise. Det har derfor vært krevende å skaffe seg oversikt over hendelsene og deres egentlige forløp. Dette har vært viktig for oss, da en hendelse ofte er en respons på en annen (aksjon gir reaksjon), eller kan være satt i scene for å forebygge hendelser fra andre aktører og at en korrekt tidslinje over sentrale hendelser derfor var nødvendig for å oppnå forståelse for utviklingen i saken.

Vi benyttet Coombs teorier for krisekommunikasjon og gjorde vurderinger av krisetype, ansvar, krisehistorikk og tidligere omdømme. Vi kom fram til at fyllekjøringen var av krisetypen ”Hendelser som kunne vært unngått”, som publikum ville betrakte som resultat av slurv eller som en bevisst handling. Northug ville derfor bli tillagt høy grad av ansvar for hendelsen og trusselen mot hans omdømme ville ha vært tilsvarende stor og alvorlig. Ut fra dette utledet vi at det i følge Coombs ville være gunstig for Northug og hans støtteapparat å basere sin kommunikasjon på Gjenoppbyggingsstrategier som Unnskyldning og/eller Kompensasjon. Disse strategiene kunne suppleres med Styrkingsstrategier som Påminnelse, Offer-rolle og Smiger. Vår analyse viser at det nettopp var disse strategiene Northug benyttet seg av, bortsett fra at han konsekvent unnlot å bruke Smiger. Smiger og rosende omtale av andre kunne lett blitt oppfattet som et brudd med Northugs etablerte omdømme og således bidratt til å svekket hans troverdighet.

Vi brukte Benoits strategier for omdømmeforsvar og fant at Northug og hans støtteapparat valgte Beklagelse og Korrigerende handling som sine hovedkategorier for omdømmeforsvar. De benyttet også strategien Redusere klanderverdighet i form av Forsterkning, Minimalisering og Høyere sammenheng, og etter hvert også, om enn i liten grad og i forsiktige vendinger, Ansvarsunndragelse i form av Unngåelighet (offerhendelse). De tre første hovedkategoriene faller inn under Coombs anbefalinger av strategier i krisesituasjonen slik vi vurderte den, mens Ansvarsunndragelse ikke hører med til Coombs anbefalinger i forhold til den gitte situasjonen. Coombs skriver tvert i mot at ”*Offer-responsstrategien bør bare bli brukt i offer hendelser med veldig liten grad av kriseansvar*” (Coombs 2012).

Petter Northug og hans støtteapparat holdt seg altså, med unntak av med noen små avvik, innenfor forsvarsstrategiene anbefalt av Coombs. Ikke bare det, de var også svært dyktige i sin utforming av innhold i disse strategiene og utførelsene av dem.

Northug & co offentliggjorde sin første pressemelding allerede samme dag som kollisjonen skjedde, og kom slik i posisjon til å ta kontroll over informasjon og situasjon ovenfor media. Publikum har fått formidlet et bilde av Petter Northug som en troverdig, oppriktig angrende synder. Han har beklaget det som har skjedd, sagt at han skal ta sin straff, for så å komme tilbake som toppidrettsutøver. Han har framstått som ydmyk, men uten at dette har kommet i konflikt med det inntrykk publikum har hatt av ham fra tidligere, hans etablerte omdømme.

Det synes å ha vært en bevisst, styrt bruk av media. Dette gjelder alt fra twittermeldinger, bruk av Facebook og blogginnlegg, utvalg av prioriterte nyhetsmedier, pressemeldinger, pressekonferanser og intervjuer, til dokumentarsåper og bokutgivelse. I den utstrekning vi har vært i stand til å følge Northugs egen aktivitet på sosiale media, synes det som om han har vært lite aktiv, spesielt i de første månedene etter fyllekjøringen. I den grad han har kommet med meldinger, har dette vært ren informasjon med henvisninger til kommende pressekonferanser og intervju. I så måte synes det som om Northug privat har opptrådt i tråd med sitt øvrige omdømmeforsvar. I den senere tid, etter at han igjen har begynt å konkurrere og gjøre det godt, har han imidlertid kommet med en del meldinger i ”god gammel” Northugstil.

Northug og hans støtteapparat har ved de fleste anledninger manøvrert seg i en stilling som har gjort det mulig for dem å presentere historien sin på den måten de selv har ønsket. De har unnlatt å stille opp i ”talk-show” og lignende og på den måten unngått uoversiktlige intervjusituasjoner, med tilsvarende høy risiko for kritiske spørsmål om uønskede og belastende tema. De har søkt og har skapt kontaktpunkter med media med akseptabel grad av risiko.

At Northug hele tre ganger hadde avgitt falsk forklaring til politiet og hadde oppgitt at det var passasjeren som hadde kjørt bilen, var utelatt fra alle pressemeldinger, pressekonferanser og intervjuer fram til tiltalebeslutningen ble kjent 16. september. Heller ikke i underholdningsdokumentaren ”*Sirkus Northug – Nedturen*”, som ble vist kvelden før, eller i boken ”*Northug – en familiehistorie*”, utgitt 10. september ble disse sentrale forholdene omtalt.

Tilbakeholdelsen av opplysninger skapte naturlig nok oppmerksomhet i media da dette ble kjent. I pressemeldingen samme dag som tiltalebeslutningen bekjentgjøres skrev Northug at: ”*Jeg beklager igjen at jeg rotet med forklaringene de første timene 4. mai*”. Andre som har vært involvert i støtteapparatet til Northug forsvarer utelatelsen av opplysninger med at man har informert om hendelsene, den har bare ikke vært så detaljert.

Samtidig som Northug og hans støttespillere har vært aktivt opptatt av omdømmeforsvar, har de bedrevet parallell omdømmebygging ved hjelp av ”storytelling”, omtalt i kapittel 5.3. Gjennom sponsoratet med COOP har Northug fått anledning til å portrettere seg i medlemsbladet til COOP, et samvirke med hele 1.4 millioner medlemmer og potensielle lesere. I doku-såpen ”*Sirkus Northug*” sendt på TV 2, har Petter Northug, hans familie og

støtteapparat hatt anledning til å fremstille og fortelle historien om Northugs eventyrlige suksess. Programmet vant da også Gullruteprisen som beste ”doku-såpe” i 2014, med et seertall på 600.000 personer. Videre er boken ”Northug – en familiehistorie”, foruten å være et ledd i omdømmeforsvarskampen til Northug etter krisen 4. mai 2014 nok en kilde til historiefortelling og omdømmebygging. Via de forskjellige kanaler og medier, har Northug benyttet seg av narrative hjelpemidler og spilt på publikums følelser ved å bruke tragedien for å vekke medlidenhet og romansen for å vekke beundring og håp. Komediegeneren, for å skape følelse av fellesskap og optimisme, opptrer kun sporadisk og synes ikke planmessig brukt. Vi har ikke sett at dramagenren satire har blitt benyttet i Northugs parallelle omdømmebygging. Når imidlertid ”den hele og fulle sannhet” har blitt fortalt i de respektive mediers historier, later det pussig nok til at de mest emosjonelt negative forhold, de med størst potensiale for å skade Northugs omdømme har blitt uteglemt, eller er omtalt på en så kryptisk og svevende måte at de vanskelig kan knyttes til Northug.

Gjennom vår analyse av Petter Northugs bruk av Storytelling som element i sitt omdømmeforsvar, har vi blitt oppmerksomme på forhold som vi ellers ikke ville ha sett. Ved å bruke biografi, selvbiografi og selvbiografiske handlinger/framstillinger, har Northug bygd opp og forsterket etablert identitet og omdømme og derved styrket sin egen troverdighet. Via sin bruk av dramasjangeren har Northug appellert til publikums følelser, fått dem til å identifisere seg med helten (Northug) og heie ham fram til suksess. Og – det at andre står fram og taler hans sak, har en egenverdi i seg selv. Et forsvar vil framstå som mye sterkere dersom det fremsettes av flere, enn om det bare framføres av en enkeltperson. Vi mener derfor at bruken av Storytelling har vært en medvirkende suksessfaktor i et ellers godt og velfungerende omdømmeforsvar.

Petter Northugs omdømme har i perioden etter fyllekjøringen vært utsatt for mange angrep, også i form av humor. Mange av landets profilerte humorister har spilt på hendelsene ved ulike anledninger, blant annet John Brungot i humorprogrammet ”Torsdag kveld i Nydalen” og Kristian Valen i humorprogrammet ”Kanal Valen” på TVNorge. Slike angrep via humor kan gjøre stor skade på omdømme, fordi de fester seg i publikums bevissthet på en helt annen måte enn nyhetsreportasjer og lignende. I tillegg når budskapet ut til alle deler av befolkningen – ikke bare til de sportsinteresserte. Vi har likevel ikke behandlet dette i analysedelen, fordi det ikke har kommet noen respons på disse innslagene. Verken Northug eller noen i hans støtteapparat har kommentert angrepene, og det er sannsynligvis klokt. Det

er vanskelig å forsvare sitt omdømme mot humor, satire og harselas uten å komme negativt ut av det. Man kan bli oppfattet som surmaget og selvhøytidelig, et bilde som lett kan komme til å feste seg. Publikum vil ofte mene at man som offentlig figur må tåle såpass.

Bortsett fra at Northug løy til politiet ved tre anledninger den første dagen og at det også senere har vist seg at han har utelatt opplysninger når han har fortalt sin historie, er det vanskelig å se at omdømmeforsvaret kunne vært håndtert på vesentlig bedre måte. Vår vurdering understøttes av meningsmålinger, som den landsdekkende spørreundersøkelsen VG fikk utført 6. mai ([www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/norge-tror-paa-northug/a/10139916/](http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/norge-tror-paa-northug/a/10139916/)), Sponsor Insights popularitetsmålinger 7. oktober ([www.langrenn.com/northug-naa-oppe-paa-tredjeplass.5589233-1743.html](http://www.langrenn.com/northug-naa-oppe-paa-tredjeplass.5589233-1743.html)) og VGs meningsbarometer 9. oktober ([www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northugs-straaff-50-dager-i-fengsel/a/23312230/](http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northugs-straaff-50-dager-i-fengsel/a/23312230/)). Allerede svært kort tid etter fyllekjøringen var store deler av befolkningen villige til å tilgi Northug det han hadde gjort. Etter domsavsigelsen svarer hele 64 % at de har tilgitt Northug – en klar indikasjon på et svært så effektivt og vellykket omdømmeforsvar.

Petter Northugs sak er fortsatt fersk, dommen er ennå ikke sonet. Selv om vi har konkludert med at hans omdømmeforsvar har vært både vel regissert og gjennomført og det også med godt resultat, vil hans framtidige omdømme være avhengig av kommende hendelser og prestasjoner. Oppnår han seire som får publikum til å glemme det siste årets kjedeligheter, eller vil fyllekjøringen bli det han huskes best for? Vi har tro på at han både som et resultat av vel gjennomført omdømmeforsvar og ”fighter-evner” vil greie å klatre tilbake til toppen av pallen igjen og ved det gjenoppbygge tidligere status. Kanskje vil omdømmekrisen fra den 4. mai 2014 med det etterfølgende forsvar, bli en del av den fremtidige historiefortellingen omkring Northug og derved bidra til å befeste og styrke hans stilling som idrettshelt og forsvarer av den nasjonale ære?

## **6.2 Northug-saken versus Harding-saken**

For å bedre kunne vurdere effekten av omdømmeforsvaret i Northug-saken, lette vi etter andre, lignende saker å sammenligne med. Vi bestemte oss for å se nærmere på saken Harding/Kerrigan fra 1994 (Benoit og Hanczor 1994). Konflikten mellom disse to amerikanske kunstløperne var hovedsaken i sportsnyheter og andre medier både før, under og etter vinter-OL på Lillehammer dette året. En gallupundersøkelse gjennomført i USA 26.

januar 1994 viste at hele 93 % kjente til saken. Den var også mye omtalt i de fleste andre land.

Den 6. januar 1994 ble Nancy Kerrigan angrepet av en ukjent mann under trening. Mannen slo henne hardt med en jernstang like over høyre kne, det benet hun pleide å lande på etter hopp. Dette ble tolket som at noen hadde forsøkt å skade henne for å påvirke utfallet av de olympiske leker. Tonya Harding, Kerrigans rival, ble beskyldt for å stå bak angrepet og hennes tidligere ektemann ble arrestert og senere straffet for å ha betalt en mann for å utføre forbrytelsen ([en.wikipedia.org/wiki/Tonya\\_Harding](https://en.wikipedia.org/wiki/Tonya_Harding)).

Hardings omdømmestatus på dette tidspunktet hadde en del til felles med Northugs før hendelsene i mai 2014. I likhet med Northug skilte hun seg ut i forhold til det generelle bildet av idrettsutøvere og kanskje spesielt i forhold til idrettsutøvere innen hennes egen sportsgren. Kvinnelige kunstløpere ikles ofte gevanter som små prinsesser, hvilket jo også Tonya Harding gjorde i forbindelse med arrangement. Man forventet jo derfor også «eventyrprinsesse-opptreden», så vel i, som utenfor manesjen. Om Tonya Hardings omdømme skulle reflekteres i klesdrakten i forbindelse med opptredener, skulle hun antagelig heller ha vært iført noe punk eller goth-aktig og absolutt ikke vært pyntet. Hun var kjent som sterk, egenrådig, uredd, tøff, unngikk ikke konflikter (skapte dem sågar), gikk sine egne veier uavhengig av hva andre måtte mene og fremsto derfor ulik andre utøvere generelt og kanskje spesielt innen egen sportsgren. Hun var kontroversiell, en «underdog» – altså mye likt vår egen Petter Northug. Hun var imidlertid, som ham, en av de aller beste internasjonalt innen egen sportsgren.

I motsetning til Petter Northug, kom hun imidlertid fra en ressurs svak familie, noe som hadde gitt henne vanskelige oppvekstvilkår. Hennes far var mye syk og var i lange perioder ute av stand til å arbeide. Familien hadde derfor dårlig råd og flyttet mye omkring. Oppveksten var rotløs. I et tv-intervju i programmet "Eye to Eye" med Connie Chung 10. februar 1994 hevdet hun at moren hadde mishandlet henne gjennom hele oppveksten (Benoit og Hanczor 1994).

Harding begynte å gå på skøyter da hun var tre år, trente mye og hardt, og høydepunktet i hennes karriere kom i 1991 da hun vant det amerikanske mesterskapet og kom på 2. plass i VM. Hennes suksess på idrettsarenaen, på tross av vanskelige kår og dårlige forutsetninger, appellerte til det amerikanske folk og bidro til å forsterke hennes popularitet. Hennes image

samstemte godt med de amerikanske idealer - ”the selvmade (wo)man”, som på grunn av egen arbeidsinnsats og ”guts” kommer seg opp og frem i verden.

Det var alltid mye drama rundt Tonya Harding. Hun kom ofte for sent til konkurranser, og fikk ved flere anledninger gå løpet sitt om igjen etter å ha påberopt seg ytre årsaker til feil. Hun var en av de få toppidrettsutøverne som ikke la skjul på at hun røykte, og dette til tross for at hun hadde astma. Sykdommen ga henne likevel mye sympati. Hun byttet ofte trenere, og figurerte til og med i en periode som sin egen trener ([en.wikipedia.org/wiki/Tonya\\_Harding](https://en.wikipedia.org/wiki/Tonya_Harding)). Hun giftet seg allerede som 19-åring, men det stormfulle ekteskapet endte fire år senere. Politiet hadde da ved flere anledninger blitt tilkalt til parets hjem av Harding på grunn av husbråk og vold (ibid). Hun anmeldte ektemannen flere ganger til politiet for voldsutøvelse mot henne, men trakk ved hver anledning senere disse anklagene tilbake (ibid).

Selv om det finnes klare likhetstrekk mellom Tonya Harding og Petter Northugs omdømmestatus før de sentrale hendelsene, er sakene likevel vesensforskjellige. I henhold til Coombs (2012) krisetypologi faller begge hendelsene inn i kategorien «Hendelser som kan unngås», med tilhørende høy grad av ansvar og høy trussel mot omdømme. I Tonya Hardings tilfelle var det imidlertid snakk om forsettlig og overlatt sabotasje mot en konkurrent, endog en nasjonal en. I Northugs tilfelle var det snakk om ubetenksomme og impulsdrevne handlinger uten forsett og plan – og i alle fall ikke plan eller forsett om å skade et annet menneske. Både Hardings og Northugs handlinger kan imidlertid sies å utfordre publikum og interessenters etiske grunnholdninger vedrørende idrettslig adferd og derfor skape berettiget moralsk harme. Northugs handlinger ”uten formål” for ”å komme ingen plass” var derfor ikke «onde» bare, om man vil «dumme». Et annet forhold som påvirket publikums vurdering og oppfatning av hendelsene, er tidsrammen. I Tonya Hardings sak måtte planleggingen av overfallet av Nancy Kerrigan ha foregått over tid og handlingene måtte ha vært koordinert med flere involverte parter. Hun hadde følgelig god tid til å avbryte handlingsforløpet, før overfallet. I hans tilfelle, «skjedde det bare» og definitivt ikke som en følge av dypere kognitive prosesser, snarere som et resultat av fravær av samme. Ovennevnte forhold gjør omdømmetrusselen i Tonya Hardings sak, relativt sett, større enn i Petter Northugs sak.

Tonya Harding ble portrettert som ond, mens Petter Northugs handlinger blir karakterisert, også av han selv, som dumme. I så måte representerer medias omtale og vurdering av Harding etter overfallet en endring av hennes etablerte omdømmestatus, ved at hun tidligere hadde hatt

et image som en sympatisk rebell, mens hun etterpå ble fremstilt som ondsinnet og konspiratorisk. Northug har gjort og gjør provoserende ting, dog innenfor rammen av det samme image som ble portrettert før og etter hendelsene 4. mai.

Imidlertid vil de disponible omdømmeforsvarsstrategiene også være et resultat av sakenes respektive forklaringsfleksibilitet. I Tonya Hardings tilfelle var det vanskelig å produsere håndfaste bevis for at hun hadde bidratt aktivt i planleggingen av overfallet av Nancy Kerrigan. Påstander ble fremsatt og senere avvist, uten at bevis ble fremlagt. Mediadrevet malte imidlertid bildet av Harding som ond og konspiratorisk. Hun greide ikke å fremlegge konkrete og troverdige bevis på at hun var uskyldig. Uklarheter relatert til hva som faktisk hadde skjedd, både før, under og etter overfallet, ga imidlertid Tonya Harding større handlingsrom relatert til forklaringen hun kom med, enn det Northug hadde i etterkant av sin krise 4. mai 2014. I hans tilfelle forelå det absolutte og konkrete bevis på hva som egentlig hadde skjedd, både med tanke på hva som foranlediget kollisjonen, hvem som var aktiv part (sjåfør) og bevis på lovbrudd. Hans sak hadde derfor liten forklaringsfleksibilitet, som igjen gjorde det oppportunt og nødvendig (etter hvert) å fortelle den hele og fulle sannhet, eller som de selv sa det: «*Nå har vi brent alle klærne våre, vi får bare gå ut med alt. Ingen vits i å skjule noe*» (Nyrønning 2014:37).

Den 10. februar 1994 deltok Tonya Harding i TV-programmet "Eye-to-Eye" med Connie Chung for å fortelle sin side av historien og for å forsvare seg mot anklagene. Benoit og Hanczor (1994) foretok en analyse av Tonya Hardings omdømmeforsvar ved denne anledningen og brukte Benoits teorier, de samme som vi har brukt i denne oppgaven. I sin begrunnelse for å studere Harding/Kerrigan-saken skriver de at "*this controversy is significant because it disturbed the social order and violated the ideals of sports*" (Benoit og Hanczor 1994:2).

Benoit og Hanczor (1994) fant at hovedstrategiene Harding benyttet seg av var å Redusere klanderverdigheten (ved underkategoriene Forsterkning og Angripe angriperen), samt Benektelse. Ved en anledning ble også Ansvarsunndragelse i form av Uunngåelighet brukt som omdømmeforsvarsstrategi.

Tonya Harding forsøkte på fem ulike måter å forsterke sitt omdømme i dette intervjuet. Hun fortalte om sin vanskelige oppvekst, og at hun ble verbalt og fysisk mishandlet av sin mor og



senere av sin eksmann (da de var gift). Hun beskrev sitt lange, harde arbeid for å følge drømmen om å konkurrere i de olympiske leker. Hun ga uttrykk for bekymring for Nancy Kerrigan og beklaget angrepet. Harding omfavnet idealer som ble delt av mange i det amerikanske publikum: å få barn og skape et bedre liv for dem, en oppvekstsituasjon som hun altså selv ikke hadde fått oppleve – noe som bidro til å gi henne ytterligere sympati. Og til slutt lovte hun å bidra til Handicap-OL (Benoit og Hanczor 1994).

Harding benyttet gjentatte ganger Benektelse som forsvarsstrategi. Hun benektet alle anklagene om å ha deltatt i angrepet eller planleggingen av det, og benektet også å ha hatt kjennskap til dette før det skjedde. Videre benektet hun å ha opptrådt i strid med de olympiske idealer (ibid).

Hardings fremste anklager var hennes eksmann. På fire ulike tidspunkt i intervjuet Angrep hun sin angriper ved at han ble omtalt på lite flatterende vis. Dette kan ha bidratt til å underminere hans troverdighet og kan derved ha redusert troverdigheten i hans påstander, noe som kan ha gjort skadepotensialet mindre (ibid).

Connie Chung poengterte at Harding hadde løyet da hun første gang ble spurt om sitt kjennskap til angrepet, og spurte hvorfor hun ikke hadde kontaktet myndighetene umiddelbart da hun ble kjent med disse. Harding forklarte dette på to måter: først at alt hadde skjedd så fort, dernest at hun var redd for represalier dersom hun snakket. Hun var redd for at eksmannen kunne komme til å skade henne – underforstått, dette hadde hun opplevd tidligere i sitt samliv med han. Begge disse impliserer at begivenhetene var utenfor hennes kontroll, at hun ikke kunne handle fritt, og faller således inn under kategorien Uunngåelighet (Benoit og Hanczor 1994).

I sin evaluering av Tonya Hardings forsøk på omdømmeforsvar, vurderer Benoit og Hanczor hvorvidt forsvarsstrategiene Harding hadde valgt var velegnede og om hun evnet å bruke disse effektivt i sitt forsvar. Videre vurderte de om hun kunne ha utviklet sitt forsøk på omdømmeforsvar på andre måter som muligens hadde vært mer effektive og de ser på hvordan data fra meningsmålinger samsvarer med deres vurderinger.

Benoit og Hanczor mener at forsvarsstrategiene Forsterkning, Benektelse, Angripe angriperen og Uunngåelighet var passende valg for Hardings omdømmeforsvar, gitt at hun faktisk var

uskyldig i anklagene. Imidlertid mener de at Hardings utvikling og utnyttelse av strategiene var svake. En av årsakene var at bildet Tonya Harding presenterte av seg selv i dette intervjuet, ikke var i samsvar med det inntrykket publikum hadde av henne fra tidligere, dvs som en tøff og selvstendig rebell. Bildet hun tegnet av seg selv i intervjuet var et helt annet; en ydmyk, prøvende og engstelig person som gjorde sitt beste for å imøtekomme forventningene fra sin eksmann og fra sitt publikum. Inntrykket var så dramatisk annerledes, at resultatet ble at strategienes effektivitet ble underminert (Benoit og Hanczor 1994). Hennes selv-iscenesettelse, eller selv-portrettering i intervjuet harmonerte ikke med hennes omdømmestatus før overfallet på Nancy Kerrigan, noe som bidro til at hun ikke fremsto som troverdig. På dette området har imidlertid Northug og hans team vært svært dyktige. Northugs omdømmeforsvar og bildet som har blitt tegnet av ham i denne forbindelse, har vært helt i tråd med hans etablerte omdømme før 4. mai 2014, som en egenrådig, storkjefitet og kontroversiell rebell – om nå enn i en noe mer ydmyk og reflektert utgave. Ikke ved en eneste anledning har han benyttet seg av Smiger (jf. Coombs 2012). Dette ville heller ikke ha vært i overensstemmelse med det bildet publikum hadde av han. Northug er kjent for å si mye og mangt om mange, men få kan vel anklage han for planmessig å opptre innsmigrende eller smiskende. Northugs omdømmeforsvar har ved valg av forsvarsstrategier harmonert med hans tidligere omdømmestatus og i så henseende bidratt til å underbygge og forsterke hans kreditabilitet som angrende synder.

Den andre årsaken til at Benoit og Hanczor (1994) mente forsvarsstrategiene til Harding var ineffektive, var at hele forsvaret var basert på hennes egne ord. Hadde hun vært i stand til å presentere konkrete bevis, eller andre personer hadde stått frem og forsvart henne, bekreftet og derved forsterket hennes egne påstander, hadde det kunnet hjelpe på situasjonen (Benoit og Hanczor 1994). Gjennom Petter Northugs bruk av Storytelling oppnådde han at mange sto fram og snakket hans sak for ham, noe som bidro til å forsterke hans omdømme og troverdighet.

Videre ventet Harding helt til 10. februar 1994 med på presentere sitt omdømmeforsvar (det skjedde først i dette omtalte intervjuet med Connie Chung). Det hadde da gått en måned siden overfallet (6. januar 1994). Benoit og Hanczor (1994:2) sier i den forbindelse følgende:

*“During the 1994 Winter Olympics, the media shamelessly exploited the suspicions that Tonya Harding was involved in the attack on Nancy Kerrigan to fuel conflict and interest in the Games”.*

Ved ikke å igangsette et umiddelbart og konsist omdømmeforsvar på egne vegne ga hun rom for at det etablere seg et mediadrev (jf. Allern og Pollack 2009), som svekket hennes muligheter til å få kontroll over hva som ble sagt, skrevet og spekulert i. Mediadrevet, som nødvendigvis ikke var knyttet nært til forholdet mellom Harding og Kerrigan, snarere til generelle følelser og oppfatninger i befolkningen av de olympiske leker som arena for høybårne etiske verdier om sportslighet, selvoppofrelse og rettferdig konkurranse (Rothenbuhler 1988 i Benoit og Hanczor 1994) ga henne et svært dårlig utgangspunkt for et effektivt omdømmeforsvar. Også her er forskjellen mellom Hardings og Northugs omdømmeforsvar vesentlig. Northug og hans team mobiliserte faktisk allerede på ulykkesdagen og satte på den måten rammene for et strategisk omdømmeforsvar. Ved det kunne han selv få kontroll over hva som ble sagt til hvem og når. Han kom ved det et selvernærende mediadrev i forkjøpet og la derfor et godt grunnlag for eget omdømmeforsvar. Da Harding, ved ikke å iverksette sitt omdømmeforsvar tidligere, hadde latt et selvnærende mediadrev male et bilde av henne som ond og konspiratorisk, ble avstanden mellom det bildet publikum hadde av henne i bevisstheten, hennes tidligere etablerte omdømmestatus og det bildet hun tegnet av seg selv, gjennom sitt omdømmeforsvar som heller ynkelig og svak, ytterligere forsterket og aksentuert. Hennes forklaring bidro til å øke avstanden mellom måten media portretterte henne på og måten hun selv fremstilte seg på. Hennes ”innsalg” av sannheten i intervjuet med Connie Chung ble derfor svært vanskelig og lite troverdig.

Benoit og Hanczor (1994) mener det er lite sannsynlig at majoriteten av publikum ville finne Harding troverdig. Dette begrunner de med at flere andre personer bestred Hardings uttalelser, at hun ga inntrykk av å være mindre troverdig fordi hun ved flere anledninger hadde anmeldt sin eksmann for mishandling - for så å trekke anmeldelsene tilbake, at Harding først hadde benektet all kunnskap om angrepet for deretter å måtte innrømme at hun hadde løyet, og at publikum kan ha fått inntrykk av at det eksisterte bevis som kunne motbevise Hardings utsagn (ibid).

Northug løy også i første omgang. Likevel blir han oppfattet som troverdig, som en oppriktig angrende synder. Forskjellen ligger sannsynligvis i at Northug oppfattes som en som ”la

kortene på bordet” ved raskt å stå frem, beklage og innrømme skyld, mens Harding oppfattes som unnvikende, som om hun fortsatt forsøker å skjule sannheten. Ved henvendelser til publikum har Northug heller aldri blitt tatt i å fortelle usannheter, selv om det vel kan hevdes at han ved flere anledninger beleilig har «glemt» å fortelle og utbrodere alle kjedeligheter knyttet til sakens handlingsforløp. Benoit og Hanczor (1994) mener Harding kunne ha tjent på å benytte seg av forsvarsstrategien Beklagelse og Uttrykt anger. Hun beklaget aldri at hun hadde løyet. Beklagelse har vært Northugs hovedstrategi. Muligens er det slik at vi mennesker av natur ønsker å tilgi, og at det er lettere å tilgi noen som faktisk innrømmer skyld, ber om unnskyldning og virker ærlig, enn noen som bedyrer sin uskyld, mens det virker som om de har noe å skjule?

Harding ventet over en måned før hun presenterte sitt omdømmeforsvar, uten at hun oppga noen grunn for dette. I mellomtiden hadde media fråtset i saken. Hun kunne nok ha tjent på å komme på banen langt tidligere. Slik det nå var, ble publikums ”kunnskap” om saken formet gjennom medieoppslagene uten hennes påvirkning (ibid)). Northug derimot kom med sin pressemelding allerede samme dag hendelsen hadde skjedd, før noen medier hadde omtalt han som ”den skyldige”. Slik fikk han demmet opp for spekulasjoner, og forsterket senere dette ved å innkalle utvalgte medier til pressekonferanse (dagen etter). Dette ga ham en grad av kontroll med mediesituasjonen.

At Hardings omdømmeforsvar var lite effektivt bekreftes ved en meningsmåling datert 24. februar 1994, der bare 20 % av respondentene trodde at Harding ikke visste noe om angrepet på Kerrigan før det ble utført (ibid). Til sammenligning svarte 62 % av respondentene i en undersøkelse foretatt av Infact 6. mai 2014 at de oppfattet Northug som oppriktig i hans beklagelser under pressekonferansen dagen i forveien.

I sin oppsummering av hva som kan bli hentet av lærdom i Tonya Hardings sak, vektlegger Benoit og Hanczor (1994) blant annet følgende to punkter som også er essensielle for vår sammenligning av Hardings og Northugs omdømmeforsvar:

- Det er mulig at det under noen omstendigheter er kontraproduktivt å forsøke å etablere et nytt og annerledes inntrykk av seg selv. Mange blant publikum hadde et bilde av Harding som en tøff, pågående og frittalende dame, kunstløpssportens ”Bad girl”. Dette kolliderte grundig med portrettet tegnet i intervjuet som prøvende, avhengig,

redd og hjelpeløs (ibid). Petter Northug var i motsetning tro mot sitt omdømme som egenrådig «under-dog».

- Dersom man gjør noe galt, er det ofte bedre å innrømme det og uttrykke anger, enn å forsøke å lyve om det. Sannheten kommer ofte ut, hvilket gjør den anklagede dobbelt skyldig – både i å ha utført den klanderverdige handlingen og ved det å lyve om det. At Northug kom på banen og bekjente og beklaget sine handlinger (selv om det på senere tidspunkt viste seg at han hadde utelatt informasjon) har sannsynligvis vært det aller mest avgjørende for hvordan han senere har blitt tatt i mot og oppfattet av publikum.

I sammenligningen av sakene, mener vi at det også klart fremstår som gunstig å komme i en posisjon hvor man kan fremme sitt omdømmeforsvar tidlig og ved det komme et mediadrev i forkjøpet. Om media og presse over tid fritt har fått ”male fanden på veggen”, kan dette bidra til å skape større avstand mellom oppfattet image og det image man tegner av seg selv gjennom sitt omdømmeforsvar – dette selv om man altså ved sitt forsvar fremstår som tro mot det image man hadde før omdømmetrusselen oppsto.

Harding unngikk videre rettsforfølgelse ved at hun i mars 2014 erkjente seg skyldig i medvirkning, ved at hun unnlot å melde fra til politiet da hun i etterkant av angrepet ble gjort kjent med hvem de skyldige var. Hun ble idømt tre års prøvetid, 500 timers samfunnsstraff, og en bot på 160.000 dollar. Senere fratok det amerikanske kunstløpforbundet henne seieren i det amerikanske mesterskapet i 1994, og hun ble utestengt på livstid fra å delta i forbundets arrangementer både som deltaker og trener ([en.wikipedia.org/wiki/Tonya\\_Harding](http://en.wikipedia.org/wiki/Tonya_Harding)).

### **6.3 Videre forskning**

Det er en del forhold vi har blitt oppmerksomme på i løpet av våre arbeider med denne oppgaven og som vi tror det kan være verd å forske videre på. Vi har tenkt en del på om toppidrettsutøvere står i en særstilling når det gjelder omdømme, omdømmeforsvar og mulighet for å få tilgivelse for sine handlinger. Gjelder det spesielle regler og kriteriesett for å få tilgivelse for idrettshelter, eller er de av mer generell karakter? Petter Northug har i store deler av sin idrettskarriere framstått som egenrådig, kontroversiell og innimellom som litt av en drittsekk. Til tross for dette har han blitt elsket av media, så vel som av publikum, i hvert fall når han har vunnet. Er det slik at publikum tilgir sine helter hva som helst, dersom de

bare ”vinner gullmedaljer”? ”Helliger målet” – og resultatet alt? Ville det amerikanske publikum ha tilgitt Tonya Harding angrepet på Nancy Kerrigan, dersom hun hadde fått lov til å fortsette å konkurrere og eventuelt vunnet gull i neste Verdensmesterskap? Benoit og Hanczor (1994) uttalte at Harding-saken var betydningsfull fordi den utfordret den sosiale struktur og orden og bidro til å undergrave publikums oppfattning av de sportslige idealer. Dette har den til felles med Northug-saken, som jo også i stor grad utfordret publikums oppfatninger om etiske og moralske normer vedrørende idrettshelters handlingsrom. Northugs handlinger var i strid med våre predefinerte normer – vi lot oss sjokkerte over det han hadde gjort. Likevel, allerede meget kort tid etter krisen, synes majoriteten av det norske folk, enten de nå var sportsinteresserte eller ikke, å ha tilgitt Northug det han gjorde. Er dette i tilfelle et særskilt forhold som bare gjelder for toppidrettsutøvere, eller er det forhold av mer allmenngyldig karakter som det er mulig å trekke lærdom av for bruk i generell teori vedrørende omdømmeforsvar (analytisk generalisering)?

Vi tror også det kan være grunnlag for å forske mer på tidligere omdømmes betydning for mulighetene til tilgivelse fra publikum for kritiske hendelser/handlinger. Vi har undret oss over om Northug, med sitt bøllete og opprørske image, har hatt bedre forutsetninger for å oppnå tilgivelse for fyllekjøringen enn han ville ha hatt dersom han tidligere alltid hadde vært ”den snilleste gutten i klassen”. Coombs (2012) skriver at krisehistorikk og tidligere omdømme har betydning for i hvilken grad man tillegges ansvar for det som har skjedd av publikum, for hvor stor omdømmetrusselen i situasjonen vil bli og at et tidligere godt omdømme kan medføre at skadene i krisesituasjonen blir mindre enn dersom man har et dårlig omdømme. Vi skal ikke heve oss opp til å trekke Coombs’ teorier i tvil, men tror likevel det kan være mulig å beskrive grunnleggende suksesskriterier for et vellykket omdømmeforsvar nærmere og mer presist. Coombs og Holladay (1996) skriver da også at de organisasjoner som framstår som mest legitime, er de som best klarer å leve opp til sine interessenters forventninger. Vi mener at dette kanskje kan utvides til også å gjelde oppbygning, struktur og gjennomføring av omdømmeforsvar på en slik måte at dette sammenfaller med tidligere etablert omdømmestatus for idrettshelter, politikere og andre offentlige personer, så vel som for organisasjoner.

Som vi omtalte i kapittel 6.2, så vi at Tonya Harding ikke lyktes i sitt omdømmeforsvar. Benoit og Hanczor (1994) påpekte at hun i sitt omdømmeforsvar portretterte et annet image enn det hun hadde før angrepet på Nancy Kerrigan og mente at dette var med på å svekke

hennes vitnesbyrd og forsvar, da det bidro til å svekke hennes troverdighet. Northug har i sitt omdømmeforsvar vært tro mot den omdømmestatus han hadde før fyllekjøringen i mai 2014 og har ved det bidratt til å underbygge og forsterke egen troverdighet. Ett annet sentralt forhold i denne forbindelse er tidsfaktoren. Northug kom på banen med sitt omdømmeforsvar nesten umiddelbart (det må i den forbindelse sies at hans støtteapparat/ manager i så henseende har gjort en usedvanlig god jobb) og fikk på den måten føring (om ikke kontroll) med medias oppmerksomhet, fokus og dekning av hendelsene. Harding derimot lot det gå lang tid før hun presenterte noe forsvar av sin sak og lot det derfor etablere seg et selvnærende mediadrev. Fra tidligere hadde hun et omdømme som sportens fritt-talende rebell og opportunist. Mediadrevet tegnet imidlertid et bilde av henne som direkte ond og konspiratorisk, altså et image som var vesentlig dårligere enn det hun hadde fra tidligere. Da hun heller ikke var tro mot sin tidligere omdømmestatus, men gjennom omdømmeforsvaret portretterte seg som svak, viljeløs og som offer for hendelser hun ikke hadde kontroll over, bidro hun til å gjøre avstanden mellom medias malte bilde av henne (ond og konspiratorisk) og selvportrettert image (uskyldig offer) enda større. Vi tror det kan utledes kunnskap innen omdømmeforsvar som kan anvendes ved generell overførbarhet (jf. Thagaard 2013) dersom man forsker videre på betydningen av å være tidlig ute med sitt forsvar (komme media i forkjøpet) vel og merke dersom saken er så interessant at det vil kunne oppstå et mediadrev (i motsatt fall kan saken gjerne ties i hjel), så vel som at man gjennomfører et omdømmeforsvar som er i tråd med tidligere omdømmestatus og publikums etablerte forventning. Vi har muligens lettere for å tilgi handlinger, når vår oppfattelse av de gitte forklaringer og unnskyldninger stemmer overens med våre predefinerte katalogiseringer og mentale bilder.

## Litteraturliste

Allern, S. og Pollack, E (2009): ”*Skandalens markeds plass*”. Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørk AS. Bergen

Benoit, W. L. (1997): “*Hugh Grant’s image restoration discourse: An actor apologizes*”. *Communication Quarterly*. Vol 45, side 251 – 267.

Benoit, W.L. og Hanczor, R.S. (1994): “*The Tonya Harding controversy, An analysis of image restoration strategies*”. *Communication Quarterly*. Vol 42.

Brønn, P. S. og Ihlen, Ø. (2009): ”*Åpen eller innadvendt. Omdømmebygging for organisasjoner*”. Gyldendal Norsk Forlag AS, Oslo.

Castells, M (2004): ”*The Power of Identity*”. London: Blackwell Publishing, 2 utg.

Coombs, T.W. (1998): “*An Analytic Framework for Crisis Situations: Better Responses From a Better Understanding of the Situation*”. *Journal Of Public Relations Reserch*. Lawrence Erlbaum Assosiations. Inc

Coombs, T.W. (2012): “*Ongoing Crisis Communication – planning, managing and responding*”. Sage Publications Inc

Coombs, T.W. og Holladay, S.J. (1996): “*Communication and Attributions in a crises: An Experiment Study in Crisis Communication*”. *Journal of Public Relations Research*. Lawrence Erlbaum Assosiations. Inc

Czarniawska, B (1997): “*Narrating the organization : dramas of institutional identity*”. Chicago: University og Chicago Press.

Czarniawska-Joerges, B (1994): “*Narratives of individual and organizational identities*” i S. A. Deetz (red): *Communication Yearbook* 193 – 221 Newbury Park: Sage



- Dahlèn, P. (2008): "*Sport och medier. En introduksjon*". IJ-Forlaget. Kristiansand
- Fombrun, C. J. og van Riel, C. B. M. (2003): "*Fame and Fortune. How successful companies build winning reputations*". FT Prentice Hall Books, USA
- Grønmo, S. (2004): "*Samfunnsvitenskapelige metoder*". Fagbokforlaget, Bergen.
- Heath, R. L & Coombs, W.T (2006): "*Today's Public Relations. An Introduction*". Thousand Oakes.: Sage Publications.
- Ibrahimovic, Z (2011): "*Jeg er Zlatan*". Forlaget Font, Oslo.
- Johansen. W og Frandsen F (2007): "*Krisekommunikasjon. Når virksomhedens image om omdømme er truet*". Forlaget Samfundslitteratur. Fredriksborg, Danmark.
- Johansen, W. og Frandsen, F. (2010): "*Krisekommunikation*". SLforlagene, Danmark
- Kvåle, G og Wæraas, A (2006): "*Organisasjon og identitet*". Det Norske Samlaget, Seksjon høgare utdanning, Oslo
- Moldenæs. T (2006): "*I sitt bilde? Identitet og identitetskonstruksjon i lokalsamfunn*". Trondheim: Tapir akademisk forlag.
- Nyrønning, S.M (2014): "*Northug - en familiehistorie*". Aschehoug & Co, Oslo
- Rothenbuhler, E. W. (1988): "*The living room celebration of the Olympic Games*". Journal of Communication, 38, 61-81.
- Røvik, K. A. (2007): "*Trender og translasjoner - Ideer som former det 21. århundres organisasjon*". Universitetsforlaget, Oslo
- Sandemose, A (1933): "*En flyktning krysser sitt spor*" H. Aschehoug & Co (W.Nygaard) AS i utgave av 1962, Norbok AS, Oslo

Skog, O.J. (2013): ”Å forklare sosiale fenomener. En regresjonsbasert tilnærming”. Gyldendal Akademisk, Oslo

Thagaard, T. (2013): ”Systematikk og innlevelse. En innføring i kvalitativ metode”. Fagbokforlaget, Bergen

**Masteroppgaver:**

Endresen, G. (2012): ”Er angrep det beste forsvar? En studie av Valla-saken”.

Masteroppgave i personalledelse, Universitetet i Nordland

Fagervik, A. K. og Granli, V. (2013): ”Svin i Storfedrakt. En studie av Narvikbedriften Kuraas sitt omdømmeforsvar i svinekjøtskandalen 2013”. Masteroppgave i personalledelse, Universitetet i Nordland

Karlsen, B.K. og Laurtsen, S.J. (2013): ”I sentrum av en storm? En analyse av et sykehus’ omdømmeforsvar”. Masteroppgave i personalledelse, Universitetet i Nordland

**Diverse kilder:**

Coop medlemsblad nr. 8 2014

[Finn.no](#)

[http://0.vgc.no/pdf/Northug\\_tiltale.pdf](http://0.vgc.no/pdf/Northug_tiltale.pdf)

[http://en.wikipedia.org/wiki/Tonya\\_Harding](http://en.wikipedia.org/wiki/Tonya_Harding)

<http://hegnar.no/okonomi/artikkel521411.ece>

<http://idrettsforum.org/articles/eid/eid100901.html>

<http://kampanje.com/markedsforing/oktober/mange-vil-sponse-northug/>

[http://m.db.no/2014/09/16/sport/ski/langrenn/petter\\_northug/35083920/](http://m.db.no/2014/09/16/sport/ski/langrenn/petter_northug/35083920/)

[http://m.db.no/2014/09/20/sport/ski/langrenn/petter\\_northug/35357270](http://m.db.no/2014/09/20/sport/ski/langrenn/petter_northug/35357270)

<http://no.wikipedia.org/wiki/Biografi>

[http://no.wikiquote.org/wiki/Petter\\_Northug](http://no.wikiquote.org/wiki/Petter_Northug)

[http://static.vg.no/uploaded/vgdesk/filer/2014/northug\\_dommen.pdf](http://static.vg.no/uploaded/vgdesk/filer/2014/northug_dommen.pdf)

<http://sumo.tv2.no/programmer/underholdning/sirkus-northug/sirkus-northug-dokumentarer/>

<http://sumo.tv2.no/programmer/underholdning/sirkus-northug/sirkus-northug-nedturen/>

<http://www.abcnyheter.no/nyheter/sport/2011/11/21/petter-northug-nar-skal-du-bli-voksen>

<http://www.abcnyheter.no/nyheter/sport/2014/11/03/211063/svensk-lettelse-etter-northug-ja>

<http://www.abcnyheter.no/sport/vancouver-ol/100221/northug-blir-refset>

<http://www.adressa.no/100Sport/langrenn/article489828.snd>

<http://www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10136532.ece>

<http://www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece>

[http://www.aftenbladet.no/100Sport/fotball/landslaget/Audi-vraker-Northug\\_-men-Coop-fortsetter-samarbeidet-456216\\_1.snd](http://www.aftenbladet.no/100Sport/fotball/landslaget/Audi-vraker-Northug_-men-Coop-fortsetter-samarbeidet-456216_1.snd)

[http://www.aftenposten.no/100Sport/meninger/kommentarer/Summen-av-Northugs-feiltrinner-odeleggende-462646\\_1.snd](http://www.aftenposten.no/100Sport/meninger/kommentarer/Summen-av-Northugs-feiltrinner-odeleggende-462646_1.snd)

[http://www.dagbladet.no/2010/02/09/sport/ski/langrenn/ol\\_i\\_vancouver/10311437/](http://www.dagbladet.no/2010/02/09/sport/ski/langrenn/ol_i_vancouver/10311437/)

[http://www.dagbladet.no/2014/11/28/sport/ski/langrenn/petter\\_northug/eirik\\_myhr\\_nossum/36478829/](http://www.dagbladet.no/2014/11/28/sport/ski/langrenn/petter_northug/eirik_myhr_nossum/36478829/)

<http://www.dn.no/dnaktiv/2014/06/27/0801/Petter-Northug/pappa-northug-og-langas-ferdige-i-nye-hoyder>

<http://www.dn.no/etterBors/2014/08/13/1635/audi-dropper-northug-coop-tar-ham-inn-i-varmen>

[http://www.dagbladet.no/2014/10/09/sport/vintersport/ski/petter\\_northug/langrenn/35661970/](http://www.dagbladet.no/2014/10/09/sport/vintersport/ski/petter_northug/langrenn/35661970/)

<http://www.dn.no/nyheter/2014/09/24/0748/presser-northug-til--bryte-med-coop>

<http://www.dn.no/nyheter/naringsliv/2014/06/10/Northugsaken/northug-m-betale-for-ulykkesbilen>

<http://www.dn.no/talent/2014/05/16/northug-bytter-ut-hele-sttteapparatet>

<http://www.dn.no/nyheter/politikkSamfunn/2014/05/07/Coop/northug-og-coop-mtes-fredag>

<http://www.dn.no/talent/2014/05/16/northug-bytter-ut-hele-sttteapparatet>

<http://www.gd.no/kultur/article5185529.ece>

[http://www.globusmedia.no/html/globus\\_prosjekter.php?id=9](http://www.globusmedia.no/html/globus_prosjekter.php?id=9)

[http://www.kjendis.no/2014/10/01/kjendis/kristian\\_valen/tv\\_og\\_medier/tvnorge/humor/35533402/](http://www.kjendis.no/2014/10/01/kjendis/kristian_valen/tv_og_medier/tvnorge/humor/35533402/)

<http://www.kriminalomsorgen.no/fotlenke-elektronisk-kontroll.237889.no.html>

<http://www.langrenn.com/northug-naa-oppe-paa-tredjeplass.5589233-1743.html>

<http://www.nettavisen.no/sport/2765374.html>

<http://www.nettavisen.no/sport/vintersport/northug-gar-vm-i-falun/8504701.html>

<http://www.nettavisen.no/sport/vintersport/northug-tiltalt-for-a-ha-etterlatt-sin-skadde-kamerat/8486801.html>

<http://www.nordlys.no/nyheter/article7587469.ece>

<http://www.northug.no/blogg/>

<http://www.northug.no/om-petter/>

[http://www.nrk.no/video/pressekonferansen\\_med\\_petter\\_northug/CD812B7D731155E6/](http://www.nrk.no/video/pressekonferansen_med_petter_northug/CD812B7D731155E6/)

<http://www.northug.no/produktkategori/t-skjorter/>

<http://www.purehelp.no/company/details/northugas/997701933>

<http://www.purehelp.no/company/details/petternorthugholdingas/997602692>

<http://www.purehelp.no/company/details/rykketeiendomas/991664254>

<http://www.purehelp.no/company/details/rykketgaardas/991950915>

<http://www.side3.no/3383339.html>

<http://www.skiforbundet.no/langrenn/nyhetsarkiv/northug-og-landslaget/>

<http://www.smp.no/100Sport/langrenn/article467162.snd>

<http://www.tv2.no/2014/10/06/sport/langrenn/6093688>

<http://www.tv2.no/2014/05/15/sport/vintersport/northug-promille/5599271>

<http://www.tv2.no/a/5318450#.VJWgYrCcBg>

<http://www.tv2.no/a/6000542>

<http://www.tv2.no/v/812059>

<http://www.vg.no/nyheter/innenriks/idrettshelse/coop-sjefen-om-northug-intervju-veldig-tillitvekkende-av-ham/a/10139827/>

<http://www.vg.no/sport/langrenn/langrenn/knusede-overlegen-igjen/a/555154/>

<http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/hele-northugs-pressemelding/a/10139721/>

<http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/her-ser-du-northug-stridens-kjerne/a/23327750/>

<http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/ingen-respekt-for-det-han-gjorde/a/23296711/>

<http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/mener-sirkus-northug-regissoeren-har-blitt-lurt-av-northug/a/23297912/>

<http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/naa-maa-northug-prestere-for-aa-faa-full-loenn/a/23273716/>

<http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northug-faar-saerbehandling/a/23327596/>

<http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northug-har-skvaeret-opp-med-kompisen/a/23312456/>

<http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/norge-tror-paa-northug/a/10139916/>

<http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northug-saksoekt-av-nye-hoeyder/a/23301197/>

<http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northugs-promille-resultat-er-klart/a/10123112/>

<http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northug-signerte-avtale-med-coop/a/10116641/>

<http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northugs-straaff-50-dager-i-fengsel/a/23312230/>

<http://www.vgtv.no/#!/video/101898/her-faar-petter-northug-dommen>

<http://www.vgtv.no/#!/video/101904/northug-dette-vil-prege-meg-til-all-tid>

<http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/petter-northug-jeg-skal-til-falun/a/23307927/>

<http://www.vg.no/sport/ol-2010/hellner-knakk-northugs-stav-ikke-meningen/a/593498/>

<http://www.vg.no/sport/petter-northug/advokater-om-northug-saken-en-meget-mild-dom/a/23312384/>

<http://www.vg.no/sport/ol-2010/pr-eksperter-northug-oppfoerer-seg-som-en-sutre-tenaaring/a/593532/>

<http://www.vg.no/sport/solberg-regjeringen/erna-om-petter-northug-finner-ingen-unnskyldninger/a/10139761/>

<https://sumo.tv2.no/programmer/underholdning/sirkus-northug/>

## Vedlegg 1

Tidslinje, hendelsesforløp med merknader



## Tidslinje - Hendelsesforløp


For masteroppgave HRM HR3105 - Omdømmeforsvar Petter Northug

Marianne Kristine Hansen

Kurt Setsaa Høgetveit

Bilder/dager med handlinger som tas med i kapittel 4 "Presentasjon av Case"

Punkter som analyseres i kapittel 5 "Analyse - Petter Northugs omdømmeforsvar"

Dato	Ref.	Hendelse	Tilknytter informasjon	Kilde
14.2.10	0	Slik var Northug som barn		
	1	Dokumentar på VGTV om hvordan PN's oppvekst var - 14 minutter	intervju med foreldre, kjæreste, trenere mv	<a href="http://www.vg.no/sport/langrenn/ol-2010/slik-var-petter-som-barn/a/584074/">http://www.vg.no/sport/langrenn/ol-2010/slik-var-petter-som-barn/a/584074/</a>
05.05.14	0	Fyllekjøring og kollisjon - Dag 1		
	1	Petter Northug (PN) på fest i Trondheim med venner på utestedet Studio 26.	Er på utestedet frem til stengt. Går så hjem til egen bolig i Byåsen.	<a href="http://www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece">www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece</a>
	2	PN fortsetter festen hjemme hos seg selv fom 4 tiden.	Under nachspillet på Byåsen bestemmer PN og en venn seg for å ta seg en kjøretur.	<a href="http://www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece">www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece</a>
	3	PN med 1 passasjer kjører sin Audi A7 fra bostedsadressen i alkoholpåvirket tilstand.	Audi A7 Sportsback diesel med 210 hk (ref Markedssjef Marius Tegneby v/Audi Norge)	<a href="http://www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece">www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece</a>
	4	PN kjører opp langs Odd Husbys veg. Politiet har i ettertid beregnet hastigheten til 83 km/t.	Kl er nå 05.35. Fartsgrensen på stedet er 40 km/t.	<a href="http://www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece">www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece</a>
	5	PN mister kontrollen over bilen før rundkjøringen i Odd Husbys veg.	Bilen treffer midtrabatten og gjør et om lag 16 m langt hopp.	<a href="http://www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece">www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece</a>
	6	I sentrum av midtrabatten "flyr" PN's Audi på en lysmast og knekker denne.	Lysmasten knekkes 38 cm over bakken.	<a href="http://www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece">www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece</a>
	7	Bilen kolliderer i autovernet i General Bangs veg på tur ut av (over) rundkjøringen.	Autovernet skyves omtrent 2,2 meter ut fra profilinjen og deformeres.	<a href="http://www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece">www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece</a>
	8	Bilen blir stående med høyre side inn mot autovernet og passasjerdør sperrer.	Passasjer har flere mindre blødende sårskader, hjernerystelse og brudd i skulder.	<a href="http://www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece">www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece</a>
	9	PN og passasjer diskuterer hva de skal gjøre og PN får beskjed om å stikke av.	PN løper hjem til boligen i Byåsen hvor gjester nå sover.	Nyrønning SN (2014): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	10	Kort tid etter ulykken (05.35) får politiet beskjed om ulykken.	Politiet er hurtig på ulykkesstedet bla med kamerateam (tilfeldigvis) og hunder.	Nyrønning SN (2014, s10 og s13): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	11	PN blir sporet opp av hunder og pågripes i sin bolig på Byåsen kl 06.35.		<a href="http://www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece">www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece</a>
		Bilde av kjøreturen. Grafikk ved Sondre Nilsen for VG 08.10.14 Bilde tas med i teksten da det gir en god visuell presentasjon av "kjøreturen" og flukten.		<a href="http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/tiltalen-her-broet-northug-loven-seks-ganger/a/23311231/">http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/tiltalen-her-broet-northug-loven-seks-ganger/a/23311231/</a>
	12	Ved pågripelsen kl 06.35 forteller PN at han var passasjer og at venn var fører av bilen.	Falsk forklaring 1'ste gang.	<a href="http://www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece">www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece</a>
	13	PN og passasjer transporteres til St Olavs Hospital. Mistanke om promillekjøring.	Kontroll av skader, undersøkelser.	Nyrønning SN (2014, s10): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	14	Etter utsjekk fra sykehuset transporteres PN til politihuset i Trondheim kl 07.30 - 08.00.	Under transport forklarer PN på nytt at han var passasjer i bilen. Falsk forklaring 2'dre gang.	Nyrønning SN (2014, s10): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	15	Etter transport til politihuset plasseres PN i arrest.	Passasjer blir på sykehuset for videre utredning og kontroll inntil videre.	<a href="http://www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece">www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece</a>
	16	Manager Are Sørum Langås vekkes av sms melding. Tekst lyder "Krise" - kl 07.30	ASL står opp, slår på pc'en og ser bilder av PN's kolliderte Audi i autovernet	Nyrønning SN (2014, s18): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	17	ALS kjører til PN's bolig.	ASL ringer John Northug, far av PN, og informerer om at PN's bil er innblandet i ulykke.	Nyrønning SN (2014, s18): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	18	ASL kjører fra AL's bolig til Sentrum Politistasjonen i Trondheim.		
	19	ASL presenterer seg på politistasjonen som PN's manager.	Får ikke treffe eller snakke med PN da han er satt på gjattcelle.	Nyrønning SN (2014, s18): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	20	Politiet tilbyr ASL et venterom ved siden av resepsjonen.	ASL arbeider, telefonerer, kontakter sponsorer, samarbeidspartnere og PN's advokat. Sponsorer som kontaktes: Audi Norge, Vi Menn, Redbull, Coop, Swix, Eiendomsmegler 1, online pokerspillselskap (?) osv Samarbeidspartnere: ? PN's advokat: Ragnar Brodtkorb (RB)	Nyrønning SN (2014, s18): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	21	ASL kontaktes hyppig av media som har fanget interesse for saken	ASL besvarer bare henvendelser fra en redaksjon (Adresseavisen?)	Nyrønning SN (2014, s18): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	22	ASL orienterer John Northug om den løpende utviklingen fra politihuset.	John Northug opplyser at pressehelikopter kretser over huset deres i Framverran	Nyrønning SN (2014, s19): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	23	ASL ber John om å undersøke mulig hemmelig skjul for PN.	John's venn Ragnar Berg låner ut sin hytte i Åre til John Northug og familien (PN)	Nyrønning SN (2014, s16 og 22): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	24	Advokat RB ankommer Sentrum Politistasjon og møter PN.		Nyrønning SN (2014, s19): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	25	PN's venn tas med til avhør på politistasjonen kl 10.30 etter PN's forklaringer.	PN's venn avhørt som siktet i saken. Påtar seg ikke skylden i avhørene.	<a href="http://m.db.no/2014/09/20/sport/ski/langrenn/petter_northug/35357270">http://m.db.no/2014/09/20/sport/ski/langrenn/petter_northug/35357270</a>
	26	Politiet avhører PN på nytt kl 11.15 med advokat tilstede.	Detaljert forklaring. PN gjentar forklaringer fra tidligere. Hevder at han var passasjer i bilen og at det var vennen som kjørte. Resultatet at dette er at det tas ut tiltale mot vennen og at vennen avhøres som mistenkt to ganger. Det tas blodprøve av vennen. Falsk forklaring 3'dje gang.	<a href="http://www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece">www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece</a> Nyrønning SN (2014, s19): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	27	PN hviler og sover etter avhør kl 11.15	Samtaler med PN og advokat før nytt avhør.	
	28	Politiet avhører PN på nytt kl 18.15 med advokat tilstede.	PN tilstår å ha kjørt bilen og bekrefter samtidig at vennen var passasjer. PN tilstår	<a href="http://www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece">www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10211405.ece</a>
	29	PN slipper ut av arresten. ASL og RB forlater politistasjonen sammen.	PN transporteres diskret ut av politistasjonen bakvegen skjult for pressen.	Nyrønning SN (2014, s19): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	30	ASL kjører RB til hans bil. ASL kjører hjem og pakker klær for en uke.	RB kjører til avtalt sted for å overta PN fra politiet.	Nyrønning SN (2014, s20): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	31	RB kjører PN til Hell Stasjon hvor de venter på ASL	ASL overtar PN på Hell stasjon og kjører videre gjennom Meråker og Storlien til Åre.	Nyrønning SN (2014, s21): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	32	Nye Høyder AS (?) utarbeider og formulerer utkast til pressemelding	Pressemelding nr 1 etter hendelsen utarbeides mens PN og ASL er underveis til Åre.	Nyrønning SN (2014, s28/29): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	33	Nye Høyder AS (PN's managementselskap) slipper pressemelding for PN like før kl 21.00 Kunngjort pressemelding kl 21.02 fra forskjellige media worldwide bla i New Zealand og i The Washington Post i USA mv (Nyrønning s16)	"Jeg vil på det dybeste beklage det som har skjedd. Jeg er svært ulykkelig nå, og veldig skuffet over det jeg har gjort. Samtidig er jeg glad for at min dårlige dømmekraft ikke fikk enda større konsekvenser" Komplett pressemelding i VG Vurdering av omdømmekspert Jarle Åbøe i VG artikkel	<a href="http://www.nrk.no/sport/northug-bekrefter-ulykke-1.11698869">http://www.nrk.no/sport/northug-bekrefter-ulykke-1.11698869</a> <a href="http://www.dagbladet.no/2014/05/04/sport/northug/audi/petter_northug/northug_fyllekjoring/33117302/">http://www.dagbladet.no/2014/05/04/sport/northug/audi/petter_northug/northug_fyllekjoring/33117302/</a> <a href="http://www.abcnheter.no/nyheter/2014/05/04/northug-krasi-kan-ende-med-fengsel-i-ett-ar">http://www.abcnheter.no/nyheter/2014/05/04/northug-krasi-kan-ende-med-fengsel-i-ett-ar</a> <a href="http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/nye-northugs-pressemelding/a/10139721/">http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/nye-northugs-pressemelding/a/10139721/</a> <a href="http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/omdoem-meekspert-northug-sliter-naa/a/10139719/">http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/omdoem-meekspert-northug-sliter-naa/a/10139719/</a>
	34	John Northug og May Iren Northug ankommer hytten i Åre	Sammen med kriserådgiver (engasjert av "Nye Høyder AS" ?)	Nyrønning SN (2014, s27): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	35	PN og ASL ankommer hytten i Åre. PN trist og fortvilt under turen (gråter).	PN treffer sine foreldre og er sterkt preget av det som har skjedd.	Nyrønning SN (2014, s27): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo

## Tidslinje - Hendelsesforløp

For masteroppgave HRM HR3105 - Omdømmeforsvar Petter Northug

Marianne Kristine Hansen

Kurt Setsaa Høgetveit

Datoer/dager med merkeiser som les med i kapittel 4 "Presentasjon av Case"  
 Punkter som analyseres i kapittel 5 "Analyse - Petter Northugs omdømmeforsvar"

Dato	Ref	Hendelse	Tilknyttet informasjon	Kilde
			John Northug uttaler: "I løpet av kvelden snakket vi ikke om fyllekjøringen, men fikk sagt at å flykte ville gjøre han til en jagen mann for resten av livet. Han måtte stå til ansvar for det han hadde gjort. Kriserådgiveren framholdt at jo før Petter ovenfor det norske folk beklaget det som hadde skjedd, uttrykte anger og fremholdt at han ville ta sin rettmessige straff, desto lettere ville det bli å få tilgivelse"	
	36	5 personer tilbringer kvelden og natt til mandag på hytta i Åre	John Northug, May Irene Northug, Petter Northug, Are S Lyngås og kriserådgiveren Kriserådgiveren forbereder PN på nødvendigheten av å forklare seg for den norske offentligheten, i hvert fall innen fem dager. "Kriserådgivere påpeker behovet for å ha mest mulig kontroll over formidlingssituasjonen som et alfa og omega når den anbefalte og mye brukte øvelsen å legge seg flat for å få tilgivelse skal utføres og det er denne krevende prestasjonen som nå står for tur for RB kjører til avtalt sted for å overta PN fra politiet.	Nyrønning SN (2014, s17): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo  Nyrønning SN (2014, s30): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	37	I løpet av dagen kontakter media sponsorene Vi Menn, Red Bull og Eiendomsmegler-1 Midt Norge.	Vi Menn, Red Bull og Eiendomsmegler-1 Midt Norge signaliserer at de vil fortsette sponsorsamarbeidet med PN Audi Norge og Coop gir ingen tilbakemeldinger eller svar.	<a href="http://www.vg.no/nyheter/innenriks/idrettshelse/coop-sjefen-om-northug-intervju-veldig-tillitvekkende-av-ham/a/10139827/">http://www.vg.no/nyheter/innenriks/idrettshelse/coop-sjefen-om-northug-intervju-veldig-tillitvekkende-av-ham/a/10139827/</a>
05.05.14	0	Alle på hytta i Åre står opp etter en urolig natt - Dag 2		
	1	Søndags formiddag ber PN kriserådgiveren om å "finne seg et annet sted å bo"	Kan dette tyde på gnisninger mellom kriserådgiver og PN?	Nyrønning SN (2014, s30): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	2	Kriserådgiveren blir med PN og ASL i den videre planleggingen av håndtering av krisen.	Pressemelding forberedes. Strategier diskuteres. Må få kontroll med situasjonen! Sponsorer etterspør grundig redegjørelse som forutsetning for videre samarbeid. "Allerede mandag formiddag bestemmer Petter Northug seg for at han vil hoppe i det samme kveld" (dvs avgj pressemelding/stille til intervju på utvalgte media)	Nyrønning SN (2014, s31): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	3	John Northug og May Iren Northug føler at PN har kontroll og beslutter å dra hjem.	PN og ASL er etter dette alene på hyggen i Åre.	Nyrønning SN (2014, s30/31): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	4	Det besluttes at PN skal avholde en pressekonferanse.	De beslutter å invitere følgende redaksjoner til pressekonferanse på Storlien: Adresseavisen (som er en del av Aftenposten-nettverket) VG og TV2 "Adresseavisen og VG må akseptere sperrefrist som ikke lar dem offentliggjøre intervju før etter at TV2 har fått forhåndsannonisert intervjuet med PN i forkant av den viktigste nyhetssendingen samme kveld"	Nyrønning SN (2014, s32): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	5	PN og ASL drar fra Åre til Storlien for å forberede og avholde pressekonferanse.	PN forberedes på hvilke spørsmål pressen kan komme til å stille. Han forberedes på hvordan han bør svare på ulike vinklinger av spørsmål. "Han vet utmerket godt at det at det meste står på spill, både omdømmet hans hos det norske folk og det økonomiske fundamentet for en videre idrettslig karriere. Pusten fra sponsorene kjenner han i nakken"	Nyrønning SN (2014, s33): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	6	Inviterte media møter på Storlien.	VGTV stiller i tillegg til VG, men får ikke gjøre opptak.	Nyrønning SN (2014, s32): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	7	"PN møter pressen og forteller den samme historien til alle tre medier"	Det avholdes tre pressekonferanser. Adresseavisen først, så VG og til slutt TV2 ASL og kriserådgiver er tilstede sammen med PN på alle pressekonferansene.	Nyrønning SN (2014, s34): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	8	TV2's intervju med PN mandag den 05.05.14 kl 21.00	"...ikke noe formål med turen, vi skulle ingen plass..." Siri N Avlesen v/TV2: "Har du gjort det før?" PN svarer: "Aldri" PN: "Ser på det som en enkelthendelse og ikke at man er ute av kontroll" PN sier: "Stenger ut nærmeste familie for å nå toppen..." Avtalen med COOP kommenteres ca 14.30 min ut i intervjuet. "Vil du bli tilgitt av de du har sviktet?" PN svarer: "Det er ikke sikkert og det forstår jeg" PN sier: "Helt totalt idioti og utsett passasjeren, meg selv og andre for det..."	<a href="http://www.tv2.no/v/812059/">http://www.tv2.no/v/812059/</a> <a href="http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/petter-northug-en-tur-uten-maal-og-mening/a/10139820/">http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/petter-northug-en-tur-uten-maal-og-mening/a/10139820/</a>
	9	Pressekonferansen er avholdt. Kriserådgiver drar og ASL/PN returnerer hytta i Åre.	Bearbeider pressekonferanse, hendelse og videre arbeider. PN og ASL sier til hverandre: "Nå har vi brent alle klærne våre, vi får bare gå ut med oit. Ingen vits i å skjule noe"	Nyrønning SN (2014, s36): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo Nyrønning SN (2014, s32): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo Nyrønning SN (2014, s32): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	10	I forkant av høyres landsmøte uttaler statsminister Erna Solberg seg om uhellet:	ES uttaler: "Det finnes ingen unnskyldninger for det. Derfor må han ta sin straff som enhver annen 28 åringer ville ha gjort"	<a href="http://www.vg.no/sport/solberg-regjeringen/erna-om-petter-northug-finner-ingen-unnskyldninger/a/10139761/">http://www.vg.no/sport/solberg-regjeringen/erna-om-petter-northug-finner-ingen-unnskyldninger/a/10139761/</a>
	11	ASL kontakter en kokkekyndig venn fra Trondheim.	Lager mat til ASL og PN mens de oppholder seg på hytta (fremdeles i skjul noen dager?)	Nyrønning SN (2014, s36): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo
	12	Media har kontaktet hovedsponsorene til PN, Audi Norge og Coop med spørsmål om de fortsatt vil støtte PN og bistå som hovedsponsorer. PN imponerte Audi/Coop med å fremstå som en ærlig, angrende synder i intervjuet.	Audi Norge og Coop har ikke besluttet om de vil fortsette samarbeidet med PN men de sier at de er imponert over PN etter intervju i Adresseavisen, VG og i TV2 tidligere på kvelden. De støtter PN, men er usikker på det videre samarbeidet - det må avklares.	<a href="http://www.vg.no/nyheter/innenriks/idrettshelse/coop-sjefen-om-northug-intervju-veldig-tillitvekkende-av-ham/a/10139827/">http://www.vg.no/nyheter/innenriks/idrettshelse/coop-sjefen-om-northug-intervju-veldig-tillitvekkende-av-ham/a/10139827/</a>
06.05.14	0	Reaksjoner - Dag 3		
	1	VG gjennomfører landsdekkende spørreundersøkelse i regi av Infact	Landsomfattende spørreundersøkelse tirsdag 06.05.14, publisert kl 20.31 - 62,0% av de spurte oppfatter beklagelsen som oppriktig (nasjonalt) - 16,9% mente seansen ble gjennomført fordi PN var tvunget til det (nasjonalt) - 38,5% mener han vil være et godt forbilde i årene som kommer (nasjonalt) - 29,5% mener han vil være et dårlig forbilde i årene som kommer (nasjonalt) - 32% svarte "vet ikke" på om han ville bli et godt eller dårlig forbilde (nasjonalt) - 71,5% av de spurte i trønderlag mente PN var oppriktig beklagende i intervjuet - 57,3% mente PN på nytt ville bli å finne i toppen av internasjonale skirenn (nasjonalt) - på spørsmål om man bør få tilgivelse for en slik hendelse om man står åpen frem og ber om unnskyldning svarer nesten 80% , Ja alltid, eller Ja, i de fleste tilfeller ASL melder til VG: "Petter er veldig takknemlig for at så mange mener at han fortsatt har en	<a href="http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/norge-tror-paa-northug/a/10139916/">http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/norge-tror-paa-northug/a/10139916/</a> Nyrønning SN (2014, s91): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo

## Tidslinje - Hendelsesforløp

For masteroppgave HRM HR3105 - Omdømmeforsvar Petter Northug

Marianne Kristine Hansen

Kurt Setsaa Høgetveit

Denne begrepet med mer detaljer som kan finnes i kapittel 4 - "Prestasjonsbasert løn"

Punkter som analyseres i kapittel 5 - "Analyse - Petter Northugs omdømmeforsvar"

Dato	Ref	Hendelse	Tilknyttet informasjon	Kilde
			<i>fremtid som toppidrettsutøver og at enda flere forstår at han er oppriktig lei seg for det han har gjort. Han har det veldig tungt og skjønner at han har en lang vei å gå og mye å bygge opp igjen for å kunne bli et godt forbilde i årene som kommer"</i>	
09.05.14	0	<b>Sponsormøte</b>		
	1	Første møte mellom hovedsponsor Coop Norge og PN etter fyllekjøringen 04.05.14		<a href="http://www.dn.no/nyheter/politikk/Samfunn/2014/05/07/Coop/northug-og-coop-mtes-fredag">http://www.dn.no/nyheter/politikk/Samfunn/2014/05/07/Coop/northug-og-coop-mtes-fredag</a>
12.05.14	0	<b>Promillemåling</b>		
	1	Resultatene fra politiets promillekontroll foreligger. Offentliggjøres ikke ennå.	Senere viser det seg at PN hadde en promille på 1.65 da han ble testet, ref bokutgivelse i sept.	<a href="http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northugs-promille-resultat-er-klart/a/10123112/">http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northugs-promille-resultat-er-klart/a/10123112/</a>
15.05.14	0	<b>Nytt Management</b>		
	1	Coop Norge krever at nåværende management av PN sies opp som betingelse for å fortsette arbeidet frem mot en ny sponsravtalen med PN	PN er enig i at avtalen med Nye Høyder må avsluttes (sms til NTB rett etter midnatt 16.05.14) Trener Erik Myhre Nossum, Are Sørum Langås og John Northug må også gå da de er ansatt i selskapet Nye Høyder AS (følgelig sier ASL og JN opp sine stillinger etter krav fra Coop).	<a href="http://www.dn.no/talent/2014/05/16/northug-bytter-ut-hele-sttteapparatet">http://www.dn.no/talent/2014/05/16/northug-bytter-ut-hele-sttteapparatet</a> <a href="http://www.tv2.no/2014/05/15/sport/vintersport/northug-promille/5599271">http://www.tv2.no/2014/05/15/sport/vintersport/northug-promille/5599271</a>
18.05.14	0	<b>Mediaomtale</b>		
	1	Artikkel i VG. Legenden om Petter Northug	"Fyllekjøringen er ikke slutten på karrieren. Det er starten på legenden om Petter Northug jr"	<a href="http://www.vg.no/nyheter/meninger/kommentaren/legenden-om-petter-northug/a/10123679/">http://www.vg.no/nyheter/meninger/kommentaren/legenden-om-petter-northug/a/10123679/</a>
10.06.14	0	<b>Audi A7</b>		
	1	Verken Audi Norge eller forsikringsselskapene vil dekke kostnadene for den totalhavarerte Audi A7'en som PN vraket i forbindelse med fyllekjøringen 4 mai	PN må betale for den vrakede Audi A7'en selv	<a href="http://www.dn.no/nyheter/naringsliv/2014/06/10/Northugsaken/northug-m-betale-for-ulykkesbilen">http://www.dn.no/nyheter/naringsliv/2014/06/10/Northugsaken/northug-m-betale-for-ulykkesbilen</a>
27.06.14	0	<b>Nye Høyder AS</b>		
	1	Are Sørum Langås og John Northug sier opp sine stillinger i managementselskapet Nye Høyder AS Selskapet har vært sentralt for PN's privatisering.	De slutter etter eget ønske (ikke oppsagt). Nye Høyder opplyser at dette er naturlig, da det jo er PN de jobber for. Det er uenighet om de økonomiske betingelsene ved oppsigelse av kontrakten med PN.	<a href="http://www.dn.no/dnaktiv/2014/06/27/0801/Petter-Northug/pappa-northug-og-langas-ferdige-i-nye-hoyder">http://www.dn.no/dnaktiv/2014/06/27/0801/Petter-Northug/pappa-northug-og-langas-ferdige-i-nye-hoyder</a>
13.08.14	0	<b>Sponsravtaler</b>		
	1	Hovedsponsorene Audi Norge og Coop har tatt stilling til videre sponsorsamarbeide med PN	Audi Norge kutter Northugs sponsorat, men vil levere biler til teamet i tillegg til å sponse verdenscupen i langrenn Coop Norge fortsetter sponsorsamarbeidet med PN. PN's godtgjørelse gjøres prestasjonsbasert. Antalen av 2012 var opprinnelig en 3 årig kontrakt. Må reforhandles da PN har brutt vilkårene for avtalen. Gir Coop vesentlig bedre forhandlingsposisjon enn tidligere.	<a href="http://www.aftenbladet.no/1005sport/football/landslaget/Audi-vraker-Northug_men-Coop-fortsetter-samarbeidet-456216_1.snd">http://www.aftenbladet.no/1005sport/football/landslaget/Audi-vraker-Northug_men-Coop-fortsetter-samarbeidet-456216_1.snd</a> <a href="http://www.dn.no/etterBors/2014/08/13/1635/audi-dropper-northug-coop-tar-ham-inn-i-varmen">http://www.dn.no/etterBors/2014/08/13/1635/audi-dropper-northug-coop-tar-ham-inn-i-varmen</a>



## Tidslinje - Hendelsesforløp

For masteroppgave HRM HR3105 - Omdømmeforsvar Petter Northug

Marianne Kristine Hansen

Kurt Setsaa Høgetveit

Dokumenter med tildelt set som har med i kapittel 4 "Forsvarsplan og Case"  
Punkter som analyseres i kapittel 5 "Analyse Petter Northugs omdømmeforsvar"

Dato	Ref.	Hendelse	Tilknyttet informasjon	Kilde
10.09.14	2	Bok lansering		
	1	Boken "Northug en familiehistorie" lanseres av forfatter Sverre M Nyrønning <b>Historiefortelling som del av omdømmebygging!</b>	I boken avsløres det at PN hadde en promille på 1,65 ved måling etter ulykken. Det avsløres videre at det ble benyttet kriserådgiver de første døgnene og av PN er fornøyd med boken (VGTV intervju med forfatteren)	<a href="http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northugs-promille-avslort/a/23292388/">http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northugs-promille-avslort/a/23292388/</a> <i>Nyrønning SN (2014): Northug en familiehistorie. Aschehaug, Oslo</i>
11.09.14	0	Omsetning		
	1	Petter Northug Holding AS økt omsetning fra 2012 til 2013 Styreleder i selskapet er John Northug. 100% eid av PN.	Resultat før skatt 2013: 6 909 665 kroner Resultat før skatt 2012: 2 801 915 kroner	<a href="http://www.dn.no/nyheter/naringsliv/2014/09/11/0948/Petter-Northug/northug-doblet-inntjeningen">http://www.dn.no/nyheter/naringsliv/2014/09/11/0948/Petter-Northug/northug-doblet-inntjeningen</a>
15.09.14	0	Tiltalepunkter mot PN i Trønderlag Statsadvokatembeter bekjentgøres kl 16.00		
	1	Tiltalepunktene mot PN fastsettes - Kortversjon, viser til offisiell tiltalebeslutning	<p><b>** For å ha kjørt motorvogn mens han var påvirket av alkohol</b></p> <p><b>** For ikke å ha opptrådt hensynsfullt og aktpågivende i trafikken.</b> Northug kjørte mens han var påvirket av alkohol, og også med for høy hastighet etter forholdene. På grunn av dette mistet han kontrollen over bilen, slik at den traff en midtrabatt før en rundkjøring, fortsatte i et cirka 16 meter høyt hopp før den knakk en lysmast og til slutt stoppet i autovernet.</p> <p><b>** For å ha holdt en høyere hastighet enn det som var tillatt i området hvor ulykken skjedde.</b> Fartsgrensen var 40 kilometer i timen, Northug holdt en hastighet på minst 83 km i timen.</p> <p><b>** For å forlatt stedet uten å sørge for at passasjerene, som var skadet, fikk nødvendig medisinsk hjelp.</b></p> <p><b>** For å ha latt være å underrette politiet om uhellet, samt å ha forlatt stedet før politiet ankom, til tross for personskaide.</b></p> <p>Northug er også tiltalt for overtredelse av ett punkt i straffeloven:</p> <p><b>** For falsk anklage.</b> Ved tre anledninger avga Northug falsk forklaring til politiet. Han hevdet at det var kameraten hans som kjørte ulykkesbilen.</p>	<a href="http://www.vg.no/sport/langrenn/langrenn/petter-northug-skyldte-paa-kameraten-tiltalt-for-falske-anklager/a/23297147/">http://www.vg.no/sport/langrenn/langrenn/petter-northug-skyldte-paa-kameraten-tiltalt-for-falske-anklager/a/23297147/</a> <a href="http://0.vgc.no/pdf/Northug_tiltale.pdf">http://0.vgc.no/pdf/Northug_tiltale.pdf</a> <i>Tiltalebeslutning, Statsadvokatene i Trønderlag, Trønderlag statsadvokatembete, 15 september 2014</i>
16.09.14	0	Dagen etter bekjentgøringen av tiltalebeslutningen		
	1	Mens PN venter på offentliggjøring av tiltalepunktene mot han uttaler Even Northug:	PN's lillebror: "Petter gjorde noe dumt. Jeg har ingen respekt for det han gjorde"	<a href="http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/ingen-respekt-for-det-han-gjorde/a/23296711/">http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/ingen-respekt-for-det-han-gjorde/a/23296711/</a>
	2	PN i nytt avhør hos politiet	Erkjenner skyld i hht alle tiltalepunkter.	<a href="http://www.dagbladet.no/2014/09/17/sport/rettssaker/langrenn/ski/petter_northug/35316610/">http://www.dagbladet.no/2014/09/17/sport/rettssaker/langrenn/ski/petter_northug/35316610/</a>
	3	Samtidig som PN er i avhør hos politiet bekjentgjør førstestatsadvokat Bjørn Soknes tiltalepunktene for pressen.		<a href="http://www.dagbladet.no/2014/09/17/sport/rettssaker/langrenn/ski/petter_northug/35316610/">http://www.dagbladet.no/2014/09/17/sport/rettssaker/langrenn/ski/petter_northug/35316610/</a> <a href="http://www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10136532.ece">http://www.adressa.no/nyheter/trondheim/article10136532.ece</a>
	4	Pressemelding fra PN, videreformidlet fra manager Are Sørum Langås. PN sier: Etter avhør hos politiet og bekjentgjøring av tiltalepunktene	"Jeg har i dag fått forkynt tiltalebeslutningen. Denne er i tråd med det jeg fortalte politiet etter det som skjedde 4. mai, og inneholder ingen overraskelser for meg. Jeg har valgt å godta tiltalebeslutningen og ønsker å avslutte denne saken med en tilståelsesdom i tingretten. Jeg er fortsatt lei meg for de uvettige handlingene mine og er beredt til å ta straffen for dem. Jeg beklager igjen at jeg rotet med forklaringene de første timene etter 4 mai, da jeg fortsatt var påvirket av alkohol. Men jeg er glad for at jeg fikk ordnet opp i dette samme dag, og at jeg på eget initiativ avga korrekt forklaring om det som hadde skjedd. Tiltalebeslutningen er en ny påminnelse om de alvorlige forholdene jeg har gjort meg skyldig i. Jeg beklager igjen ovenfor alle jeg har sviktet og er beredt til å ta straffen jeg blir idømt."	<a href="http://www.vg.no/sport/langrenn/langrenn/northug-beklager-igjen-at-jeg-rotet-med-forklaringene/a/23297263/">http://www.vg.no/sport/langrenn/langrenn/northug-beklager-igjen-at-jeg-rotet-med-forklaringene/a/23297263/</a> <a href="http://www.nettavisen.no/sport/vintersport/northug-tiltalt-for-a-ha-etterlatt-sin-skadde-kamerat/8486801.html">http://www.nettavisen.no/sport/vintersport/northug-tiltalt-for-a-ha-etterlatt-sin-skadde-kamerat/8486801.html</a> <a href="http://m.db.no/2014/09/16/sport/ski/langrenn/petter_northug/35083920/">http://m.db.no/2014/09/16/sport/ski/langrenn/petter_northug/35083920/</a>
	5	Dokumentaren "Sirkus Northug, nedturen", vises på TV2	PN, familie og støtteapparat snakker ut om tiden etter promillekjøring. Sannheten legges frem ( <i>i alle fall utvalgte deler av den, ref 17.09.14 pkt 1</i> )	<a href="https://sumo.tv2.no/programmer/underholdning/sirkus-northug/sirkus-northug-nedturen/">https://sumo.tv2.no/programmer/underholdning/sirkus-northug/sirkus-northug-nedturen/</a>
	6	PN har svekket troverdighet pga unøyaktige opplysninger og tilbakeholdte sannheter. Uheldige forsøk på å pynte på sannheten.	Svekker PN's troverdighet og kan svekke hans tillit i befolkningen. Det stilles spørsmålstegn ved PN's etiske og moralske verdier	<a href="http://www.aftenposten.no/100Sport/meninger/kommentarer/Summen-av-Northugs-feiltrinns-er-odeleggende-462646_1.snd">http://www.aftenposten.no/100Sport/meninger/kommentarer/Summen-av-Northugs-feiltrinns-er-odeleggende-462646_1.snd</a>
17.09.14	0	Regisør av TV2 dokumentaren "Sirkus Northug, nedturen", ført bak lyset		
	1	Elin Ørjasæther mener regisøren av TV2 dokumentaren og forfatteren av boken "Northug en familiehistorie" er ført bak lyset.	Mener dokumentaren og boken lider fordi det ikke er tatt med informasjon om at PN falskt anga kameraten som gjerningsmannen hele 3 ganger. Ørjasæther meget kritisk: "Dokumentaren er en emosjonelt drevet sak hvor man skulle få vite hele sannheten. Men det kom ikke frem at han hadde skyldt på den skadde kameraten tre ganger" Regisør Christian Caspersen kjente ikke til sannheten om de uriktige anklagene da filmen ble laget: "Det var kjempeskjedelig å få i fanget"	<a href="http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/mener-sirkus-northug-regisoren-har-blitt-lurt-av-northug/a/23297912/">http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/mener-sirkus-northug-regisoren-har-blitt-lurt-av-northug/a/23297912/</a> <a href="http://www.aftenposten.no/100Sport/langrenn/TV-2-visste-ikke-om-Petter-Northugs-logner-462744_1.snd">http://www.aftenposten.no/100Sport/langrenn/TV-2-visste-ikke-om-Petter-Northugs-logner-462744_1.snd</a>  <a href="http://www.nordlys.no/nyheter/article7587469.ece">http://www.nordlys.no/nyheter/article7587469.ece</a>
22.09.14	0	Stevning		
	1	Nye Høyder AS går til rettsak mot PN etter oppsigelse av kontrakten med managementet.	Stevnes for Sør-Trønderlag tingrett. Tvist om økonomisk oppgjør etter oppsigelse av avtale.	<a href="http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northug-saksoekt-av-nye-hoyder/a/23301197/">http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northug-saksoekt-av-nye-hoyder/a/23301197/</a>
24.09.14	0	Ski forbundet presser		

## Tidslinje - Hendelsesforløp

For masteroppgave HRM HR310S - Omdømmeforsvar Petter Northug

Marianne Kristine Hansen

Kurt Setsaa Høgetveit

Dato: basert med hendelser som har med i kladde til "Presentasjon av Tese"

Punkter som analyseres i kapittel 5 "Analyse - Petter Northugs omdømmeforsvar"

Dato	Ref	Hendelse	Tilknyttet informasjon	Kilde
	1	Skiforbundet forsøker å presse PN til å si opp sponsoravtalen med Coop Norge	Skiforbundet krever at PN takker ja til landslagsplass og at han derfor profilerer Skiforbundets sponsorer gjennom hele året. John Northug og Are Sørum Langås forhandler betingelser med Skiforbundet på vegne av Team Northug.	<a href="http://www.dn.no/nyheter/2014/09/24/0748/presser-northug-til-bryte-med-coop">http://www.dn.no/nyheter/2014/09/24/0748/presser-northug-til-bryte-med-coop</a>
31.09.14	0	Parodi på PN		
	1	Kristian Valen parodierer PN's fyllekjøring I programmet "Torsdagskveld i Nydalen" har Brungot harselert med PN gjennom flere program	Harselerer med PN's fyllekjøring.	<a href="http://www.kjendis.no/2014/10/01/kjendis/kristian_valen/tv_og_medier/tv norge/humor/35533402/">http://www.kjendis.no/2014/10/01/kjendis/kristian_valen/tv_og_medier/tv norge/humor/35533402/</a>
02.10.14	0	Deltagelse under SkiVM i Falun 2015		
	1	PN har besluttet at han ønsker å delta i SkiVM i Falun 2015	PN uttaler: "Det er VM i Falun som er hovedmålet"	<a href="http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/petter-northug-ieg-skal-til-falun/a/23307927/">http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/petter-northug-ieg-skal-til-falun/a/23307927/</a>
07.10.14	0	Ny meningsmåling vedr PN		
	1	PN klatrer opp til en 3'dje plass på popularitetsmålingene til Sponsor Insight Meningsmåling av NTS Gallup	- 68,8% av de spurte har tilgitt PN Flere menn enn kvinner er positiv til PN. ASL uttaler: "Petter har jo beklaget det som har skjedd og er klar til å ta straffen sin på torsdag" Medlidenhet er nok skylden til at 7 av 10 tilgir PN som angrende synder (ref TV2 innslag)	<a href="http://www.langrenn.com/northug-naa-oppe-paa-tredjeplass.5589233-1743.html">http://www.langrenn.com/northug-naa-oppe-paa-tredjeplass.5589233-1743.html</a> <a href="http://www.tv2.no/2014/10/06/sport/langrenn/6093688">http://www.tv2.no/2014/10/06/sport/langrenn/6093688</a>
08.10.14	0	Soningsforhold v/ domfellelse		
	1	Det lokale friomsorgskontor avgjør hvilke soningsforhold PN eventuelt får.		<a href="http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/tiltalen-her-broet-northug-loven-seks-ganger/a/23311231/">http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/tiltalen-her-broet-northug-loven-seks-ganger/a/23311231/</a>
09.10.14	0	Domsavgjørelse mot PN		
	1	Domsavgjørelse kl 12 i Sør-Trøndelag tingrett Påtalemyndighetens påstand: Dommer Ingrid Stigums domsavgjørelse/rettens kjennelse:	<b>** 60 dager i fengsel og kr 200.000,- i bot</b> <b>** 50 dager i fengsel og kr 185.000,- i bot</b> <b>** PN mister retten til å føre bil for alltid (i praksis vil det si i 5 år)</b> <b>PN aksepterer dommen på stedet.</b>	<a href="http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northugs-straaff-50-dager-i-fengsel/a/23312230/">http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northugs-straaff-50-dager-i-fengsel/a/23312230/</a> <a href="http://www.vgtv.no/#/video/101898/her-faar-petter-northug-dommen">http://www.vgtv.no/#/video/101898/her-faar-petter-northug-dommen</a> <a href="http://www.dagbladet.no/2014/10/09/sport/petter_northug/sor-trondelag_tingrett/langrenn/35661244/">http://www.dagbladet.no/2014/10/09/sport/petter_northug/sor-trondelag_tingrett/langrenn/35661244/</a>
	2	PN i pressekonferanse etter domsavgjørelsen	Tung dag, sviktet, anger, konsekvenser, uklare tanker, uriktige forklaringer, fortalte sannheten vil ha skammen med seg resten av livet, anger, fokuserer på resten av livet.	<a href="http://www.vgtv.no/#/video/101903/skammen-blir-med-meg-resten-av-livet">http://www.vgtv.no/#/video/101903/skammen-blir-med-meg-resten-av-livet</a> <a href="http://www.nrk.no/video/pressekonferansen_med_petter_northug/CD812B7D731155E6/">http://www.nrk.no/video/pressekonferansen_med_petter_northug/CD812B7D731155E6/</a>
	3	PN avgir intervju til VGTV etter domsavgjørelsen	Intervju av mer "privat" karakter. PN uttaler seg om dommen, skammen, ansvaret, forholdet til kameraten han sviktet, de falske anklagene, soningsforhold og straff. Tar ansvar, vil sone, vil fortsette livet.	<a href="http://www.vgtv.no/#/video/101904/northug-dette-vil-prege-meg-til-all-tid">http://www.vgtv.no/#/video/101904/northug-dette-vil-prege-meg-til-all-tid</a>
	4	VG' krimjournalist Øistein Millie om dommens sportslige betydning for PN	Mener dommen kan bli ubetydelig for PN's sportslige prestasjoner fremover.	<a href="http://www.vgtv.no/#/video/101902/vgs-krimjournalist-sportslig-sett-kan-dette-bety-null">http://www.vgtv.no/#/video/101902/vgs-krimjournalist-sportslig-sett-kan-dette-bety-null</a>
	5	VG's stemningsbarometer måling vedr PN etter dommen		<a href="http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northugs-straaff-50-dager-i-fengsel/a/23312230/">http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northugs-straaff-50-dager-i-fengsel/a/23312230/</a>
			(Korresponderer med meningsmålingen til TNS Gallup utført den 07.10.14)	
			<p>Har du tilgitt Northug og promillekjøringen?</p> <p>Ja: 67% Nei: 33%</p> <p>Er du skuffet over Northug?</p> <p>Ja: 70% Nei: 30%</p> <p>Antall stemmer: 67 439</p>	
	6	VG sjekker advokaters mening om domsavgjørelsen i PN saken 09.10.14	Generell overraskelse over hvor mild dommen ble. Kan søke om fotlenkesoning.	<a href="http://www.vg.no/sport/petter-northug/advokater-om-northug-saken-en-meget-mild-dom/a/23312384/">http://www.vg.no/sport/petter-northug/advokater-om-northug-saken-en-meget-mild-dom/a/23312384/</a>
	7	Dagbladet kommenterer domsavgjørelsen i PN saken.	Advokat Sverre K Berge mener domsavgjørelsen i PN saken 09.10.14 er mild	<a href="http://www.dagbladet.no/2014/10/09/sport/vintersport/ski/petter_northug/langrenn/35661970/">http://www.dagbladet.no/2014/10/09/sport/vintersport/ski/petter_northug/langrenn/35661970/</a>
	8	At PN kjennes skyldig i dommen for ikke konsekvenser for sponsoravtalen med Coop	Coop Norge AS fortsetter sitt samarbeid med PN i tråd med intensjonene i siste avtale.	<a href="http://www.smp.no/100Sport/langrenn/article467162_snd">http://www.smp.no/100Sport/langrenn/article467162_snd</a>
02.11.14	0	Deltagelse i Falun		

## Tidslinje - Hendelsesforløp

For masteroppgave HRM HR310S - Omdømmeforsvar Petter Northug

Marianne Kristine Hansen

Kurt Setsaa Høgetveit

Dette tidslinje med hendelser som ras med i kapittel 4 "Presentasjon av Case"

Punkter som analyseres i kapittel 5 "Analyse - Petter Northugs omdømmeforsvar"

Dato	Ref	Hendelse	Tilknyttet informasjon	Kilde
	1	Forhandlinger mellom PN's management og skiforbundet om betingelsene for PN's deltagelse på landslaget	PN signerer landslagsavtalen - "motvillig" PN kan ikke markedsføre Coopvarer etter 24 nov 14. Coop selger PN-varer ut vinteren Verdien av Coopsponsoratet er kr 9 mill pr år + 1-2 mill avhengig av resultat PN kan ikke delta i andre arrangement enn de NSF eller NSF's offisielle sponsorer arrangerer fra 24 nov til og med en måned etter at skisesongen er avsluttet.	<a href="http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northug-faar-saerbehandling/a/23327596/">http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/northug-faar-saerbehandling/a/23327596/</a> <a href="http://www.vg.no/sport/langrenn/northug-enig-med-skiforbundet/a/23327362/">http://www.vg.no/sport/langrenn/northug-enig-med-skiforbundet/a/23327362/</a> <a href="http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/her-ser-du-northug-stridens-kjerne/a/23327750/">http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/her-ser-du-northug-stridens-kjerne/a/23327750/</a> <a href="http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/naa-maa-northug-prestere-for-aa-faa-full-loenn/a/23273716/">http://www.vg.no/sport/langrenn/petter-northug/naa-maa-northug-prestere-for-aa-faa-full-loenn/a/23273716/</a> <a href="http://m.db.no/2014/09/16/sport/ski/langrenn/petter_northug/35083920/">http://m.db.no/2014/09/16/sport/ski/langrenn/petter_northug/35083920/</a> <a href="http://www.nettavisen.no/sport/vintersport/northug-gar-vm-i-falun/8504701.html">http://www.nettavisen.no/sport/vintersport/northug-gar-vm-i-falun/8504701.html</a> <a href="http://www.abcnyheter.no/nyheter/sport/2014/11/03/211063/svensk-lettelse-etter-northug-ja">http://www.abcnyheter.no/nyheter/sport/2014/11/03/211063/svensk-lettelse-etter-northug-ja</a>
	2	VM direktør for Falun 2015 Svein von Holst er sjeleglad for av PN underskrev avtalen	Svensk lettelse over Northug JA. PN hjalp svenskene med å få WM mesterskapet	<a href="http://www.abcnyheter.no/nyheter/sport/2014/11/03/211063/svensk-lettelse-etter-northug-ja">http://www.abcnyheter.no/nyheter/sport/2014/11/03/211063/svensk-lettelse-etter-northug-ja</a>
12.12.14	0	Antatt soning		
	1	Det antas at PN slipper å sone i fengsel og får antagelig sone i oktober 2015		<a href="http://www.abcnyheter.no/nyheter/sport/2014/12/12/213800/northug-skal-sone-med-fotlenke-neste-ar">http://www.abcnyheter.no/nyheter/sport/2014/12/12/213800/northug-skal-sone-med-fotlenke-neste-ar</a>
03.02.15	0	Soningsbeslutning		
	1	Det er avklart av PN slipper å sone i fengsel og kan sone straffen sin med fotlenke. Soning kan gjennomføres utenom sesongen.	PN kan delta i VM i Falun i tråd med opprinnelig intensjon og ønske.	<a href="http://www.adressa.no/100Sport/langrenn/article489828.snd">http://www.adressa.no/100Sport/langrenn/article489828.snd</a>
		<b>Petter Northugs elerskap i kommersielle selskap</b>		<a href="http://www.purehelp.no/company/details">http://www.purehelp.no/company/details</a>
		<b>Northug AS</b>	Eierskap: 65% Petter Northug Holding AS 21% Hallan Invest AS 7% Vegar Støtten Holding AS 7% Lætt AS Styre: Leder: Terje Hallan Medlem: Are Sørum Langås (PN's manager) Medlem: Rasmuss Brodtkorb (PN's advokat) Medlem: Vegard Støtten AS	
		<b>Petter Northug Holding AS</b>	Eierskap: 100% Petter Northug Styre: Leder: John Northug (far) Medlem: May Iren Northug (mor)	
		<b>Rykket Eiendom AS</b>	Eierskap: 50% Petter Northug 50% Haugans Hus AS Styre: Leder: Terje Haugan Medlem: Bjørn Øien Medlem: John Northug (far) Medlem: Petter Northug	
		<b>Rykket Gård AS</b>	Eierskap: 60% Rykket Eiendom AS 30% Langøya Invest AS 10% Trond Einar Elden (I) Styre: Leder: Kjetil Fjæringen Medlem: Petter Northug Medlem: Terje Haugan Medlem: Trond Einar Elden	

## Vedlegg 2

Transkripsjon av pressekonferanse avholdt den 05.05.14

## Transkripsjon av TV 2's intervju (I) med Petter Northug (PN) den 05.05.2014

I: ..fra politiet. Hvordan har du hatt det siste døgnet etter det?

PN: nei, det har vært et tøft døgnet, det..siste døgnet, det har vært hardt. Jeg er veldig lei meg og skuffet over det jeg har gjort, og over dem jeg har skuffet. Som står meg nærme, og støttespillerne mine, så når dette synker inn over meg, så er det ei veldig tøff tid for meg.

I: Når skjønnte du alvoret?

PN: Nei, jeg skjønnte vel først og fremst alvoret dagen etter, når jeg på en måte kom til meg selv på søndagen, da begynte det å synke inn over meg hva som hadde skjedd, og jeg var klar over hva jeg hadde gjort.

I: Hvilke tanker gjør du deg om det som skjedde?

PN: Nei, jeg blir veldig lei meg. Det er ikke sånn herre verdier jeg ønsker å stå for, så.. det jeg gjorde, med å sette meg selv, passasjer og andre i fare, det er noe jeg er veldig lei meg for.

I: Det kunne gått verre?

PN: Det kunne gått mye verre. Samtidig så er ikke det noe man tenker på i første omgang, det.. Man er skuffet over at det i det hele tatt har skjedd.

I: Hvilke reaksjoner har du fått fra dine støttespillere, familie?

PN: Nå har jeg bare pratet med Are, som står nærmest meg og som jobber med meg, og med mamma og pappa som er min nærmeste familie, så har fokuset vært der og ikke så mye utad.

I: Hva sier moren og faren din da?

PN: Nei, det var tøft å møte mamma og pappa. Det er på en måte...de er jo skuffet, som jeg er, og lei seg. Og...(kjemper med gråten) både jeg og dem ønsker ikke at jeg skal komme i en situasjon som det her.



I: Ble det mye tårer?

PN: Ja, det blir tårer, det blir det.. Man er jo så klart mest skuffet over seg selv, men man vet jo at det berører andre.

I: Vi kan snakke om det som skjedde den kvelden. Hva gjorde du på lørdag kveld?

PN: Lørdag var jeg ute på byen, med kjenninger og kompiser. Når vi drar hjem, drar jeg sammen med kjente av meg opp, hjem til meg. Der holder vi det gående til i femtiden i morgenen, og da begynner folk å dra hjem og noen går og legger seg. Så det var bare jeg og passasjeren som var våken når vi bestemte oss for å sette oss i bilen. Vi hadde ikke noe formål med turen, vi hadde ikke... vi skulle ingen plass. Hvor vi da kjører ut, ikke så mange hundre meter fra der jeg bor. Hvor vi da får for stor fart inn i den rundkjøringen og går rett fram inn i rekkverket. Det jeg husker etterpå, er at både jeg og passasjeren kommer vel litt i sånn sjokktilstand. Og det første vi gjør er at vi spør hverandre om det går bra, og det bekrefter begge to. Og i litt sånn panikkhandling så tenker jeg å stikke. Stikke når jeg har muligheten. Når jeg kommer hjem så tar det ikke lange tiden før politiet kommer på døren, og da skjønner jeg at jeg må bli med dem. Og da går turen ned på stasjonen.. nei, på sykehuset, der jeg blir sjekket, tar røntgen, kontroll og så videre som er rutine etter en sånn ulykke. Og så videre til stasjonen der jeg blir noen timer, før jeg blir innbrakt på avhør.

I: Vet du hvor fort du kjørte?

PN: Nei, jeg så ikke på speedometeret og vet ikke hvor fort vi kjørte, men vi hadde jo for stor fart når vi ikke klarte å ta svingen.

I: Hvor mye hadde du drukket den kvelden?

PN: Nei.. Jeg hadde drukket før jeg dro fra meg og ned på byen. Der var meg og en kamerat, han var edru så han kjørte nedover. Og så drakk man på byen, og når man kom hjem. Så..jeg var så beruset at jeg ikke klarte å tenke fornuftig i en sånn situasjon.

I: Overveide du at ”skal jeg gjøre det her, skal jeg ta bilen” eller bare gjorde du det?

PN: Nei, det vart sånn spontant, plutselig var man der bare og gjorde det.

I: Har du gjort det før?

PN: Aldri.

I: Når du velger å dra fra passasjeren. Er det noe dere blir enige om, eller er det noe du velger å gjøre, for deg selv?

PN: Nei, vi snakker jo og.. etterpå når vi vet det går bra og... han på en måte skriker, at jeg skal stikke av, da. Men det var jo mitt valg å gjøre det. Jeg ble jo ikke presset bort fra plassen da, av ham. Så det var mitt eget valg. Jeg stakk fra plassen da, etter at vi hadde hatt en liten dialog da. Men den var kort.

I: Hva skjedde da politiet kom, innrømte du det umiddelbart?

PN: Ja, de skjønnte jo det at jeg hadde vært med i den bilen, så.. det var det ikke noen til om.

I: Hvordan var det for deg, å bli hentet av politiet etter det her?

PN: Jo, det var egentlig udramatisk. Jeg skjønnte at det var riktig å bli med her.

I: Så gikk det dagen i går, og så bestemte du deg for å fortelle sannheten, i en pressemelding i går kveld. Hvor vanskelig var den beslutningen?

PN: Nei, jeg følte vel egentlig at det var det eneste riktige, å si det som det er. Det som jeg har gjort, det er på en måte toppen av lavmål. Det Man må bare formidle det, som det har skjedd.

I: Hva tenker du om konsekvensene? Du sier du vil ta den straffen du får.

PN: Ja det.. Akkurat nå så er ikke det noe som jeg tenker på. Jeg skal ta straffen min og.. Hvis det innebærer fengsel, såklart så må man gjøre det.

I: Kan du forsøke å forklare hvordan det er å på en måte gå fra å være Petter Northug som er idol, forbilde, til å sitte her nå?

PN: Ja, det er jo mye sånne tanker som streifer deg sånn det her siste døgnet, så.. Klart det er.. Det er veldig tøft. Klart det er noe jeg skulle vært foruten, men dumheten er gjort og da må en også tåle den hverdagen som møter en etterpå.

I: Er du redd for det som møter deg?

PN: Ja, det er klart, man vet vel ikke helt hva man møter, det er jo en ny situasjon, men det første må vel være.. den første tanken i mitt hode er vel å gjøre så godt man kan, å forsøke å komme tilbake i normale rutiner etterhvert.

I: Så er det da normale rutiner sier du. Hva er det som er på en måte din livsstil nåe det her skjer? Er det på en måte noe som kommer ut av kontroll eller er det et enkelttilfelle. Hvordan ser du på det?

PN: Nei, jeg ser jo helt klart på det som et enkelttilfelle. Selv om det er en dramatisk hendelse så er dette ikke... Dette er ikke noe jeg ønsker å bli husket for, egentlig. Men det har skjedd, og det kan jeg ikke gjøre noe med nå, men jeg har på en måte fått – man får en ordentlig lærepenge av det, og får en vekker. Og det får jeg bare bruke nå framover.

I: Hva er det det gir deg nå, at du får den lærepengen? Hva tenker du videre?

PN: I første omgang nå så tenker jeg at jeg må få litt ro og fred og få summet hodet, og det kommer sikkert til å være mange tanker framover og mye reaksjoner, og jeg har ikke snakket med så altfor mange, så... Det er forholdsvis ferskt i min verden ennå, så da er ting litt uklart på hva som skjer framover såklart, så det er vanskelig å gi en helt klar pekepinn på hva som skjer.

I: Har du lyst til å fortsette som skiløper, som toppidrettsutøver?

PN: Ja, jeg har lyst til det. Det er det som har vært livet mitt egentlig og det er det jeg vil fortsette med. Det er klart, det har vært en vekker og det merker jeg. Og jeg ønsker å komme tilbake og gjøre de forandringene i livet som skal til for å komme tilbake dit på toppen.

I: Hvilke forandringer tenker du på da?

PN: Jeg blir jo å ta tak for min del nå når jeg forhåpentligvis får tilbake litt energi og kan begynne å bevege meg og røre meg litt igjen, så å komme inn i rutiner igjen der man før ro til å trene og gjøre den jobben som må til, og på fritiden ha fokus på det som må til for å skulle prestere på et høyt nivå.

I: Har det vært for mye utenomsportslig?

PN: Nei, jeg føler alltid når jeg har startet på, startet på en ny sesong – De siste årene så har jeg startet litt senere enn jeg har gjort før, men når jeg har startet så har jeg skrudd på helt. Men jeg har alltid vært en person som har slappet av og kost meg og gjort litt utenomsportslige ting etter sesongen for å koble av litt.

I: Trenger du det for å være god?

PN: Jeg tror det er sunt å gjøre litt andre ting, å koble av. Det har.. i hvert fall i mitt hode så har det fungert. Men det er klart at det her blir en vekker og da må man gjøre litt justeringer.

I: Folk snakker om at fra 2011 – Holmenkollen, kongen, og så har det gått nedover, det er jo det som blir sagt, da. Har du noen pekepinn på hvorfor nedturen har startet eller om det er noe - har du mistet interessen, eller er du ikke like sulten lenger? ER det ikke like moro lenger, er det noe på veien der da, som har skjedd med hodet ditt?

PN: Jeg tror når jeg først skrur på og kommer i godsonen igjen, så er jeg ikke noe dårligere skiløper nå enn jeg var da. Hvis jeg går to år tilbake så hadde jeg min mest stabile sesong gjennom karrieren min, ogåret etter Oslo var dårlig. Og det året som var nå har vært dårlig, men ellers så har det vært gode sportslige år stort sett. Men jeg ser jo utad a det kan virke litt sånn når du får to sanne mellomsesonger og da.. og man husker som regel det siste.

I: Er det.. er det fortsatt like stor sult i deg til å fortsette med det som toppidrettslivet krever, eller ønsker du å være en normal person som kan gjøre normale ting, altså ikke at det ikke er normalt, men å gjøre andre ting?

PN: Nei, jeg har nok etter 2011 gjort litt mere andre ting enn jeg har gjort før, men de årene jeg levde før det, fra 08 til 11, de er jo i mine øyne ganske brutal der de går på andre ting å gjøre, der du nesten stenger ut nærmeste familie og da, for å nå toppen. Det må nesten virke.. i hvert fall i nærmeste familie så virker det ikke så bra det heller, men jeg vet hva som kreves, jeg vet hva som må til for å være på toppen. Det har jeg lært gjennom karrieren min, og jeg vet absolutt hvor mye jobb som kreves for å være med å kjempe i toppen. Og de valgene, de må man bare gjøre.

I: Tror du helt ærlig at du kommer tilbake?

PN: Jeg er helt sikker på at jeg kommer tilbake.

I: Jeg tenker litt på avtalen med COOP. De har jo ikke bestemt seg for hva de vil gjøre. Men dersom de skulle bryte samarbeidet, hva ville det bety for deg som skiløper?

PN: Det har jeg liksom ikke tatt stilling til. Jeg har ikke pratet med så mange etter hendelsen, og i første omgang så prøver jeg bare å få summet meg og få roet meg ned etter det som har skjedd, og så får man ta stilling til sånne ting etter hvert når man får det litt på avstand.

I: Det med å være et forbilde – for brødrene dine blant annet. Hvordan ser du på det du har gjort i forhold til det?

PN: Nei, som jeg var inne på isted: jeg har skuffet de nærmeste og jeg har.. klart jeg har... Jeg står veldig nærme mine brødre ettersom de er skiløpere, så de er og... Jeg har skuffet dem også, jeg vet at de er skuffet over det jeg har gjort, men de vet i hvert fall hvordan jeg har jobbet opp gjennom årene for å komme dit jeg er. De vet på en måte.. De kjenner ikke meg gjennom media, de vet den skolen jeg har gått utafor for å kom dit jeg har. Så jeg vet det at fortsatt så vil vi stå veldig nært hverandre.

I: Tror du at du kommer til å bli tilgitt av de som du har sviktet?

PN: Det er ikke sikkert. Og det skjønner jeg. Det er ikke sikkert at jeg hadde tilgitt noen som hadde gjort det heller, så jeg kan ikke forvente det. Jeg har vært dum nok til å gjøre det her, og da må jeg også ta straffen.

I: Hva tenker du om at det på en dag kan være på en måte, og så fra det så sitter du her og har det så vondt som du har det nå?

PN: Ja Nei der er jo... Sånn er livet, og sånn kan det være i idrett og det. Det kan svinge veldig, men det er jo klart at det her er jo et helt annet perspektiv. Når du begår en så alvorlig hendelse så må du bare stå inne for det. Og så beklage det som har skjedd, og så får man prøve å reise seg etterpå.

I: Har du tenkt mye på at du kunne ha... det er jo en skrent ned der du kræsjet. Dersom du hadde gått ned der.. Du selv kunne ha dødd, du kunne ha drept medpassasjeren din, hvor mye har du tenkt på det?

PN: Jo, det er jo mye tanker som har fyra gjennom hodet mitt eter en sånn situasjon, og du blir jo mer og mer klar over ting dess mer tid det går. Det er klart, det er helt idioti o å utsette passasjeren, meg og andre for den faren og. Man kan si at det kunne ha gått verre, men det hjelper så lite i en sånn situasjon.

I: Og så har du på en måte.. Det bildet av deg som mange har, at det kan rives ned så raskt, da. Hvor fort tror du det går å bygge det opp igjen? Bildet av Petter Northug?

PN: Det tenker jeg ikke på. Det er ikke sikkert at det er mulig. Men jeg må bare prøve å komme meg ut av den situasjonen her nå da og inn i .. Prøve å komme inn i en normal hverdag igjen så fort som mulig og så får vi ta standpunkt da på hva vi gjør videre.

I: Men det hodet ditt som du er blitt så kjent for, at du har... Det finnes ingen som har et tøffere hode enn deg. Tror du at du kan bruke det hodet nå til å reise deg og komme tilbake sterkere enn før?

PN: Ja, det er jeg sikker på. Dette er for meg som sagt en vekker, og jeg kan nok bruke det her til å komme sterkere tilbake, absolutt. Jeg må ... Jeg er i hvert fall veldig klar for å ta de justeringene jeg må gjøre i livet mitt for å komme tilbake dit til toppen. Det er det jeg ønsker.

I: Hvis vi ser på det på en annen måte, kan det ha kommet noe positivt ut av det? At du var på vei, på feil kurs, og så nå får du deg en støkk?

PN: Man kan jo på en måte se det sånn. Men jeg tror jo uansett at når det skjer en sånn ting, så er det alvorlig, men man kan kanskje snu det til noe positivt. Og det er jo det jeg må prøve å gjøre, selv om det er forferdelig det som har skjedd.

## Vedlegg 3

Tiltalebeslutning





# Tiltalebeslutning

## STATSADVOKATENE I TRØNDELAG

setter herved **Petter Northug, f. 06.01.1986**  
[REDACTED], 7024 TRONDHEIM

under tiltale ved **Sør-Trøndelag tingrett** for overtredelse av:

**I Vegtrafikkloven § 31, første til fjerde ledd jf § 22 første ledd**  
for å ha ført en motorvogn når han var påvirket av alkohol.

**Grunnlag:**

Søndag 4. mai 2014 ca. kl. 05.35 fra bopel og langs Odd Husbys veg til rundkjøringen Gamle Osloveg/General Bangs veg i Trondheim, kjørte han Audi A7 personbil DN97643 mens han var påvirket av alkohol. Blodprøve tatt kl 06.45 viste at han da hadde en alkoholkonsentrasjon i blodet på 1,65 promille.

**II Vegtrafikkloven § 31, første ledd jf § 3**

hvoretter enhver skal ferdes hensynsfullt og være aktpågivende og varsom så det ikke kan oppstå fare eller voldes skade, og slik at annen trafikk ikke unødig blir hindret eller forstyrret.

**Grunnlag:**

Til tid og på strekning som nevnt i post I kjørte han den der nevnte personbil mens han var påvirket av alkohol og stedvis med for høy hastighet etter forholdene. Grunnet dette og/eller manglende oppmerksomhet mistet han kontrollen over personbilen straks før rundkjøringen ved Gamle Osloveg/General Bangs veg. Bilen traff midtrabatten før rundkjøringen, fortsatte i et ca 16 meter langt "hopp" over øyen i rundkjøringen hvor den i en høyde på ca 38 cm over bakken traff og knakk en lysmast. Deretter fortsatte den ca 38 meter før den stanset i autovernet på høyre side av veien. Autovernet ble skjøvet ca 2,2 meter ut fra veibanen. Passasjer [REDACTED] ble påført flere mindre blødende sårskader, hjernerystelse og brudd i høyre skulder. Bilen fikk store skader.

**III Vegtrafikkloven § 31, første ledd jfr § 5, første ledd**

hvoretter enhver skal være oppmerksom på offentlige trafikkskilt, signal og oppmerking, og skal rette seg etter de forbud og de påbud som gis på denne måte.

**Grunnlag:**

Til tid som nevnt i post I, straks forut for rundkjøringen ved Gamle Osloveg/General Bangs veg, kjørte han personbil DN97643 med en hastighet på minst 83 km/t til tross for at høyeste tillatte hastighet angitt med skilt nr 362 "fartsgrense" var 40 km/t.

**IV Vegtrafikkloven § 31, første ledd jf § 12 første ledd, første pkt**

hvoretter enhver som med eller uten skyld er innblandet i trafikkuhell straks skal hjelpe personer som er kommet til skade, og for øvrig delta i de tiltak som uhellet gir grunn til

**Grunnlag:**

Straks etter at han som fører av personbil DN97643 hadde forårsaket kjøreuhellet nevnt i post II forlot han stedet uten å sørge for at passasjerer, [REDACTED] fikk nødvendig medisinsk hjelp. [REDACTED] som var sterkt påvirket av alkohol, hadde flere blødende sår blant annet i hodet, på skulder og rygg.

Ved undersøkelse på St Olav hospital ble det konstatert at han også hadde hjernerystelse og brudd i høyre skulderblad.

**V Vegtrafikkloven § 31, første ledd jf § 12 tredje ledd, første og annet pkt**

som bestemmer at hvor trafikkuhellet har medført død eller skade på person og skaden ikke er ubetydelig skal de som er innblandet i uhellet sørge for at politiet snarest mulig blir underrettet om uhellet.

Før politiet kommer til stede etter et slikt uhell skal de som er innblandet ikke forlate stedet uten at det er nødvendig eller politiets samtykke er innhentet.

**Grunnlag:**

Straks etter at han som fører av personbil DN97643 hadde forårsaket kjøreuhellet nevnt i post II forlot han stedet uten at han hverken da eller frem til han ble pågrepet av politiet på bopel kl 06.35 underrettet politiet om uhellet.

**VI Straffeloven § 168, annet straffealternativ**

for ved falsk anklage, anmeldelse eller forklaring til retten, påtalemyndigheten eller annen offentlig myndighet mot bedre vitende søker å pådra en annen siktelse eller fellelse for en forseelse.

**Grunnlag:**

Etter kjøringen nevnt i post I avga han ved tre anledninger falsk forklaring til polititjenestemenn ved Sør-Trøndelag politidistrikt.

Ved forklaring avgitt på bopel samme dag ca kl 07.30 forklarte han til politibetjent Margrethe Wenseth at han hadde vært passasjer og at det var [REDACTED] som hadde kjørt bilen. Ca en time senere, i forbindelse med transport inn til politihuset, forklarte han det samme til politibetjent Tore Walden. Ved begge anledninger var han i forkant av forklaringen gjort kjent med sine rettigheter som siktet.

I forklaring samme dag kl 11.15 til politibetjent Helen Olsen på Heimdal politistasjon, hvor også hans forsvarer var til stede, gav han en detaljert forklaring på kjøreturen fram mot ulykkesstedet og hvor han forklarte at [REDACTED] var sjåfør og at han selv var passasjer.


Disse forklaringer medførte at [REDACTED] ble siktet for kjøring i alkoholpåvirket tilstand og at han måtte avgi blodprøve, samt at han hhv ca kl 10.30 og ca kl 12.00 avga to politiforklaringer som siktet.

Det vil bli nedlagt påstand om fradømmelse av førerretten for motorvogn "for alltid", jf vegtrafikkloven § 33, fjerde ledd og tapsforskriftens § 6-1.

Straffelovens § 62 kommer til anvendelse.

Trøndelag statsadvokatembeter, 15. september 2014



  
Bjørn Kristian Soknes  
førstestatsadvokat

## Vedlegg 4

Domsavgivelse



## SØR-TRØNDELAG TINGRETT

### RETTSBOK

---

Den 9. oktober 2014 kl. 1000 ble rettsmøte holdt i Sør-Trøndelag tingrett.

**Saksnr.:** 14-151810ENE-STRO

**Dommer:** Tingrettsdommer Ingrid Stigum

**Protokollfører:** Dommeren

**Rettsvitne:** Bente Fanavoll Elverum som har avgitt forsikring før og er kjent med domstolloven § 110

**Saken gjelder:** Rettslig avhør og tilståelsesdom

---

Den offentlige påtalemyndighet

mot

Petter Northug

født 06.01.1986

---

Det ble deretter avsagt slik

**d o m :**

Ved Trøndelag statsadvokatembeters tiltale av 15. september 2014 er Petter Northug, født 6. januar 1986, siktet for overtredelse av:

- I Vegtrafikkloven § 31, første til fjerde ledd jf § 22 første ledd**  
for å ha ført en motorvogn når han var påvirket av alkohol.

**Grunnlag:**

Søndag 4. mai 2014 ca. kl. 05.35 fra bopel og langs Odd Husbys veg til rundkjøringen Gamle Osloveg/General Bangs veg i Trondheim, kjørte han Audi A7 personbil DN97643 mens han var påvirket av alkohol. Blodprøve tatt kl 06.45 viste at han da hadde en alkoholkonsentrasjon i blodet på 1,65 promille.

- II Vegtrafikkloven § 31, første ledd jf § 3**  
hvoretter enhver skal ferdes hensynsfullt og være aktpågivende og varsom så det ikke kan oppstå fare eller voldes skade, og slik at annen trafikk ikke unødig blir hindret eller forstyrret.

**Grunnlag:**

Til tid og på strekning som nevnt i post I kjørte han den der nevnte personbil mens han var påvirket av alkohol og stedvis med for høy hastighet etter forholdene. Grunnet dette og/eller manglende oppmerksomhet mistet han kontrollen over personbilen straks før rundkjøringen ved Gamle Osloveg/General Bangs veg. Bilen traff midtrabatten før rundkjøringen, fortsatte i et ca 16 meter langt "hopp" over øyen i rundkjøringen hvor den i en høyde på ca 38 cm over bakken traff og knakk en lysmast. Deretter fortsatte den ca 38 meter før den stanset i autovernet på høyre side av veien. Autovernet ble skjøvet ca 2,2 meter ut fra veibanen. Passasjer [redacted] ble påført flere mindre blødende sårskader, hjernerystelse og brudd i høyre skulder. Bilen fikk store skader.

- III Vegtrafikkloven § 31, første ledd jfr § 5, første ledd**  
hvoretter enhver skal være oppmerksom på offentlige trafikkskilt, signal og oppmerking, og skal rette seg etter de forbud og de påbud som gis på denne måte.

**Grunnlag:**

Til tid som nevnt i post I, straks forut for rundkjøringen ved Gamle Osloveg/General Bangs veg, kjørte han personbil DN97643 med en hastighet på minst 83 km/t til tross for at høyeste tillatte hastighet angitt med skilt nr 362 "fartsgrense" var 40 km/t.

- IV Vegtrafikkloven § 31, første ledd jf § 12 første ledd, første pkt**  
hvoretter enhver som med eller uten skyld er innblandet i trafikkuhell straks skal hjelpe personer som er kommet til skade, og for øvrig delta i de tiltak som uhellet gir grunn til

**Grunnlag:**

Straks etter at han som fører av personbil DN97643 hadde forårsaket kjørehellet nevnt i post II forlot han stedet uten å sørge for at passasjerer, [redacted] fikk nødvendig medisinsk hjelp. [redacted] som var sterkt påvirket av alkohol, hadde flere blødende sår blant annet i hodet, på skulder og rygg. Ved undersøkelse på St Olav hospital ble det konstatert at han også hadde hjernerystelse og brudd i høyre skulderblad.

- V **Vegtrafikkloven § 31, første ledd jf § 12 tredje ledd, første og annet pkt** som bestemmer at hvor trafikkuhellet har medført død eller skade på person og skaden ikke er ubetydelig skal de som er innblandet i uhellet sørge for at politiet snarest mulig blir underrettet om uhellet. Før politiet kommer til stede etter et slikt uhell skal de som er innblandet ikke forlate stedet uten at det er nødvendig eller politiets samtykke er innhentet.

**Grunnlag:**

Straks etter at han som fører av personbil DN97643 hadde forårsaket kjørehellet nevnt i post II forlot han stedet uten at han hverken da eller frem til han ble pågrepet av politiet på bopel kl 06.35 underrettet politiet om uhellet.

- VI **Straffeloven § 168, annet straffealternativ** for ved falsk anklage, anmeldelse eller forklaring til retten, påtalemyndigheten eller annen offentlig myndighet mot bedre vitende søker å pådra en annen siktelse eller fellelse for en forseelse.

**Grunnlag:**

Etter kjøringen nevnt i post I avga han ved tre anledninger falsk forklaring til polititjenestemenn ved Sør-Trøndelag politidistrikt. Ved forklaring avgitt på bopel samme dag ca kl 06.30 forklarte han til politibetjent Margrethe Wenseth at han hadde vært passasjer og at det var [redacted] som hadde kjørt bilen. Ca en time senere, i forbindelse med transport inn til politihuset, forklarte han det samme til politibetjent Tore Walden. Ved begge anledninger var han i forkant av forklaringen gjort kjent med sine rettigheter som siktet. I forklaring samme dag kl 11.15 til politibetjent Helen Olsen på Sentrum politistasjon, hvor også hans forsvarer var til stede, gav han en detaljert forklaring på kjøreturen fram mot ulykkesstedet og hvor han forklarte at [redacted] var sjåfør og at han selv var passasjer. Disse forklaringer medførte at [redacted] ble siktet for kjøring i alkoholpåvirket tilstand og at han måtte avgi blodprøve, samt at han hhv ca kl 10.30 og ca kl 12.00 avga to politiforklaringer som siktet.

Tiltalen er gjengitt slik den lyder etter rettelsers foretatt av førstestatsadvokaten, jf påtegning på tiltalen.

Trøndelag statsadvokatembeter har oversendt saken til Sør-Trøndelag tingrett med begjæring om rettslig avhør og pådømmelse i medhold av straffeprosessloven § 248. Siktede har i retten i dag avgitt en uforbeholden tilståelse som støttes av sakens øvrige opplysninger, og hans forklaring dekker de

subjektive og objektive vilkår for straff. Når det gjelder betydningen av at siktede var beruset på gjerningstidspunktene vises til straffeloven § 40 første ledd. Siktede har ønsket saken pådømt som tilståelsessak og retten har vurdert om det er betenkelig å avgjøre saken ved en forenklet behandling.

Retten har i forhold til forholdet som gjelder falsk anklage vurdert at siktede fortsatt var påvirket da han ble avhørt av politiet på politihuset ca kl 1115. Det er ingen tvil om at det var uheldig at siktede var påvirket ved dette avhøret, uten at det etter rettens vurdering utelukker straffeskyld. Det får betydning at siktede forut for avhøret ble gjort kjent med sine rettigheter, at han var bistått av forsvarer og at han avga en detaljert og konkret politiforklaring. Omstendighetene rundt avhøret får betydning for straffutmålingen i formildende retning.

Til lovanvendelsen i post IV – brudd på hjelpeplikten – bemerkes at det i objektiv forstand ikke er tvilsomt at siktedes passasjer ble skadet. Det er på det rene at passasjeren uttalte til siktede at han ikke følte seg skadet, og oppfordret siktede flere ganger til å løpe fra stedet, jf også forklaringer fra andre vitner. Situasjonen må likevel ha fremstått som meget uoversiktlig for siktede etter bilens kraftige sammenstøt med autovernet og han kunne, alle omstendigheter tatt i betraktning, ikke se bort fra at den sterkt berusede passasjeren var alvorlig skadet. Retten vurderer at passasjeren heller ikke hadde samtykkekompetanse. I en slik situasjon kan en oppfordring fra passasjeren om å forlate stedet ikke frita for straff.

Etter omstendighetene, herunder hensyntatt siktedes forklaring i retten, finner retten det ikke betenkelig å avgjøre saken ved en summarisk behandling. Vilkårene for pådømmelse i medhold av straffeprosessloven § 248 er etter dette til stede, og han blir å domfelle overensstemmende med siktelsen, likevel slik at det i forhold til post VI legges til grunn at han forklarte seg falskt ved ett og ikke tre avhør. Hans forklaring for retten legges her til grunn.

Siktede er tidligere ikke straffedømt. Han domfelles nå for fem overtredelser av vegtrafikkloven, samt for en overtredelse av straffeloven § 168 – alt med utgangspunkt i kjøring i påvirket tilstand 4. mai 2014.



Allmennpreventive hensyn tilsier en streng reaksjon. Vegtrafikken fører årlig til at svært mange mennesker drepes og tusenvis skades, herunder invalidiseres mange. Det er for å minske disse alvorlige følger av vegtrafikken at trafikreglene blant annet fastsetter forbud mot kjøring i påvirket tilstand og regler om høyeste tillatte hastighet. For å sikre etterlevelse av regelverket er et av virkemidlene konsekvente og etter omstendighetene strenge straffesanksjoner.

Siktede kjørte bil med en alkoholkonsentrasjon i blodet på 1,65 promille, målt ca en time etter at kjøringen fant sted. Den høye promillen representerer i seg selv et betydelig faremoment for trafikken. Det får betydning i skjerpende retning at siktede hadde passasjer. For øvrig bemerkes at kjøringen skjedde over en relativ kort strekning og på nattestid. Det var ingen andre trafikanter i området og kjøreforholdene var relativt gode. Etter straffutmålingsregelen i vegtrafikkloven § 31 andre ledd bokstav c) kvalifiserer forholdet som utgangspunkt til en ubetinget fengselsstraff kombinert med en bot. Isolert vil straffen for dette forholdet ligge på mellom 20-25 dagers fengsel, jf blant annet LG-2012-60412, LA-2012-99296 og LH-2011-176934.

Siktede domfelles i tillegg for kjøring i for høy hastighet, et forhold som isolert kvalifiserer til en kort ubetinget fengselsstraff jf Rt-1991-16, samt for overtredelse av grunnregelen for all vegtrafikk, nedfelt i vegtrafikkloven § 3. Kjøreturen endte med et trafikkuhell med betydelig materiell skade og personskade som resultat. Retten vurderer at bare heldige omstendigheter gjorde at kjøringen ikke endte med et langt alvorligere utfall for siktetes passasjer eller siktede selv. Overtredelsen av vegtrafikkloven § 3 medfører likevel ikke et betydelig tillegg i den fengselsstraff som skal utmåles, da retten vurderer at hovedårsaken til trafikkuhellet var høy fart og kjøring i påvirket tilstand.

Det skal etter praksis også som utgangspunkt reageres med ubetinget fengselsstraff ved brudd på hjelpeplikten. Ved personskade kan det være av helt avgjørende betydning for den skadede at det blir gitt hurtig hjelp, jf blant annet Rt-1982-1244. Retten tilføyer at det for en legmann vil være vanskelig å vurdere om det foreligger alvorlig personskade, selv om den skadede tilsynelatende er kommet fra ulykken uten mén. I forhold til dette lovbruddet skal det likevel ha betydning i formildende retning at passasjeren flere ganger oppfordret siktede til å

løpe fra stedet – dette etter at de hadde forsikret hverandre om at det hadde gått bra.

Endelig bemerkes at falsk anklage også er ansett som et relativt alvorlig forhold, illustrert ved at loven fastsetter minstestraff ved falsk anklage om forbrytelse. Utgangspunktet er at det skal reageres med ubetinget fengselsstraff, jf Rt-1990-789, hvor en kvinne ble dømt til ubetinget fengsel i 30 dager for falsk anklage om promillekjøring. Retten vurderer imidlertid at omstendighetene rundt avhøret, kombinert med at siktede allerede samme ettermiddag korrigerste sin forklaring innebærer at straffen i denne saken må ligge på et vesentlig lavere nivå enn i forannevnte sak.

Forholdet i post V – brudd på varslingsplikten og plikten til å forbli på stedet – anses isolert som bøteforhold, og straffeloven § 63 gis anvendelse.

I formildende retning skal siktede godskrives at han allerede samme avga en uforbeholden tilståelse overfor politiet. Han har også samtykket til en forenklet avvikling av straffesaken, og hans rettslige forklaring underbygger at han ønsker å gjøre opp for seg. Dette innebærer at han bør tilkjennes en strafferabatt i medhold av straffeloven § 59 annet ledd. Fra rettens ståsted har mediabelastningen i saken vært uforholdsmessig. Det er imidlertid lang praksis for at sterk mediedekning bare i svært begrenset grad skal tillegges vekt ved straffutmålingen, dersom dekningen ikke har hatt ekstra tidsbruk som konsekvens, jf blant annet Rt-2011-199.

Etter en samlet vurdering er retten kommet til at straffen skal settes til fengsel i 50 dager. Påtalemyndighetens forslag er i utgangspunktet rimelig. Retten mener likevel at dette ikke i tilstrekkelig grad hensyntar de formildende omstendigheter som foreligger i saken – ikke minst siktedes uforbeholdne tilståelse på et tidlig tidspunkt. Det fragår to dager for utholdt varetekt, jf straffeloven § 60 første ledd.

Det skal også utmåles en bøtestraff. Siktede har opplyst at han nå har en inntekt på ca kr 1, 5 millioner kroner, kapitalinntekter medregnet. Retten legger dette til grunn.

Boten skal som en veiledende norm utgjøre halvannen gang brutto månedsinntekt, jf blant annet Ot prp nr 65 (1987-1988) side 28 mv. Boten fastsettes til kr 185 000, subsidiært fengsel i 15 dager. Straffeloven § 27 er iaktatt.

Etter vegtrafikkloven § 33 nr 1 jf forskrift om tap av retten til å føre motorvogn § 6-1 skal retten til å føre motorvogn fratras for alltid dersom rettighetshaver ved bruk av motorvogn har voldt eller medvirket til trafikkuhell og blir ilagt straff for å ha unnlatt å yte hjelp til noen som kom til skade ved uhellet.

Det følger av tapsforskriften § 6-1 andre ledd at førerretten kan fratras for kortere tid enn for alltid dersom det foreligger *særdeles* formildende omstendigheter. Det skal foretas en totalvurdering med vekt blant annet på graden av utvist skyld, skadelidtes medvirkning til uhellet, omfanget av skaden og om vedkommende kort tid etter uhellet ga melding til politiet om dette. Passasjerens oppfordring til siktede om å forlate stedet vurderes som en formildende omstendighet. Denne oppveies imidlertid av øvrige forhold ved kjøringen. Flere av disse forhold kvalifiserer hver for seg til tap av førerrett for kortere eller lengre perioder. Etter en samlet vurdering har retten kommet til at siktede skal fradømmes retten til å føre motorvogn for alltid.

**Domsslutning:**

1. Petter Northug, født 6. januar 1986, dømmes for overtredelse av vegtrafikkloven § 31 første til fjerde ledd jf § 22 første ledd, vegtrafikkloven § 31 første ledd jf § 3, vegtrafikkloven § 31 første ledd jf § 5 første ledd, vegtrafikkloven § 31 første ledd jf § 12 første ledd første punktum, vegtrafikkloven § 31 første ledd jf § 12 tredje ledd første og annet punktum, samt for overtredelse av straffeloven § 168 annet straffalternativ, alt sammenhold med straffeloven § 62 og § 63, til fengsel i 50 – femti – dager, med fradrag for 2 – to – dager i utholdt varetekt, jf straffeloven § 60 andre ledd. Han idømmes videre en ubetinget bot stor kr 185 000 – etthundreogåttifemtusen – subsidært 15 – femten – dagers fengsel.
2. I medhold av vegtrafikkloven § 33 nr 1, jf forskrift om tap av retten til å føre motorvogn § 6-1 fradømmes han retten til å føre motorvogn for alltid.

\*\* \*\*

Dommen ble opplest for domfelte og den er dermed forkynt. Han ble gjort kjent med adgangen til å anvende rettsmidler og tiden for deres anvendelse. Siktede erklærte at han vedtok dommen på stedet, og fikk utlevert informasjonsbrosjyre fra Statens innkrevingsentral.

Rettsvitnet hadde ingen bemerkninger.

Retten hevet

  
Ingild Stigum  
dommer

  
Bente Elverum  
rettsvitne